לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

יום ג', ב' באדר תשמ"ז, 3 במרס 1987 / שנת מ"ד מס' 13284 / המחיר 85 אג' כולל מע"מ

חייל מילואים התאבד בכלא צבאי

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

חייל בשרות מילואים בצה"ל, שנכלא בגין עריקות, תלה עצמו בחדרו בבית הכלא. אתמול הובא החייל למנוחות בצור שלום. דובר צה"ל מסר כי המשטרה הצבאית פתחה בחקירה.

החייל, רפי חחינשווילי בן 22 מחיפה, היה עריק צה"ל במשך שנה. ביום חמישי הוא הסגיר את עצמו לידי המשטרה הצבאית ונכלא עד למשפטו.

כשבת הגיעו בני משפחתו לבקרו בכלא ושוחחו עימו זמן מה. ביום ראשון כשהגיעו בני המשפחה, לא איפשרו להם שלטונות הכלא לשוחח עימו.

דובר צה"ל אישר אתמול, כי הבחור תלה את עצמו בתאו בכלא. איש המילואים הניח אחריו אישה, אביבה, בת 18, הנמצאת בחודש החמישי להריונה.

שמיר: השביתה בבתיה"ח „דבר שלא יסולח"

ועדת העבודה והרווחה לימין השובתים ונגד שר־האוצר

ח"כים על נסים: איש שהמליך עצמו על המדינה ■ הוועדה תובעת חידוש במו"מ ותשלום מקדמה ■ חריש נדרש להגיש תביעות משפטיות ■ היום — החרפת השביתה

מאת יצחק שור ויוסף שמי, כתבי „על המשמר", וכתבי עתי"ם

ועדת העבודה והרווחה התייצבה אתמול לימין השובתים בבתי החולים ותבעה משר האוצר, כי יבטל מיד את הצווים שהוציא נגד העובדים. הוועדה תבעה ממנו לא להכריח עובדים לעבוד בשכר רעב על־פי צווים של בית המשפט.

שרת־הבריאות, שושנה ארבלי־אלמוזלינו, מתחה בישיבת הוועדה

(המשך בעמוד 4)

הפגנת השובתים מול הכנסת והמצב בבתי־החולים ● עמוד 3

כביסה בהמתנה – ממראות אתמול בבי"ח תל־השומר (צילום: יונתן סלינגר/ ישראל־סאן)

רבין למקורביו: הקידום של אביעם סלע לא יסבול מפרשת פולארד

מאת זאב בליצר, כתב „על המשמר" בארה"ב

וושינגטון. — שר הביטחון, יצחק רבין, הבטיח למקורביו, כי הקריירה של אל"מ אביעם סלע לא תסבול בתוצאה מחלקו בשערוריית פולארד — אומרים מקורות אמריקנים וישראלים מוסמכים בוושינג־טון.

אולם המקורות מציינים, כי דברי רבין נאמרו לפני מחאתו של הממשל האמריקני בשבוע שעבר על מינויו של סלע כמפקד אחד מבסיסי חיל־האוויר הגדולים בארץ.

אמש אושר בוושינגטון, כי אכן נפגש מיופה הכוח האמריקני בת"א, ארתור יוז, עם רבין, והביע את מחאת ארצות הברית על קידומו של סלע. הוא הוזהר, כי האמריקנים

(המשך בעמוד 2)

עו"ד אוקונור מול אליהו רוזנברג. ברקע: תרשים מחנה טרבלינקה (צילום: אנדרה ברוטמן)

דמיאניוק לרוזנברג בעברית: אתה שקרן

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"

„האם אי־פעם עלה בלבך, כאשר הסתכלת באומללים, לנסות לעזור להם?"

אליהו רוזנברג, ניצול טרבלינקה, עמד המום מול שאלתו של פרקליט דמיאניוק, מרק אוקונור, אתמול באולם בית־המשפט.

„תשאל אותו" — הצביע רוזנברג על הנאשם — „הוא יגיד לך מה היה עושה לי שם".

להדהמת הכל התפרץ דמיאניוק בעברית וצעק: „אתה שקרן".

זה היה אחד מרגעי השיא במשפט אתמול. רגעים נוספים: נוכחות ראש־הממשלה יצחק שמיר, באולם המשפט, והתפרצות ניצול שואה, משה (מרטין) לוקר, לעבר דמיאניוק: „רוצח, בנדיט". במצוות בית־המשפט הוצא לוקר מן האולם.

פירוט אירועי אתמול במשפט — עמוד 4.

חושב שכם נורה — נוהל עצירת חשוד פשט את הרגל ● עמוד 20

מאיר יערי — מחזון למציאות אזכרה במשכן הכנסת ● עמוד 3

צה"ל ימליץ לבטל ה„לביא" ולרכוש F-16 ● עמוד 5

הבית הלבן מברך על הצעת גורבצ'וב למו"מ צמצום טילים

מאת כתבי סוכנויות הידיעות

וושינגטון. — הבית הלבן קידם אמש בברכה את הצעתו של מנהיג בריה"מ גורבצ'וב, לשאת ולתת על חוזה לצמצום הטילים הגרעיניים לטווח בינוני והודיע, כי ארה"ב מוכנה להתקדמות בכל התחומים של שיחות הנשק המתנהלות עתה בז'נבה.

דוברים מסרו, כי ארה"ב ממתינה לנוסח מפורט על הצעותיה של מוסקווה, כיחוד לגבי צעדים לבדיקה ולאימות, אשר יתקבלו על דעתה כדי למנוע הערמות.

על־פי ההסכם הנשקל עתה, אמורים לסלק מאירופה את הטילים האמריקנים והסובייטים לטווח בינוני. בריה"מ תורשה להשאיר 100 ראשי־נפץ בחלק האסיאני של תחומה, וארה"ב תורשה להציב 100 ראשי־נפץ גרעיניים על אדמתה.

במוסקווה אמרו אמש מקורות איסלנדיים, כי גורבצ'וב אמר שהוא מבקש לסלק את כל הטילים הגרעיניים לטווח־קצר מאירופה, וכן את כלי הנשק לטווח בינוני.

גורבצ'וב הדגיש את רצונו לסילוק שני סוגי נשק אלה, בשעתיים של שיחות שניהל במוסקווה עם ראש־ממשלת איסלנד, ארמנסון.

ארמנסון הוא המנהיג הראשון של ברית נאט"ו המבקר במוסקווה מאז הודיע גורבצ'וב כשבת, כי אין הוא מתנה עוד השגת הסכם על סילוק הטילים לטווח בינוני, בהסכמה להגבלות על פרויקט „מלחמות הכוכבים" של ארה"ב.

צרפת היא למעשה המדינה היחידה שהביעה הסתייגויות רצי־ניות לגבי היענות להצעה הסוב־ייטית האחרונה, שנועדה להביא בסופו־של־דבר לפירוז גרעיני מוח־לט של יבשת אירופה.

צרפת הדגישה, כי הסכם כזה יביא

(המשך בעמוד 2)

שביתה במבוי־סתום

שביתת עובדי המינהל והמשק בבתי־החולים מצויה במבוי סתום. כל כלי הנשק המוכרים במאבק המקצועי כבר נשחקו במהלכה. עצם השביתה גורמת אולי סבל לחולים ולמשפחותיהם, אבל אינה מטרידה במיוחד את מי שהיא מיועדת להטריד, כלומר, את ממשלת ישראל. יותר מזה. נראה שאחרי שרגעו הרוחות בין הליכוד והמערך בנושא המדיני, משמש המאבק על בתי החולים דלק חלופי במלחמה בין שני מרכיבי הקואליציה. זהו שלב חדש ומסוכן. עד כה חצה המאבק על תקציבי החברה והרווחה את הקווים המפלגתיים. משה קצב ויצחק נבון נאבקו יחד נגד מודעי ופרס על סדרי העדיפויות בחלוקת התקציב. אם יהפוך מאבק עובדי המינהל סלע מחלוקת בין־מפלגתי, תיפגע מערכת הרווחה לפחות באותה מידה בה פגע היום התהליך המדיני.

נשק השביתה אינו נושא פירות. וכמותו אין הנשק הנגדי – צווי בית־המשפט – נושא פירות. בפעם המי־יודע־כמה מתברר, שסכסוכי עבודה אינם יכולים להיפתר בבית־המשפט. צו בית־המשפט הוא בעל השפעה מוגבלת. לעיתים, בשלבים ראשוניים של סכסוך עבודה. כאשר הסכסוך מעמיק ומחריף אין שום אפשרות לקיימו. הסולידריות של העובדים מתגבשת לנוכח הצווים במהירות ובעוצמה רבים הרבה יותר מאשר בעת שלום. אפשר לאכוף צווים כאשר לעובדים יש נכונות להיאכף. אי־אפשר להכניס ציבור עובדים שלם לבית־סוהר.

למבוי הסתום תורמת גם ההסתדרות. או נכון יותר, ירידת כוחה של ההסתדרות. כמו בשביתת האחיות מאבדת ההסתדרות את סמכותה בסכסוך. לכל היותר היא מפגינה נוכחות, ודולקת אחרי כדור השלג של הסכסוך. אבל יש לה פחות ופחות כלים להוביל סכסוך, ולהנהיג ציבור עובדים ספציפי.

המבוי הסתום יכול להיפרץ בשני דרכים. הדרך האחת היא הידרדרות הסכסוך לקיצוניות – התפרצויות אלימות של עובדים, מאבקים פיזיים בין עובדים לבין המשטרה מחד־גיסא והציבור הסובל מאידך־גיסא. זהו התהליך שכמה מאבקי עובדים הגיעו עד סיפו, והותירו צלקות קשות בחברה הישראלית. הדרך השנייה היא בטיפול מלמעלה. ראשית, על ועדת ההסתדרות הבודקת מזה זמן רב את נושא השכר במשק הציבורי, להגיש את המלצותיה כדי להיכנס לטיפול מסודר וכולל בנושא. אבל הפתרון העמוק יותר הוא שינוי סדרי העדיפות בתוכנית הכלכלית ובמדיניות הכוללת של הממשלה.

חברה שאינה משקיעה בשירותי הרווחה הציבוריים, הפתוחים לכל הציבור, פוגעת בשרשיה־היא. מעודדת שירותים פרטיים יקרים לעשירים, ומותירה את האוכלוסייה מעוטת האמצעים. וסופה שמתפוררת מבפנים.

בפקודת מפקד חיל־האוויר — נחקר קצין בכיר בחשד שהדליף לעיתונות

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

גורמים בכירים בצה"ל ובחיל־האוויר מביעים תרעומת והתמרמרות רבה על הפעלת חקירה של המשטרה הצבאית ע"י מפקד חיל־האוויר נגד אחד הקצינים הבכירים בחיל, בטענה כי הוא מדליף מידע לעיתונות.

לכתבנו הצבאי נודע ממקורות מהימנים, כי למרות ששר־הביטחון, יצחק רבין, הנחה את מפקד חיל־האוויר להורות על הפסקת החקירה, ביקש האלוף עמוס לפידות פגישה עם רבין ובה שכנע אותו להמשיך אותה.

גם חוקרי מצ"ח (משטרת צבאית חוקרת) וגם גורמים נוספים יעצו למפקד חיל־האוויר להפסיק את החקירה משום שכפי הנראה אין בה ממש. אך מפקד החיל נחוש בדעתו לסיים אותה.

לכתבנו נודע עוד, כי הקצין הנחקר הציע מיוזמתו להיחקר במכונת אמת ואף עשה זאת, אך האלוף לפידות ממשיך לדבוק בגירסתו, כי הקצין מדליף לעיתונות ואינו מקבל את גירסתו.

כתבנו הצבאי מוסיף בעניין זה, כי מפקד חיל־האוויר שיגר לפני כחודש מברק לכלל מפקדי הבסיסים והיחידות של חיל־האוויר, ואסר עליהם למסור מידע לעיתונות. האלוף לפידות הודיע אז, כי ינקוט בצעדים נגד מפרי ההוראה.

בכירי בל"ל יקבלו את שכרם בגלוי יחד עם שאר העובדים

בינו: שינוי הסדרי הפרישה יחסוך לבנק יותר מ־11 מיליון ש"ח

מאת אורי נחשון, כתבנו הכלכלי בת"א

מנכ"ל בנק לאומי, צדיק בינו, הודיע אתמול בישיבת מועצת המנהלים של הבנק, כי שינוי הסדרי הפרישה של בכירי הבנק יאפשר חסכון של למעלה מ־11 מיליון ש"ח בהפרשות שנעשו למטרה זו.

החל מ־1 באפריל ישולם לכל עובדי בל"ל שכר מאותו מוקד, ובכך ייפסק ההסדר לפיו קיבלו בכירי הבנק את שכרם באופן חסוי וידני.

התנאים החדשים שנקבעו ביחס לתנאי העסקתם של בכירי הבנק יחולו גם על בכירים שפרשו לגימלאות, והדירקטוריון הסמיך אתמול את יושב הראש מאיר תת והמנכ"ל צדיק בינו להמשיך לטפל בשכנוע הגימלאים ושלושת הבכירים, שעדיין לא הסכימו לתנאים החדשים, לקבל את השינויים שנקבעו בתנאי העסקתם של הבכירים.

הדירקטוריון אימץ אתמול את הצעת תת ובינו לראות את טבלת השכר שהונחה לפניו כבסיס לסולם השכר הגלוי של הבנק. על־פי נתוני הטבלה, ישתכרו עוזרי מנכ"ל עד סמנכ"לים (ללא חוזה אישי) בין 4800 ל־7100 ש"ח וסמנכ"לים עד משנים למנכ"ל (ובעלי חוזה אישי) בין 7800 ל־11,500 ש"ח. שכר זה כולל את כל ההטבות, למעט הוצאות רכב וטלפון בדרגים הבכירים. בינו הודיע כי הוא מוותר על 600 ש"ח משכרו, שיעמוד בשלב זה על 16,500 ש"ח.

עוד נקבע אתמול, כי מועצת המנהלים תחליט בקרוב על הדרכים להעניק בונוסים לכל עובדי הבנק — רק כאשר הבנק יהיה רווחי.

באשר להחלטה קודמת של מועצת המנהלים, לשלם לכמה בכירי הבנק משכורת חודשית מדי חודש, במקום כל רבעון מראש, אמר דובר בל"ל, כי נושא זה אמור להיות נידון במו"מ עם נציגי העובדים.

חוברות הסתה נגד גיוס בנות לצה"ל מופצות בבתי־ספר

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

בבתי־ספר תיכוניים ברחבי הארץ מופצת בימים אלו חוברת הסתה נגד צה"ל ונגד גיוס בנות לשורותיו. החוברת, עליה חתום הרב מאיר זיכל מבני־ברק מחולקת לתלמידות י"ב העומדות על סף גיוס לצה"ל והיא מכילה חוות דעת של רבנים נגד הגיוס לצה"ל.

בין הרבנים המחווים דעתם ניתן למצוא את הרב שלמה גורן, הרב חיים דרוקמן ושני הרבנים הראשיים, אברהם שפירא ומרדכי אליהו.

ח"כ אמירה סרטני (מפ"ם) הגישה אתמול הצעה דחופה לסדר היום של הכנסת בעניין זה.

ב־18 עמודי החוברת, המודפסת על נייר משובח, מובאת מעין „שיחה" בין הרב מאיר זיכל לבין מועמדת לשירות בטחוני המכונה „חגית" ובה נאמר בין השאר: „במשך שנתיים מתרגלת הבת להעביר את זמנה בעשייה מועטת ביותר. זמנה מנוצל לשיחות טלפוניות ארוכות. לפתירת תשבצים וכדומה. מידי פעם הגשת תה למפקד ולאורחיו ותיוק מסמכים."

„מומחים התריעו כבר על הנזק לחיי הכלכלה במדינה, מהנורמות של בטלה וחוסר יעילות מתמשכים בשנות שירותה של החיילת בצבא". קובע הרב ומוסיף, כי „השירות הצבאי הנוטל שנתיים בגיל הקריטי בחייה של הבת, קוטם את ראשה מבחינה אינטלקטואלית ומקטין את סכוייה לסיים לימודים וללמוד מקצוע מסודר ומתוחכם".

בתשובה לשאלה של אותה „חגית", כיצד אסתדר עם התווית „משתמטת". עונה הרב זיכל: „בת המתגייסת לצה"ל משתמטת מחובתה לעמה מבחינה כלכלית, תרבותית ודמוגרפית והיא המשתמטת!... איך תחיי שנתיים תחת פיקודו המוחלט של מפקד ורס"ר בחברה חילונית מתירנית שתפעיל עלייך לחצים. פתחי את עצמיותך והישעני על האמת הפנימית שלך".

כתבנו מציין, כי מנתוני מינהל הגיוס של צה"ל עולה שרבע מכלל אוכלוסיית הבנות בישראל אינו מתגייס לצה"ל מטעמי דת ומצפון. גם בהשתמטות בני הישיבות ואברכים נרשמה עלייה בחודשים האחרונים.

חברת הכנסת אמירה סרטני קוראת למליאת הכנסת לקיים דיון בוועדת החינוך ובמליאה נוכח „המשך הסתת רבנים נגד גיוס בנות לצה"ל". כדבריה.

יתרות מטבע החוץ עלו בחודש שעבר ב־86 מיליון דולר

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

יתרות מטבע החוץ של ישראל עלו בחודש פברואר ב־86 מיליון דולר והסתכמו בסוף החודש ב־4238 מיליון דולר. על כך הודיע אתמול בנק ישראל. במקביל הודיע משרד האוצר שבחודש שעבר ספגה הממשלה מהציבור 389 מיליון שקלים.

משקיפים כלכליים בירושלים ציינו אתמול, שהעליה הגדולה ברזרבות בחודש שעבר שיקפה התפתחויות בשוק ההון. לדבריהם הציבור המיר את מטבע החוץ המזומן שבידיו ואת חשבונות הפת"ם כדי לממן קנייה של ניירות ערך, אגרות חוב ומניות, והדבר מסביר את העלייה ברזרבות ואת הגאות בבורסה. מקורות בבנק ישראל אמרו, שבששת השבועות הראשונים של השנה ירדו הסכומים המופקדים בחשבונות פת"ם ב־65 מיליון דולר.

משרד האוצר אמר אתמול, שבחודש פברואר הסתכם עודף ההכנסות על ההוצאות בשוק המקומי ב־414 מיליון שקלים. ספיגה זאת קוזזה במקצת על ידי הזרמה של כ־55 מיליון שקלים דרך שוק ההון. יצויין, שבפברואר רכשה הממשלה דרך בנק ישראל מניות בנקים בשווי של 145 מיליון שקלים וכמו־כן שילמה עבור פדיון אגרות חוב סכום של 700 מיליון שקלים. למרות זאת היתה ההזרמה בשוק ההון נמוכה.

יש לציין, שבחודש ינואר נרשמה ספיגה גדולה מאוד של כסף על־ידי הממשלה. באותו חודש הסתכמה הספיגה ב־591 מיליון שקלים. פקידים באוצר אמרו, שקרוב לוודאי שהממשלה תסיים את שנת הכספים עם עודף מקומי בתקציב של כמיליארד שקלים.

האוצר אמר אתמול, שההוצאה הממשלתית בחודש שעבר היתה נמוכה כ־12 אחוז לעומת הממוצע החודשי בשנת הכספים. לעומת זאת עלתה ההכנסה ממיסים, שהיתה גבוהה כ־4 אחוזים בפברואר לעומת הממוצע החודשי לשנת הכספים. אך האוצר ציין, שהירידה בהוצאה נבעה מגורמים טכניים ומהעובדה שחודש פברואר הוא קצר, וחלק מההוצאות יבואו לידי ביטוי רק בסטטיסטיקה של מארס.

„אנחנו רוצים את אבא ואמא" – זעקו עולי אתיופיה מול משרד רה"מ

עולי אתיופיה מפגינים למען איחוד משפחותיהם (צילום: רחמים ישראלי)

„אנחנו רוצים את אבא ו־אמא", זעקו כאלף מעולי אתיופ־יה שהפגינו אתמול מול משרד ראש הממשלה בירושלים, ב־תביעה מן הממשלה לפעול לאיחוד משפחותיהם.

בתום ההפגנה נפגשה משלחת של המפגינים עם ראש הממשלה יצחק שמיר.

המפגינים סיפרו, כי בעקבות „מיבצע משה" נקרעו הורים מילדים ובעלים מנשותיהם. „יש משפחות קרועות. הגיעו לישראל ילדים ללא הורים וההיפך", סיפר אדיסו מסלה, מראשי ארגון יוצאי יהודי אתיופיה. „רוב הנשארים באתיופיה הם זקנים וילדים שלא היה להם כוח להגיע לסודן במסגרת המיבצע. המצב קשה והגעגועים רבים. אנו דורשים מממשלת ישראל שתפעל ותביא אותם לפה".

מסלה הוסיף: „יש לנו הרגשה שממשלת ישראל לא עושה מספיק יחסית לבעיות שיש לנו". הוא סיפר, כי רק ביום ו' התאבדה בלוד עולה נוספת מאתיופיה, כנראה על רקע המשבר הקשה שנגרם לה בעקבות ניתוקה ממשפחתה. (עתים)

תלמידות סמינר נהלל הפגינו נגד סגירתו

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

עשרות תלמידות מסמינר נהלל הפגינו אתמול בכניסה לבית אגודת העיתונאים בחיפה, במחאה על כוונת משרד החינוך לסגור את סמינר נהלל החל בשנת הלימודים הקרובה.

באולם מסיבות העיתונאים התארח אותה שעה יושב־ראש המועצה המקומית מגדל־העמק שאול עמור, שיצא בהתקפה חריפה על הודעת משרד החינוך.

לדברי עמור, שהוא גם יו"ר מזכירות עיירות־הפיתוח, יתנגדו כל הרשויות המקומיות באיזור הצפון לסגירת סמינר נהלל. „איננו מוכנים לחזור לשנות החמישים, שבהן נאלצנו להסיע מורים מהערים הגדולות לעיירות־הפיתוח," אמר עמור. „אם משרד החינוך רוצה לקצץ — שיקצץ במרכז הארץ ולא בעיירות הפיתוח". לדבריו, 50 אחוז מתלמידות הסמינר ו־50 אחוז מהמורים בעיירות־הפיתוח באיזור סיימו את סמינר נהלל.

עמור הציע לשר נבון לסגור כיתות לימוד קטנות, המונות כ־7 תלמידים בלבד, ולאחד כיתות לימוד של התנועה העובדת והמשקים ההתיישבותיים יחד עם אלה של בני עיירות־הפיתוח. הוא העלה על נס את הנסיון של שילוב תלמידים מקיבוץ מזרע, הלומדים בחינוך הטכנולוגי במגדל־העמק.

שתי תלמידות הסמינר אמרו, כי הן מכירות טוב יותר מכל מורה עירונית את בעיות המקום, ולכן הן יכולות להועיל יותר. „לנו לא צריך לשלם תוספת על־מנת שנלמד בעיירות־הפיתוח, שהן בתינו, בעוד שלמורות המגיעות מהעיר משלמים תוספת", אמרו השתיים, שביקשו להדגיש, כי הסמינר מכשיר בנות רבות מישובי־הפיתוח.

סוחרי ק. מלאכי שובתים נגד המיסים והרוכלים

מאת רפאל גאון, כתבנו בדרום

בעלי־העסקים בקריית מלאכי סגרו את חנויותיהם מאתמול וגם המפעלים לא הוציאו סחורה והמשיכו לייצר בשערים סגורים.

דובר השובתים, אורי סיידו, אמר לי אמש, כי „השביתה תימשך גם מחר וגם מחרתיים, עד שיימצא פתרון לבעיותינו."

נסיונות ההידברות וכן פנייה לבג"ץ לא קידמו את סוחרי קריית־מלאכי בשלוש הטענות שלהם: גובהם המופרז של המיסים (17 ש"ח למ"ר בשנה, לעומת 10.60 ש"ח בקריית־גת למשל), מספר הרוכלים בשוק, הנפתח פעמיים בשבוע, עולה על 400 — מהם עשרות בני־מיעוטים — המקפחים פרנסתם של הסוחרים; העדר שירותים מוניציפליים ראויים באיזור המרכז המסחרי.

„רק הבוקר, כאשר ידעו שהטלוויזיה תבוא לצלם, באו עשרה פועלי נקיון לנקות את המרכז," אמר סיידו. „אין שירותים, והאנשים עושים את צרכיהם ליד החנויות."

מ"מ ראש המועצה, ד"ר דמי רחמים, סיפר לכתבנו, כי קריית־מלאכי היא המועצה היחידה שהקטינה השנה מיסים במונחים ריאליים. מספר הרוכלים יוגבל ל־165, מהם רק 15 בני־מיעוטים, ולהערכתו, השביתה מיותרת.

הבוקר עומדים בעלי החנויות לערוך הפגנה ליד משרדי המועצה.

מיליון ש"ח חסרים לבתי־החולים בת"א

מאת יוסף שמי, כתב „על המשמר"

לתשלובת בתי־החולים של העיר תל־אביב — איכילוב, רוקח והיולדות — חסרים מיליון שקל כדי לגמור את השנה — מסרו אתמול פרופ' דן מיכאלי, מנהל המרכז הרפואי, וראש העירייה, שלמה להט, במסיבת עתונאים.

המצוקה התקציבית גורמת לכך, שהנהלת בית־החולים כבר ארגנה מגבית בקרב הרופאים, שתרמו 10,000 שקל לכיסוי הוצאות שוטפות. האחיות תרמו 2,000 שקל כדי לרכוש מדי־חום. אך כל זה הוא טיפה בים. בית־החולים נאלץ לפנות לחולים שירכשו בעצמם תרופות או שיביאו אותם על־פי מירשם שמקבלים החולים מרופאי המשפחה שלהם.

פרופ' דן מיכאלי אמר, שאם לא יצליחו לגייס כספים מתושבי תל־אביב, יצטרכו כבר בסוף שבוע זה לבטל ניתוחים אלקטיביים. זה אומנם לא חיסכון גדול, אך כלל לא דובר בכסף גדול.

בראש מבצע ההתרמה יעמוד התעשיין מושביץ. הוא מסר אתמול, בפגישה עם כתבים, כי כבר גייס כמה רבבות דולרים מתורמים בחו"ל. לדבריו, חייבים תושבי העיר להטות שכם לשם שמירה על פעילותו התקינה של המרכז הרפואי. מיליון שקל אמורים לממן גם הוצאות הכרוכות בבניית האגפים החדשים, שיבואו במקום המבנים המיושנים שבהם פועלים בתיה"ח רוקח ובית־היולדות בקירייה. כן רוצים לממן בכסף זה חלק מההוצאות הכרוכות ברכישה ובהפעלה של הציוד החדיש שסופק באחרונה.

להט מסר, כי העירייה כבר תרמה מתקציבה 100 אלף דולר, כתרומה חד פעמית לבתי־החולים.

פרופ' מיכאלי אמר, כי בשל המצוקה התקציבית, יאלצו לסרב לאשפז חולים מחוץ לאיזור תל־אביב, כגון מבת־ים. מי שירצה להתקבל בכל זאת, לצינטור, למשל, יצטרך לשלם בעד האישפוז 180 שקל ליום ועוד 2,500 שקל בעד הצינטור.

ראש העיר: אילת טובעת בביצת הביורוקרטיה

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

כל החדרים באילת תפוסים עד מאי. יזמים מוכנים לבנות עוד 2,200 חדרים לבתי־מלון ו־1,000 דירות לעובדים, אבל הכל באילת מוקפא בשל הביורוקרטיה הממשלתית. ועדת בניין ערים אישרה פרוייקטים בסכום של 170 מיליון דולר. אבל האישורים תקועים במשרדי השיכון, הפנים ומינהל מקרקעי ישראל — אמר ראש עיריית אילת, רפי הוכמן, לחברי ועדת החינוך של הכנסת, שביקרו באילת בסוף השבוע שעבר.

רפי הוכמן טוען, כי שר הבינוי והשיכון, דוד לוי, אינו מתעניין באילת ואף אינו מוכן להפגש עמו. מנהל המחוז במשרד השיכון מנסה לעזור, אך במשרד הראשי אין עם מי לדבר. בעלי מפעלים מבקשים להעביר את מפעליהם לאילת בזכות הפיכתה לאזור סחר חופשי, אך אין הם יכולים לעשות כן בשל מחסור בדירות לעובדים. אין אפשרות לרכוש דירות, ואילו דירה בשכירות עולה 300 דולר בחודש.

לעומת אילת, משגשגת עקבה הסמוכה. אילת מנתה ב־1984 25 אלף נפש וכיום — 22 אלף. עקבה מנתה ב־1984 12 אלף וכיום — 46 אלף.

העתקת שדה־התעופה למרחק 10 ק"מ מאילת אינה מתבצעת, משום שהפרוייקט „תקוע" בוועדת היגוי ממשלתית. אוסטרלים, קנדים ויפאנים מתעניינים בפיתוח ובהשקעות בסדר־גודל של מאות מיליוני דולרים, אך משרדי הממשלה טובעים בביצת הביורוקרטיה.

רפי הוכמן סבור, כי הדרך היחידה להפשרת ההקפאה של אילת היא להכריז על העיר כעל אזור משוחרר מביורוקרטיה. לדעתו, יש להקים מינהל ממשלתי אחד, דוגמת מרש"ל (מינהל מרחב שלמה בתקופת שלטונה של ישראל בסיני).

המשכים

הבית הלבן מברך

(המשך מעמוד ראשון)

לחוסר-איזון בוטה לטובת בריה"מ בתחום הנשק הקונבנציונלי, ובעקבות כך גם בתחום הנשק הכימי.

כל יותר המדינות החברות בברית האטלנטית קידמו בחיוב, פחות או יותר, את ההצעה האחרונה של גורבצ'וב.

שולץ יבקר בקרוב במוסקווה, לשם שיחות עם עמיתו הסובייטי, אדוארד שווארדנאדזה, על הצעתה החדשה של בריה"מ. על כך מסרו פקידים אמריקניים המלווים את מזכיר המדינה בביקורו הנוכחי בסין.

הדבר אושר גם במוסקווה על-ידי סגן שר החוץ הסובייטי, אלכסנדר בסמרטניק. סגן השר אמר, כי דנים עתה בארגון ביקור של שולץ במוסקווה לשיחות על פירוק החימוש, בעקבות ההצעה הסובייטית החדשה. בסמרטניק אמר במסיבת עיתונאים במוסקווה, כי הביקור יהווה חלק מן המגעים הנמשכים והולכים בין שתי המעצמות בשאלות בטחוניות.

ראש המחלקה לענייני פירוק החימוש במשרד החוץ הסובייטי, ויקטור קארפוב, אמר, כי ארה"ב ובריה"מ יכולות לחתום על הסכם לסילוק הטילים לטווח בינוני מאירופה תוך שישה חודשים, אם שני הצדדים יגלו רצון טוב כדרוש.

אתמול הוגשה ההצעה באורח רשמי על ידי הנציגים הסובייטיים בוועידת פירוק החימוש המתכנסת בז'נווה. מיד לאחר הגשת ההצעה הסובייטית הסכימו הנציגים האמריקניים בוועידת ז'נווה להאריך את השיחות לשם דיון מפורט יותר ביוזמה הסובייטית החדשה.

בריטניה קידמה אמש בברכה את הצעת בריה"מ והודיעה, כי ראש הממשלה, מארגרט תאצ'ר, תמלא תפקיד בשיחות הגבלת החימוש, כאשר תבקר במוסקווה בסוף חודש זה.

מקורות בממשלה הבריטית מסרו, כי תאצ'ר, העומדת לבקר במוסקווה בין 29 במארס ו-2 באפריל — אף כי התאריכים טרם נקבעו סופית — הגיבה על ההצעות הסובייטיות ב„אופטימיות זהירה".

הוגש כתב-אישום נגד מנהל המרכז למידע אלטרנטיבי

פרקליטות מחוז ירושלים מבקשת מבית המשפט המחוזי בבירה להאריך עד תום ההליכים את מעצרו של מנהל המרכז למידע אלטרנטיבי מיכאל ורשבסקי, שנעצר לפני שבועיים בחשד שהמרכז אותו ניהל סיפק שירותי הדפסה לארגון החזית העממית לשחרור פלשתין. הבקשה הוגשה יחד עם כתב-אישום שהוגש אתמול נגד ורשבסקי לבית המשפט. ההחלטה באם להאריך את המעצר תינתן היום.

בכתב-האישום טוען התובע עו"ד משה לדור, כי הנאשם ניהל את המרכז לאינפורמציה אלטרנטיבית שפעל בבירה במרכז ירושלים. במסגרת פעילותו נתן המשרד שירותי הדפסה באמצעות ציוד ממוחשב לעיבוד תמלילים ומכונות לשכפול ולצילום מסמכים.

לטענת התביעה קיבל הנאשם לפני זמן מה כתב יד מטעם החזית העממית לצורך הדפסתה של חוברת הדרכה לפעילי החזית העממית. החוברת מדריכה את חברי הארגון כיצד לעמוד במעצר ולהתמודד עם חקירות שירותי הבטחון. על פי הודאת הנאשם הודפסה החוברת במרכז ונערכה ב„סדר" לקראת הכנת עותקיה ולשם הפצתה בקרב פעילי החזית העממית ופעילי ארגוני טירור אחרים.

עוד טוענת התביעה כי במהלך שנת 1986 קיבל הנאשם מדי פעם בפעם כתבי יד של מאמרים וכתבות לשם הדפסתם עבור העיתון „אל-תקאדום" ועבור העיתון „אל מראה", שניהם בטאונים של החזית העממית, המודפסים בחשאי ומופצים בשטחים באורח מחתרתי.

כמו"כן טוען עו"ד לדור, כי משנת 1985 עד למעצרו קיבל ורשבסקי מדי פעם בפעם כתבי יד וחומר כתוב אחר של כרוזי תעמולה, הסתה ופירסומים חתרניים של התאחדויות בלתי מותרות, אשר הודפסו על פי הוראותיו או שוכפלו במרכז.

בסעיף אישום רביעי מאשים התובע את ורשבסקי בהחזקת ברשותו חומר תעמולה אחר, השייך לחזית העממית.

ורשבסקי מואשם בתמיכה בארגון טרוריסטי, בהחזקת חומר השייך להתאחדות בלתי מותרת ובמתן שירותי הדפסה להתאחדות בלתי מותרת.

סניגורו של ורשבסקי עו"ד אביגדור פלדמן טען בדיון, שהתקיים בפני השופט יעקב בזק, כי מכל החשדות שהועלו נגד ורשבסקי על פעילות למען ארגון מחבלים, לא נותר אלא חשדות להדפסת עתון בעל אופי פוליטי, שלא ברור כלל אם הוא שייך לארגון חבלני. לטענתו, מעצר עד תום ההליכים מהווה פגיעה יסודית בחופש הביטוי.

החלטת השופט יעקב בזק תינתן כאמור היום.

יצויין, כי הארכת המעצר השנייה של ורשבסקי היתה אמורה להסתיים ביום ב', והכנת כתב האישום נעשתה תוך פחות משבועיים. (עתים)

רבין: הקידום

(המשך מעמוד ראשון)

יימנעו מלשתף-פעולה עם סלע.

יוז הוכיח לרבין, כי ישראל הבטיחה בזמנו לנקוט בצעדים המתאימים כלפי כל המעורבים בפרשת פולארד.

משרד המשפטים האמריקני פועל עתה לקראת הגשת כתב האשמה רשמי נגד סלע באשמת ריגול ולהסיר את החסינות שניתנה לשלושה נציגים ישראלים אחרים המעורבים בפרשה — רפאל איתן, יוסף יגור ואירית ארב, מזכירתו של יגור בשגרירות ישראל בוושינגטון.

"המשמר" עתון יומי

המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת

עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל

המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל-אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 4-43360-3
המען למכתבים: שירות שק-דואר נעול ת"א 61999

"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652

סניפים: ירושלים 94622 רח' בן-יהודה 2, בניין סנטור חדרים 102-121. טל' 233161-3. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' פבנר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

הכנסת בסלה את טענותיו של וירשובסקי נגד היועץ חריש

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

ברצוני להודיע לכנסת, בשם ראש הממשלה והממשלה, כי אין טענות על תפקודו של היועץ המשפטי לממשלה — אמר אתמול שר-המשפטים, אברהם שריר, בדחותו הצעה לסדר היום של וירשובסקי הקוראת לפיטורי יוסף חריש.

וירשובסקי טען, כי חריש איננו ממלא את תפקידו כראוי. „חסרים לו הכישורים והיכולת למלא את התפקיד המרכזי והחשוב של היועץ המשפטי לממשלה — לשמש תוך החנית של שלטון החוק בישראל. ככל שיקדים ללכת מתפקידו, כן ייטב לשלטון החוק במדינת ישראל".

נאומו של וירשובסקי נקטע פעמים רבות על-ידי קריאות-ביניים מספסלי הליכוד. גם שלמה הלל ניצל בצורה תמוהה את סמכותו כיו"ר הישיבה כדי לפגוע ברצף הדברים, בטענה של „ספיקות רציניים מאוד לגבי אופן העלאת הנושא".

וירשובסקי, כשניתן לו לדבר, טען, כי „בכל המסדרונות של משרדי הממשלה, בכל ישיבה או פגישה של עורכי-דין בלילות שבת, בתוככי משרד-המשפטים, ובמסדרונות הכנסת — כולם אומרים אותו הדבר — נגד חריש".

וירשובסקי מנה שורה ארוכה של נושאים בהם, לדעתו, שגה חריש, בתקופת כהונתו הקצרה: פרשת השב"כ, ואנונו, רישום גרים בתעודת הזהות, נקאש, חברות הקש של בנק הפועלים, ופסק הדין המשופץ שלו עצמו.

אמנון לין מהמערך טען בתגובה, כי וירשובסקי יצר תקדים בהתקיפו את היועץ המשפטי לממשלה במליאת הכנסת. זה בשעה „שכולנו חייבים לכבד" את מי שיושב על כיסא היועץ. שבח וייס הצטרף לדעתו. מיכאל איתן טען, כי התוקפים של חריש, הם מי שמנעו ביקורת פרלמנטרית על היועץ הקודם זמיר. עוזי לנדאו טען, כי נאומו והצעתו של וירשובסקי הן נקודות-שפל לדמוקרטיה ולשלטון החוק.

ברוב קולות גדול הוסר הנושא מעל סדר-יומה של הכנסת.

צלצול מהיר — אתי רונאל

פרופ' גבי ורבורג, המרכז האקדמי הישראלי, קאהיר:

חיוג ישיר ראשון לקאהיר

שיחה ראשונה בחיוג הישיר לקאהיר. האם יקל החיוג הישיר על הקשר בין קאהיר לירושלים?

אני בטוח שהוא יקל. הנה, בעצם העובדה שצלצלת אלי ירד כבר מחסום אחד. ואני מקווה, שהמחסומים האחרים ילכו גם הם באותה דרך, ושזהו הצעד הראשון לקראת מתן הקלות גם למצרים המבקשים לבקר בישראל ורוצים לעשות זאת ביתר קלות מכפי שהם יכולים היום.

האם פירוש הדבר, שגם האזרח המצרי הפשוט יוכל להתקשר ישירות לישראל?

לא. כדי להתקשר לחו"ל זקוקים המצרים לקו מיוחד, שצריך להפקיד עבורו מעין פיקדון, ומחירו יקר מאוד. אפילו, לנו, במרכז, אין חיוג ישיר מחוץ לקאהיר. גם אין שיחות בגוביינא. כך שהחיוג הישיר לא יקל על המצרי ברחוב, אלא אם כן מדובר בבעלי אמצעים או במוסדות ציבור, משרדי ממשלה וחברות מסחריות. אבל — הוא כן יקל על קיומם של קשרי מסחר והחלפת מידע בתחומי החקלאות.

איך היה היום מזג האוויר בקאהיר?

מזג-האוויר סוער, גשום ומאוד לא רגיל בעונה הזאת של השנה. אבל — היה לנו הערב במרכז סמינר עם הפרופ' שלמה אבינרי, שהרצה על מסורת ומהפכה במחשבה היהודית, בהשתתפותם של 30 איש, שהם הרבה מאוד בהתחשב בסערת הברקים והרעמים שהיתה כאן בחוץ, ובעובדה שכשיורדים גשמים — המצרים נשארים בבית.

אתה מסיים, אגב, תפקידך כראש המרכז?

כן. אני גומר החודש את תפקידי לאחר שנתיים וחצי מלאות סיפוק, חוויות וגם כמה מתחים מיותרים. אבל — בסך הכל שנתיים חיוביות מעל ומעבר למה שציפינו מבחינת היקף הפעילות, וחוויית המיפגש עם הסטודנטים והמצרים. לצערי, המרכז הוא המקום היחיד בו מתנהל כיום דיאלוג יומיומי בין ישראלים ומצרים, ואני מקווה שבעתיד הקרוב יקום מרכז כזה גם בישראל. במקומי ובמקום אשתי רחל יכנסו לתפקיד פרופ' אשר עובדיה ואשתו רות.

וחזרה לחיוג הישיר — איך שירות הטלפונים בקאהיר, השתפר?

הוא לא רק השתפר, אלא הוא טוב מאוד וברוב הטלפונים, שעברו למרכזיות החדשות, אין שום תקלות וגם לא טעויות במספר, כמו בארץ מסוימת שאני מכיר.

אתי רונאל

ביגון בדק אפשרות קבלת אשרת הגירה

מוסקווה. — אסיר-ציון לשעבר יוסף ביגון, ששוחרר בחודש שעבר מן הכלא, ביקר אתמול אצל שלטונות האשרות הסובייטיים, כדי לדון בבקשתו להגר — מסר בנו בוריס.

בוריס ביגון אמר לכתב רויטר, כי אביו שוחח עם „אוביר", משרד-האשרות במוסקווה, אך עדיין לא הגיש בקשה רשמית חדשה לעלות ארצה.

ביגון, 54, ששוחרר עפ"י צו של הקרמלין ב-20 בפברואר, הגיש לראשונה בקשה להגר ב-1971. בקשתו נדחתה בנימוק כי ברשותו מידע מסווג.

בוריס ביגון אמר, כי שלטונות האשרות לא רמזו איך יתייחסו אל הבקשה, המתייחסת גם לאשת אביו, אינה, ולמשפחתו של בוריס.

פרופ' אלכסנדר לרנר, מדען יהודי סובייטי המנסה זה 15 שנה לעלות ארצה, מסר כי היום שוב נדחתה בקשתו, בנימוק כי הוא יודע סודות מדינה.

לרנר, 73, מסר, כי שלטונות האשרות הסובייטיים אמרו לו שהאקדמיה הסובייטית למדעים פסקה כי הוא עדיין יודע מידע מסווג. (ע"ר)

3 הרוגים ו-6 פצועים ב-2 תאונות בדרום

מאת שלי יחימוביץ, כתבת „על המשמר"

בשתי תאונות קטלניות שהיו אמש בדרום, נהרגו שלושה בני-אדם ונפצעו שישה. סמוך לשעה 9.00 אחה"צ התהפכה משאית צבאית בצומת בית קמה. נהרג חייל בן 21 מירושלים, נהרג.

בשעה 21.00 התנגשו זו בזו שתי מכוניות פרטיות מסוג סובארו. התאונה הייתה בצומת שובל-רהט. בני זוג, גבר בן 29 ואשה בת 27, תושבי רהט, נהרגו במקום. תינוק בן השנתיים נפצע קשה. בתאונה זו נפצעו קשה אדם נוסף וארבעה נפצעו קל. כל הנפגעים הם בני משפחת אלעוברה.

שתי התאונות ארעו, כפי הנראה, כתוצאה מהחלקה על כביש רטוב.

כתבת עתי"ם בשרון מוסרת, כי גבר בן 25 נדרס אמש למוות ע"י רכבת, סמוך למחלף נתניה.

משטרת מרחב השרון שהוזעקה למקום על-ידי אנשי תחנת הרכבת, גילתה גבר בן 25 ללא כל סימני זיהוי אחרים. המשטרה פתחה בחקירה כדי לברור אם מדובר בהתאבדות או בתאונה קטלנית. הרכבת שפגעה בצעיר הייתה רכבת נוסעים שנסעה מתל-אביב לחיפה.

● דמשק הודיעה לממשלת לבנון „ולכל המעוניינים בדבר" כי בשום פנים היא לא תרשה לפתוח את שדה התעופה „חאלאת" בפני תעופה אזרחית ומסחרית. העתון „אלקבס" מוסר כי הסירוב נומק מאחר שהדבר יכול להתפרש כהסכמה לעיקרון של חלוקת לבנון לקנטונים.

900 ש"ח ארנונה „שכנעו" קשיש להתאבד

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

קשיש בן 72 מחיפה התאבד אתמול, לאחר שקיבל תשלום ארנונה בסך 900 ש"ח.

הקשיש, צבי וערוני, בעל דוכן למכר עיתונים ברחוב הרצליה בחיפה, עלה אתמול סמוך לשעה 10 בבוקר לגג בניין בן ארבע קומות קרוב לדוכן העיתונים שלו וקפץ לרחוב. לאנשי מגן דוד אדום שהגיעו למקום לא נותר אלא לקבוע את מותו של האיש.

אשתו של הישיש אמרה, כי בעלה היה אדם חולה וכי בבוקר אתמול קיבל הוראת תשלום ארנונה על סך 900 ש"ח ומצבו, שהיה בלאו-הכי רע, הורע עוד יותר. לדבריה, נכנס בעלה לדיכאון וככל הנראה התאבד על רקע קשייו הכספיים.

חיוג ישיר למצרים

החיוג הישיר למצרים הופעל אתמול על-ידי חברת „בזק".

דובר חברת „בזק" מסר, כי לצורך הפעלת השירות משתמשת „בזק" במערכת הכבלים התת-ימיים שקיימת בבעלותה בים התיכון.

קידומת החיוג הבינלאומית של מצרים היא 20.

המחיר לדקת שיחה בחיוג ישיר למצרים, כולל מ.ע.מ., הוא 4.19 ש"ח. (שע"ה)

בצער וביגון אנו מודיעים על פטירתה הפתאומית של אשתי אמנו וסבתנו היקרה

יפה לרנר

הבעל: יצחק לרנר
הבן: עודד לרנר ומשפחתו
הבת: רונית רוזנגרטן ומשפחתה

לאברי ינאי ולמשפחה
אתכם באבלכם במות
האם
בשיבה טובה בנכר
קיבוץ עין-דור

במלאת שלושים לפטירתו של יקירנו
אליעזר גרובר ז"ל
נעלה לקברו לאזכרה ולגילוי מצבה
ביום חמישי, ד' באדר תשמ"ז, 5.3.87, בשעה 13.30
בבית העלמין הישן חוף הכרמל חיפה
המשפחה

הקרב על המשכורת

„אם השביתה לא תיפסק יהיו הרבה הלוויות"

מאת ניצה רימון

כביש פרדס-חנה חיפה נחסם אתמול אחר הצהריים על-ידי עשרות עגלות נכים, עליהן ישבו קשישים מבית החולים הגריאטרי בפרדס חנה.

הקשישים, מלווים בקרובי משפחה וצוות עובדים מצומצם, הפגינו במחאה על המצב הקשה אליו הגיע בית החולים ביום השמיני לשביתת עובדי המינהל והמשק, מצב שמסכן את חייהם.

במרכז הגריאטרי מאושפזים 950 קשישים וחולים כרוניים וזה ריכוז הקשישים הגדול ביותר בארץ במוסד אחד. ליד הביתנים נערמו הררי כביסה מלוכלכת. אחת מקרובות המשפחה, שלקחה חופשה ממקום עבודתה כדי לטפל באמה, התמוטטה בבכי וקראה: „אם השביתה לא תיפסק, יהיו הרבה הלוויות."

הצעה לפתרון: מערכת שכר נפרדת

מאת כתבנו לענייני עבודה

סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, אפרים זילוני, מציע להנהיג מערכת שכר נפרדת במערכת הבריאות, ללא קשר ותלות במולמות השכר בשירות הציבורי. לדעתו עשויה התפתחות כזאת להוציא את מערכת הבריאות מהמשבר התמידי בו היא שרויה.

אחת המפגינות שניסתה לפרוץ לכנסת, אתמול, כשרשרת לצווארה. (צילום: אפי שריר)

„לא חוזרים לעבודה"!

עובדי המינהל והמשק בבתי-החולים הפילו את הגדרות ופרצו אל רחבת הכנסת בהמולה ● כמה מפגינות התעלפו ● כמה ח"כים הצליחו לשכנעם לסגת

מאות עובדי בתי החולים הממשלתיים, צרו אתמול במשך שעה ארוכה על שערי הכנסת, במהלך הפגנה סוערת שקיימו שם במסגרת מאבקם הממושך לשיפור שכרם.

סמוך לשעה 11 לפני הצהריים הגיעו באוטובוסים מאות המפגינים, שהופנו אל רחבת הדשא — בה נערכות בדרך כלל ההפגנות — הצופה אל רחבת הכניסה לכנסת. הם נשאו בידיהם כרזות ורבים מהם הציגו את תלושי המשכורת האחרונה. הרוחות היו סוערות ועד מהרה החלו המפגינים לצעוק מכר הדשא אל רחבת הכניסה.

כוח מצומצם של שוטרים ואנשי משמר הכנסת ניסו למנוע את המעבר, אך המפגינים הפילו ארצה את הגדרות שחסמו את דרכם ושטפו את רחבת הכנסת.

העובדים הזועמים התפרצו לעבר שער הכניסה הראשי לכנסת, ומסו שתילים וצמחים, תוך שהם זועקים: „לא חוזרים לעבודה".

אנשי משמר הכנסת סגרו מייד את השערים הראשיים לכנסת והכניסה לבאי המשכן נעשתה משער צדדי, מכיוון מוזיאון ישראל. ההמולה היתה רבה וכשל הדוחק הרב, התעלפו מספר מפגינות, שנזקקו לטיפול רפואי קצר.

העובדים צבאו על שער הכניסה לכנסת במשך שעה ארוכה, עד אשר הוזעקו מישיבת ועדת העבודה והרווחה שדנה בעניינם, חברי ועד העובדים ומספר חברי כנסת, אשר הצליחו לשכנע אותם, בעמל רב, לסגת אחורנית.

למקום הוזעקו כוחות תיגבור של המשטרה ובכלל זה פרשי משטרה, אשר היו באיזור משרד האוצר, מחשש שהעובדים יגיעו גם לשם.

יצויין, כי איזור הכנסת הוא בטיפול אנשי משמר הכנסת בלבד, אלא אם כן קצין הכנסת מבקש את התערבות המשטרה. במהלך ההפגנה, לא נתבקשה המשטרה להתערב. הוסבר, כי התערבות וסילוק בכח של המפגינים, ביניהם היו נשים רבות, היו יכולים להפוך את ההפגנה לאלימה יותר.

לאחר מאמצי שכנוע רבים, התרכזו המפגינים באיזור מנורת שבעת הקנים, שם הקשיבו לדבריהם של מספר חברי כנסת, שיצאו אליהם והביעו את הזדהותם עם מאבקם. (עתים)

שוב חילופי דברים על הוועידה הבינלאומית

הליכוד: פרס חתרן מתוסכל! המערך: חשש מיוקרת פרס!

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

חילופי דברים קשים היו אתמול בין חברי הליכוד לחברי המערך, על רקע נסיעתו של מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס לפגישה עם נשיא מצרים.

הליכוד הגדירה הסיעה את התנהגות פרס כהתנהגותו של איש אופורטוניסט מתוסכל החותר תחת מעמד ראש הממשלה והממשלה. פרס מנסה להפר את ההסכם הקואליציוני ולהביא לפירוק ממשלת האחדות".

יו"ר סיעת הליכוד חיים קופמן טען, כי הוועידה הבינלאומית נוסח פרס לא תהיה מטריית שלום אלא מטריית התבוסתנות.

סיעת המערך טענה בתגובה, כי הליכוד חושש מתהליך השלום משום שהדבר יחייב פשרות. יו"ר סיעת המערך, רפי אדרי, אמר שחתירות הליכוד נגד פרס היא סימן חולשה, עצבנות, וחשש מן היוקרה הציבורית הגדולה שרכש פרס בכהונו ראש ממשלה.

במפגש עם תלמידי תיכון בירושלים, אמר אתמול רה"מ יצחק שמיר, כי „המוסכם והמשותף בממשלה רב הרבה יותר מהמפריד והשנוי במחלוקת, ומדינת ישראל זקוקה עדיין לממשלת האחדות הלאומית. אם נפרק את הממשלה ונלך לבחירות אנו עלולים לגרום נזק רציני לכלכלה".

● בהופיעו בכינוס חבר - הרבנים כינה אתמול שמיר את הוועידה הבינלאומית „בית-הדין הבינלאומי". לדבריו, הוא הופתע כאשר ארה"ב ומדינות באירופה הביעו את תמיכתן בוועידה. כאשר ניסה לברר את פשר השינוי בעמדה אמרו לו ראשי השלטון בארה"ב: „מה אתה רוצה, הרי יש יהודים בני עמך המציעים זאת".

רבת עמון. — השגריר הסובייטי בירדן אמר אמש כי הסיכויים לוועידת שלום בינלאומית על המזרח התיכון טובים, אולם „דרושה עבודה קשה".

מאיר יערי — מחזון למציאות

הכנסת העלתה את זכרו של הח"כ — המנהיג והמייסד — שהלך לעולמו

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

הכנסת העלתה אתמול את זכרו של מאיר יערי, שהיה ח"כ מהכנסת הראשונה עד השביעית, מראשי תנועת העבודה וההתיישבות הקיבוצית, ממייסדי ההסתדרות ומפ"ם. האזכרה נערכה במעמד בני המשפחה, חברי קיבוץ מרחביה, נציגי הקיבוץ הארצי, מפ"ם ותנועת השומר-הצעיר.

חייקה גרוסמן (מפ"ם) הגדירה את מאיר יערי כאחד המעטים, שבזכותם ניצחה המהפכה היהודית הלאומית ושמרה על צלמה האנושי. מהפכה זו לא היתה חד-פעמית אלא מהפכה שיש להגשימה, שהולכים בה בדרך ארוכה, אפורה ומפרכת. מאיר יערי הנהיג למעשים והפך חזון למציאות. ביסוד השקפת עולמו עמדה השקפת עולם מרכסיסטית, אך לא היתה זו דוקטרינריות. יערי הגדיר עצמו כמהפכן קונסרבטיבי. יערי חשש מפני עיקולים בדרך. הוא דאג לשלמות המחנה והקיבוץ, ולא רק אמצעי כדי להגיע לחברה סוציאליסטית צודקת, אלא גם ערך לעצמו, שהוא בית.

בערוב ימיו היה יערי פסימי מאוד, אבל הדברים שחולל אינם יכולים ללכת לאיבוד. יום לאחר מותו של יערי אמר לי איש ברחוב תל-אביבי: הנה, הלך לעולמו אחד המעטים שנותרו מבין נקיי הכפיים. אולי כך מרגיש העם", אמרה חייקה גרוסמן. „אבל ההיסטוריה מתעתעת בנו ואין לדעת איך תחזור על עצמה — כפארסה או כדרמה יוצרת ומכפילה ערכים.

„יערי נצמד לציונות החלוצית והסוציאליסטית, מורד בסמלים תלושים וזעק „בראש ובראשונה ידיים". הוא יצר שותפות אמיצה עם הפועל בעיר יחד עם חזן ואחרים, והקים את מפלגת הפועלים המאוחדת. הוא תבע התאמת ארגון משותף עם הפועל הערבי ולחם על פתרון של שלום והידברות עם העם הערבי. הוא אהב את עמו אהבה שאינה ניתנת לחלוקה ולא היבפה: נאמנה בגאולת האדם והעם."

יו"ר הכנסת, שלמה הלל, הגדיר את יערי כלוחם על דעותיו ואמונתו וכמאמין בצורך לגאול את העם והארץ על-ידי עבודה עצמית, כיבוש אדמה ועיבודה בידיים עבריות.

הגיע ר"מ האיים הקאנריים

מאת הכתבת המדינית של „על המשמר"

ראש ממשלת האיים הקאנריים, חרונימו סבדרה אסבאדרו, הגיע אתמול לישראל לביקור בן שבוע, כאורח משרד החוץ. בשהותו בישראל ייפגש אסבאדרו עם ראש הממשלה, עם שר החוץ ועם שרים אחרים. היום יסעד צהריים על שולחנו של שר התיירות והמשפטים אברהם שריר.

על המפה — ירון אמיתי

יין, בננות ונופש

קבוצת האיים הקנאריים, שרשרת של פסגות הרי געש כבויים המתרוממים מקרקע האוקיאנוס האטלנטי, לא הרחק מחופי אפריקה הצפונית — היתה ידועה היטב לספנים כבר בעת העתיקה. ההיסטוריון הרומי פליניוס העניק להם את שמם „בגלל ריבוי הכלבים (בלאטינית-קאנה) הגדולים באיים".

מאז 1404 שייכים האיים לספרד. ב-1936 קבע בהם הגנראל פרנקו את בסיסו הראשון, ממנו הכריז על מרד ופתח במלחמת האזרחים נגד הממשלה הרפובליקנית במדריד.

באוגוסט 1982 קיבלו האיים ו-1.3 מיליון תושביהם מעמד אוטונומי בתוך ספרד, ומאז מושלים בהם פרלמנט מקומי וממשלה נבחרת. ביוני 1985 התחולל משבר ממשלתי זוטא, כאשר הממשלה המקומית סירבה להצטרף להסכמי החקלאות והמכס עליהם חתמה ספרד במסגרת כניסתה לשוק האירופי המשותף.

נוסף על גפניין, קני-סוכר, בננות ושאר גידולים סוב-טרופיים, צומחים באיים מאות מלונות פאר ומועדוני נופש. ישראלים ואירופים מכירים בעיקר את שמות הקסם האקזוטיים „טנריפה" ו„גראן קנאריה", האיים המושכים אליהם מדי שנה מיליוני תיירים מארצות הקור, במשך כל ימות השנה.

שחקן הכדורגל המהולל פלה בין אלפי רוקדי הסמבה ברחובות ריו דה ג'נרו בעת הקרנבל (צילום: אי.פי)

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י — הועד הפועל
המרכז לתרבות וחינוך ● בי"ס לפעילי הסתדרות ע"ש ז. ארן

החוג הרעיוני המרכזי

יתכנס מחר, יום ד' 4 במרס 1987, בשעה 16.30 באולם הישיבות של הועד-הפועל (קומה 7), רח' ארלוזורוב 93 ת"א, לפגישה חגיגית של החוג לרגל פרישתו של הח' יהודה גוטהלף מהנהלתו והעברת הרכוז לח"ח פיני שומר ואהרון ברנע.

בחוג יועלה לדיון הנושא:

כוונים חדשים בקשר בין ישראל לגולה

מרצה: אורי גורדון, חבר ההנהלה הציונית.

ג'ון או איוואן

דמיאניוק יצא מקליפתו וצעק לעבר רוזנברג בעברית: „שקרן"

זאת, לאחר שאו'קונור לחץ על רוזנברג בשאלה המוזרה האם לא חשב לעזור להולכים לתאי הגזים

מאת בצלאל עמיקם ועתי"ם

מר רוזנברג, האם אי פעם עלה בליבך כאשר הסתכלת באומללים לנטות לעזור להם? שאלה מחרידה זו, נשאלה אתמול בקור רוח על ידי פרקליטו של דמיאניוק, אליהו רוזנברג, עד התביעה. עמוד לרגע המום. דומה שהדיבור ניטל מפיו, ואז אמר: איך יכולתי לעזור? לא היה לי מגע עם אנשים חיים. הם לא הספיקו אפילו להרים את הראש ומה יכולתי להגיד להם?

עו"ד שקר מפרקליטות המדינה ביקש למחות בפני השופט על שאלה זו שיש בה טעם פרובוקטיבי. אולם אב בית־הדין סבר כי השאלה רלוונטית ולכן מותרת.

רוזנברג: באיזה צורה יכולתי לעזור לאנשים האלה. במה? במה? בצעקות? אל תכנסו לתאי הגאזים? הם לא רצו להכנס לתאי הגאזים. ואם חלילה מישהו מאיתנו היה צועק עליהם או משהו? אני לא מאחל לך מר או'קונור, אפילו להסתכל על מה שהיו עושים לי. היו דוחפים אותי חי לבור עם דם.

הוא היה שם הוא יודע

לשוא ניסה הניצול להשפיע על הפרקליט שיניח לנפשו „מר או'קונור, אני מבקש מאוד מאוד, לא היית שם, אני הייתי שם" ואז הצביע לעברו של ג'ון דמיאניוק שישב כשאוזניות צמודות לאוזניו: תשאל אותו הוא יגיד לך מה הוא היה עושה לי שם. דמיאניוק העושה בדרך כלל רושם כאילו [illegible] לתדהמת הכל וצעק בעברית: „אתה שקרן".

תקרית זו יצרה מתח רב והעכירה את היחסים, שהיו בתחילה קורקטיים, בין רוזנברג לאו'קונור.

רוזנברג, כואב ופגוע התריס: כבוד בית המשפט לא נשאלתי אף פעם שאלה כזו כאובה. גם מאנטישמים הכי גרועים. לא שאלו אותי דבר כזה. האם יכולתי לעזור לאומלל כזה. מי היה עוזר לי שמה לצאת ולספר לך עכשיו מה שקרה.

רמפה ראוס

במשך שעות ארוכות ניצב אתמול אליהו רוזנברג על רגליו כשהוא נאלץ להשיב לבדו של שאלות שהמטיר עליו או'קונור. לעיתים היו הדברים צורמים ומכעיסים ולעיתים מביכים. או'קונור התמקד בנסיון להוכיח, כי רוזנברג איננו אדם מהימן ושונה במסירת פרטים אפילו כשהדבר נוגע לגילו. הוא מצא כי ב־1961, כשנחקר במשטרה ערב משפט אייכמן, הצהיר רוזנברג שהוא בן 35. בטרם הציג את המסמך שאל אותו או'קונור: בן כמה היית באותו יום כיוני של שנת 1961?

רוזנברג: הייתי בן 40. או'קונור נאחז בטעות זו כמוצא שלל רב.

אליהו רוזנברג סיפר כי נהג להתבונן איך דוחקים את הקורבנות לתוך המסדרון ודוחסים אותם לתאי הגאזים, שם מצאו את מותם. או'קונור: מדוע הסתכלת?

רוזנברג: חיכיתי עד שתהיה הוראה לפתוח את דלת חדרי הגזים. עמדתי שם. רציתי הסתכלתי. לא רציתי. לא הסתכלתי.

רוזנברג הודה כי תחילה רצה לראות מקרוב איך מתבצעת ההמתה ההמונית. כשהיו הקורבנות מוכנסים לתאים נקראו רוזנברג וחבריו העובדים אל הרמפות. לפקודה „רמפה־ראוס" עליתי יחד עם הקבוצה שלי על הרמפה ועמדתי שם עד שהוא הכניס את הגז. עמדתי שם וראיתי מתי שרציתי לראות. לא הייתי סקרן.

השופטת דורנר: מי זה הוא?

רוזנברג: שיושב מולי.

דורנר: למי אתה מתכוון?

רוזנברג: לאיוון.

לקראת סיכום החקירה ביקש או'קונור לברר „האשמה" שהטיח בו רוזנברג כאילו ניסה לשחד את טוביה פרידמן, מנהל המכון לדוקומנטציה בחיפה. רוזנברג האשים בשיחה טלפונית את פרידמן שפירסם כי בשנת 1947 גבה ממנו עדות לפיה דמיאניוק מת.

בתיווכו של אב בית הדין השופט לוין הכריז רוזנברג כי לא היתה כל ידיעה על שלמונים שהציע או'קונור לפרידמן, וכי לא היתה לו כוונה לפגוע בו אישית.

הוא הושיט לי יד, הוא זוכר אותי

הסניגור הישראלי עו"ד שפטל התמקד בחקירתו הנגדית בשאלת עדותו של רוזנברג. בנסותו להוכיח, כי עד זה מעולם לא זיהה בוודאות את האיש היושב על ספסל הנאשמים כאיוואן האיום מטרבלינקה.

לדבריו, באחד מניסיונות הזיהוי הוא ראה את דמיאניוק כאדם אחר ולא נאשם זה, וכהזדמנות [illegible]ית, כמו בקליבלנד, הוא כלל לא היה בטוח בזיהוי.

שפטל: כאן [illegible]ית לנאשם כי חשבת שכך תוכל לזהות אותו [illegible] היית בטוח במאה אחוז בזיהוי.

רוזנבר[illegible] אליו התכוונתי שהוא יסתכל כי הי[illegible] לחו"ל זקוקים ל[illegible] טח זוכר אותי טוב מאוד, הוא זוכ[illegible] מעין פיקדון, ומחירו יקו[illegible] ישיר מחוץ לקאהיר. גם אין של יוהה אותך? הישיר לי יקל על המצרי ברחוב [illegible] ואמרתי לו ברוסית: הסתכל בי בעיינים ואז הוא הושיט לי יד. אני בטוח שהוא זוכר אותי.

העד הוסיף, כי מצויות בביתו תמונות מהתקופה ההיא, קצת יותר מאוחר, כשיצא ממחנה טרבלינקה אל היער. „חבל שלא הבאתי הנה את התמונה. הוא בוודאי היה מזהה אותי".

כאן התערב הסניגור הראשי או'קונור והעיר, כי „מר שפטל כנראה לא מבין בדיוק מה אומר העד" — ואז הודיע אב בית הדין השופט לוין, כי בהתאם להסכם, כל סניגור חוקר לבדו ועמיתו אינו יכול להתערב באמצע.

שפטל ממשיך בחקירה: השם דמיאניוק אמר לך משהו בטרבלינקה?

העד: לא.

הסניגור: האם נתקלת בשם מרצ'נקו או מרצ'ינקו בהקשר לאיוואן האיום?

תשובה: לא.

הסניגור טען עוד, כי רק בשנת 1976 נודע לראשונה שאיוואן האיום חי. ובשנת 1981, הוא הובא לדין בקליבלנד ארה"ב במשפט אזרחי בעניין זה.

„כיצד יכולת לומר בשנת 1947 ובשנת 1960 שאיוואן האיום מת, ואילו עכשיו הוא חי?" — פנה אל העד.

רוזנברג חזר וטען, כי הוא לא אמר מעולם שאיוואן האיום מת, וכי נאשם זה אשר פה לפניו — הוא איוואן האיום.

היום יתייצב עד נוסף מטעם התביעה — יוסף צ'רני, אחד הניצולים ממחנה טרבלינקה.

במשך כשעתיים ישב ראש הממשלה יצחק שמיר (במרכז למטה) מרותק למהלך משפט ג'ון דמיאניוק בבנייני האומה בירושלים. ראש הממשלה הגיע לאולם הדיונים. כן נכחו במשך יום הדיונים שר הדתות זבולון המר ושר המשפטים אברהם שריר.

מאות רבות של מתעניינים הגיעו לבנייני האומה. כדי לצפות במהלך המשפט. כ־2000 בני־אדם הצטופפו מחוץ לאולם הדיונים. באתר שהוכשר לצפייה במהלך המשפט על גבי מסך ענק. גם במקום זה שנסגר במחיצות עץ, לא הספיק המקום למתעניינים ובהוראת אב בית־הדין השופט דב לוין הוצא גם רמקול אל הרחבה שלפני בנייני האומה, כדי שהקהל הרב שהגיע למקום יוכל להאזין למהלך הדיונים המשפטיים.

כתב: דוד פרידמן — עתי"ם (הצלום: אנדרי ברוטמן)

הוצא מבית המשפט לאחר שהתפרץ: „שופכים את דמם של הניצולים"

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"

שוב בקעו קולות מחאה של ניצולים שאינם יכולים לכלוא רגשותיהם, והרטיטו את ליבם של באי בית המשפט. משה (מרטין) לוקר שחזה מוראות השואה בהיותו ילד כבן 9, ניתר אתמול ממושבו כנשוך נחש, ופרץ בזעקה מרה: „רוצח. בנזיים."

השוטרים הניצבים דרך קבע באולם, זינקו לעברו ובמצוות אב בית הדין השופט דב לוין, הוציאו אותו החוצה. לאחר שנחקר ונרגע מעט היה משה לוקר מוכן לשוחח עם העיתונאים.

למה התפרצת?

„לא תכננתי. אינני יכול לשאת עוד ששופכים את דמם של הניצולים וממשיכים להתעלל בקורבנות שעברו את הזוועה הזאת. אני יושב כאן מיומו הראשון של המשפט ובקושי מתאפק. איך זה שדמיאניוק החשוד ברצח עם לא יושב בכלוב באזיקים? למה הוא חופשי ויכול להתנשק עם בנו.

משה לוקר היה ילד, בשעה שהנאצים ציוו עליו, על בני משפחתו ועל אלפי יהודים לצעוד בצעדת מוות ארוכה לעבר ערבות אוקראינה. הוא יצא מבוקובינה ובדרך היה עד להתעללויות בנרדפים. „הם ירו בנו בצורה נוראה כמו שאפילו בכלבים לא יורים כך. לא היה זה מתנה השמרה אלא מתנה השמרה טבעי".

אחד המראות שלא נמחו מזכרונו של הילד הרך היה מעבר הנהר נסטר. „המים היו קפואים, והגרמנים ציוו על האלפים לחצות אותם תוך כדי ירידות. כבישי הקרח ארמו מרים. היו שם ילדים, אמהות ואבות והם נדרגו על ימין ועל שמאל".

היום משה לוקר הוא תושב ת"א. אב לבן טייס בחיל האוויר. הוא חוזר ומטעים, כי את האוקראינים למד להכיר מקרוב, ואיוואן היושב בבית המשפט הינו אחד מהגרועים שבהם.

המשכים

ועדת העבודה והרווחה

(המשך מעמוד ראשון)

ביקורת קשה נגד ראש־הממשלה, יצחק שמיר, המסרב לכנס את הממשלה לשם דיון חוזר בתביעותיהם של עובדי המינהל והמשק בבתי החולים.

שושנה ארבלי אמרה, שראש הממשלה איננו מודע למצב בבתי החולים. במהלך הישיבה כינו ח"כים את משה נסים „איש שהמוליך את עצמו על המדינה". שרת הבריאות מתחה ביקורת על שר האוצר, שרוצה להפקיד קבלנים על שירותים לבתי החולים.

ועדת העבודה והרווחה תבעה משר האוצר לחדש מיד את המו"מ על עדכון שכרם ותנאי עבודתם של השופטים ולהעניק להם מקדמה בסך 100 ש"ח לחודש לעובד בחודשים ינואר־פברואר. בן פנתה הוועדה למזכ"ל ההסתדרות וביקשה להמציא מיד לוועדת־פדה את כל מרכיבי השכר שמקבלים עובדי המינהל והמשק של קופת חולים. בו־זמנית קראה ועדת העבודה והרווחה לעובדים השובתים לחזור מיד לעבודתם.

לעבודה.

אחד מחברי הוועד המושעה אמר, כי היום צפויה החרפה בשביתה כגון סגירת מחסני כביסה, סגירת מחסני מזון ועוד. הפגנה נוספת תתקיים למרגלות בניין הוועד הפועל.

אתמול תבעו כמה מנהלי בתי חולים סגירת המוסדות שהם עומדים בראשם בשל סכנת זיהום הנשקפת לחולים.

הסכרים יתמוטטו

ראש הממשלה יצחק שמיר אמר אתמול, ששביתת עובדי המינהל והמשק בבתי־החולים בעת זו היא „דבר שלא יסולח". הוא קרא לעובדים לשוב מיד לעבודה ולגשת בו־זמנית למו"מ עם נציגי האוצר.

„עלינו להגדיל את יכולת המשק, כדי שנוכל לתת יותר לכולם, אמר רוה"מ. אך העובדים צריכים לדעת שאם נענה לכל דרישותיהם, יתמוטטו כל הסכרים והאינפלציה תתחדש".

„צריך להפסיק את השביתה ולשבת לדיונים. כל עוד הם שובתים, לא נדבר ולא ניכנע. ממשלת ישראל איננה יכולה לפרוץ את כל הסכרים של תביעות שכר. [illegible] המעצורים לפני האינפלציה יפלו ויתמוטטו", אמר.

המנהלים תומכים

המנהלים האדמיניסטרטיביים של בתי־החולים הממשלתיים, ערכו אתמול כנס חירום בבית החולים „שיבא", בעקבות שביתת עובדי המינהל והמשק.

בסיום כינוס החירום הודיע היו"ר ישראל הדרי, כי „הארגון מזדהה עם המאבק הצודק של עובדי המינהל והמשק ודורש מכל הגורמים לסיים את השביתה מייד".

בהודעה שקרא נאמר: „אנו חרדים להתדרדרות במערכת הבריאות ומגנים את כל הגורמים בטיפול הכושל והמשפיל בעובדי המינהל והמשק במאבקם המקצועי הצודק. אנו דוחים כל הצעה לתפעל את בתי החולים ע"י קבלנים ומתנדבים. גופים אלה אינם מסוגלים לפעול בלי העובדים הקבועים במוסדות".

יהודה צור, כתב „על המשמר" מוסר:

שר הכלכלה גד יעקבי קרא לכנס ברחיפות את הממשלה או את הקבינט הכלכלי, כדי לדון ברחיפות במשבר מערכת הבריאות. יעקבי, שביקר אתמול בעיירה מעלות, אמר שמערכת הבריאות נקלעה עכשיו למצוקתה הקשה ביותר ויש לדון על כך מייד בפורום ממשלתי המוסמך להחליט.

בוררות חובה

הנהלת סיעת הליכוד אישרה במקביל העלאת הצעת־חוק פרטית של ח"כ יעקב שמאי, ראש הליכוד בהסתדרות, לפיה תונהג בוררות חובה בשירותים חיוניים. לפי הצעה זו, יוקם מוסד לבוררות חובה המורכב משלושה אנשים: היו"ר יהיה שופט בדימוס, אחר יהיה נציג העובדים ואחר — נציג המעבידים.

בתגובה על כך אמרה לכתבנו חייקה גרוסמן, נציגת מפ"ם בוועדת העבודה והרווחה, כי יחסי העבודה בישראל מבוססים על הסכמיות ולא על צווים ואם מישהו רוצה לחזור למאה הקודמת, הוא לא יצליח. הליכוד סבור, אמרה, שבוררות תמנע שביתות במפעלים חיוניים, אבל אף בורר אינו יכול לפסוק ללא בירור ממושך, אשר מתנהל ממילא בתקופת משא ומתן.

תביעות משפטיות

אמש נפגשו שרי האוצר והבריאות ומנכ"ל ההסתדרות עם ארבעה חברי הוועד המושעה של עובדי המינהל והמשק. שר האוצר דרש מהם לחזור מיד לעבוד ורק אח"כ לפתוח במו"מ. הפגישה הסתיימה בלא כלום.

שר האוצר דרש אתמול מהיועץ המשפטי ומפרקליטות המדינה להגיש תביעות משפטיות נגד קבוצה גדולה של עובדי המינהל והמשק, כדי לאכוף עליהם ביכוד צווי בית דין לעבודה וחזרה

להט מתחמק מוועדת הביקורת של העירייה

מאת ירון זליג, כתב „על המשמר"

ראש עיריית ת"א, שלמה להט, מסרב זה כמה חודשים להשתתף בישיבת ועדת הביקורת של מועצת העיר, המבקשת לשמוע מפיו הסברים על תשלום 4 מיליון דולר לחברת עזרה וביצרון עבור שיפוץ מבני בתי־ספר בעיר בתקופה בה לא היה בקופת העירייה הסכום הדרוש.

תחילתה של הפרשה בשנת 1984, כשחברת עזרה וביצרון, שביצעה עבודות שיפוץ דחופות בבתי־ספר בעיר. החברה פנתה לעירייה וביקשה ברחיפות תשלום עבור אותן עבודות שהסתכמו ב־4 מיליון דולר. ראש העיר שלמה להט אישר את התשלום, וזאת חרף העובדה כי באותה עת לא היה הסכום מצוי בקופת העירייה.

הנושא הובא לבדיקתו של משרד מבקר העיר ובעקבות ממצאיו הובא הנושא לדיון בוועדת הביקורת של מועצת העיר. יו"ר הוועדה אברהם פורז (שינוי) פנה לראש העיר וביקשו לבוא לישיבת הוועדה ולהסביר את פרטי אותו מקרה. אולם לאחר שלהט בדק את הנושא עם היועץ המשפטי של העירייה הודיע לוועדת הביקורת, כי לא יקח חלק באותה ישיבה.

מלישכת ראש העיר נמסר אמש בתגובה, כי דרישתו של פורז מהווה חריגה מסמכותה של ועדת הביקורת, אשר על־פי החוק אינה רשאית לזמן אליה את פקידי העירייה ואת ראש העיר.

דובר העירייה בני כהן ציין, כי זכות זו שמורה למבקר העירייה בלבד והוסיף, כי היה זה ראש העיר שפנה למבקר וביקש ממנו לבדוק ולהסיק את המסקנות הדרושות באשר להתקשרויותיה של העירייה עם חברת עזרה וביצרון.

הדובר הוסיף, כי ראש העיר כבר הסיק את מרבית המסקנות העולות מדו"ח המבקר באשר לחברת עזרה וביצרון.

● פריסילה פרסלי, אשתו לשעבר של הזמר המנוח אלוויס פרסלי, המופיעה בסידרה „דאלאס", ילדה בן ביום א'.

● צער לשעבר, המכהן כיום כראש העירייה בעיר סינית גדולה, עומד להתמנות לסגן ראש הממשלה במסגרת שינויים פוליטיים הנובעים מהדחתו של ראש המפלגה הקומוניסטית הסינית הו יואובאנג — מסרו דיפלומטים מערביים בבייג'ין.

● תלמיד בית ספר בדרום קוריאה, אשר ביקש להרשים את בנות כיתתו, קפץ לתוך מאורת נמרים בגן חיות בסיאול, וכתוצאה מכך הותקף על ידי נמר אשר נשך אותו בזרועותיו, ברגליו, בצווארו, בגבו, מצבו קשה.

הילודה במצרים

נשיא מצרים חוסני מובארק הטביע אתמול קריאה מרומזת לחכמי הדת המוסלמים, לסייע בפתרון הבעיה הטורדנית של הגבלת שיעור הילודה במדינה.

הנשיא אמר את דבריו בנאום בפני משתתפי קונגרס הדמוגרפיה בעולם הערבי, שנפתח ביום א' בקאהיר. הנשיא ציין, כי שאלת הדמוגרפיה היא בעיה מרכזית במדינות המוסלמיות. „הגיע הזמן", אמר המנהיג המצרי. „שחכמי הדת יחפשו פתרון לבעיות המעכבות את תכניות הפיתוח בחברה המוסלמית".

הקונגרס מאורגן על ידי אוניברסיטת „אל אזהר" המוסלמית, שהיא הסמכות התיאולוגית העליונה בעדה המוסלמית הסונית. בקונגרס משתתפים מומחים מוסלמים רבים ממצרים ומארצות אחרות.

בגלל הסתייגויותיהם של אנשי הדת נמנעו ראשי התוכניות לתכנון המשפחה להמליץ במפורש על הגבלת הילודה. אוכלוסיית מצרים עברה את „מחסום" 50 המיליונים.

(ע־צ)

5 נהרגו ו־80 נפצעו בהתמוטטות רכבל בצרפת

טארב, צרפת. — 5 גולשי־סקי נהרגו וכ־80 אחרים נפצעו כאשר נפלו מגובה 30 מטר, בהתמוטטות רכבל באתר נופש בצרפת.

התאונה הקטלנית אירעה באתר הנופש לוז־ארדידן בהרי הפירנאים. כ־100 גולשי סקי שהיו בדרכם ברכבל אל פיסגת ההר הוטחו אל השלג והסלעים שלמטה, כתוצאה מהתמוטטות המתקן.

30 מן הנפגעים נפצעו קשה. בידיעות ראשונות נמסר כי ארבעה מן ההרוגים הם צרפתים והחמישי הוא ספרדי.

עדי ראייה סיפרו, כי הכבל נשמט מן הגלגל בפיסגת המדרון וכתוצאה מכך אירע האסון. עדי ראייה אחרים מסרו גירסה אחרת, לפיה נשבר אחד מעמודי התמיכה של הרכבל וכתוצאה מכך נשמט הכבל ארצה. (עתי"ם)

כוונת המארגנים לדון בנושאים שעל סדר־היום הלאומי בעיקר מפני שנשמעו בתוך מפלגת העבודה באחרונה קולות שסברו, כי היא אינה מצליחה להסביר לציבור את עמדותיה כראוי.

לכינוס יוזמנו כל צירי הוועידה ופעילים נוספים, בסך־הכל כ־3,000 איש, והוא יתקיים בבני התערוכה. הכינוס ישמש אות פתיחה למסע הסברה בסניפי המפלגה ומנוף לארגונן של ועידות מחוזיות חדשות. עם זאת, מבקשים מארגני להעביר לדעת־הציבור מסרים שעוותו בתעמולה נגדית.

במפלגת העבודה גוברת הדאגה

נילהית הכתנות בליכוד, מכורים כ„עבודה", משפיעה גם על התפקוד של משרדי הממשלה. למשל, השרים נחמקין ולוי סיכמו על מינוי של עמוס רודין למנכ"ל חברת הבנייה „ערים", אלא שהשר נסים אינו חותם על המינוי מחשש שהוא יפגע באדם המקורב לשמיר.

השבוע הבהיר סגן־שר החקלאות, ח"כ אברהם כץ־עוז, בפגישה עם חקלאים ערביים בכפר ג'ת שבמשולש, שלכל ההבטחות וההתחייבויות שמפוזרים בחודשים האחרונים פקידי משרדו של השר ארנס ועוזריו אין כיסוי, ומשרד החקלאות אינו יכול להיות אחראי להן.

כן נבחר יוזמתם חוגי לתפקיד יועץ עיתונאי למזכ"ל מפלגת העבודה לענייני ערבים. כתבנו מציין שבמפלגת העבודה מסתמנת נטייה למנות מזכיר ערבי לתפקיד מנהל האגף לענייני המיעוטים במרכז המפלגה.

על תפקיד זה מתמודדים 3 משכילים ערבים: חאלד אגבריה מאום־אל־פאחם, עלי זיראן מכפר ימה וחוסיין אסארי מדייר אל אסאר.

כתבנו מציין, שמאז שרענן כהן סיים את תפקידו כיו"ר האגף למיעוטים במרכז מפלגת העבודה לפני שנתיים, נשארו החברים

כדי להתגבר על בעיית המשקל פורסם משרד הבטחון מכרז בינלאומי להכנת המנוע. מערכות ההנעה והתמסורת בכל המובילים היא מתוצרת חברת מאק המצויים בשירות. היקף המכרז יהיה כ־60 מיליון דולר. על המכרז מתחרות שלוש חברות זרות: ג'נרל מוטורס המיוצגת בארץ על ידי חברת דיזל הנדסה, חברת מאק המיוצגת בארץ על ידי האחים אלקון וחברת קאמינגס המיוצגת בארץ על ידי חברת האחים לוינסון.

ה־SWORD מוסר כי בנוסף צה"ל טרם החליט איזה דגם של עגלת מוביל יוביל את הטנקים. בינתיים הוציא הצבא מכרז לייצור 10 עגלות חדשות במעמס של 70 טונות. במכרז זכו שתי חברות: עגם נצר סירני שייצר 20 עגלות ומפעלי מתכת עגם תייצר 10 עגלות (חברת גלגלים אחוריות ונצר סירני תייצר עגלה שבה שלוש שורות גלגלים אחוריות). ייצור העגלות ימומן בעיסקת אופסט הקשורה לעיסקה גדולה של רכישת טרקטורים מחברת קטרפילר האמריקאית על ידי צה"ל. כל עגלה תעלה 80,000 דולר.

● סידורים משותפים למושבים ולכפרים הערביים ואזורי הדרוזים בגליל המערבי. הוקם בימים אלה ביוזמת המועצה האזורית מעלות־תרשיחא.

האמריקנים תכננו לפדות בן ערובה ב„דולרים מתפוררים"

ניו־יורק. — מימשל הנשיא רייגן תיכנן אשתקד לפדות בן ערובה אמריקני בלבנון, תמורת מזומנים שעברו טיפול בחומר כימי מיוחד, כך שעתידים היו להתפורר כעבור ימים אחדים — מסר אתמול ה„ניו־יורק טיימס".

העתון מוסיף, כי התוכנית נגנזה לאחר ההפצצה של חיל האוויר האמריקני על לוב באפריל שעבר, שבעקבותיה נרצח בן הערובה, פיטר קילברן, על ידי חוטפיו בלבנון.

העתון מוסר בשם מקורות בלתי מזוהים במימשל, כי המטרה היתה לשחרר את קילברן תמורת כופר בסכום של כמה וכמה מיליונים. העיסקה עמדה כבר על סף הצלחה, בעת שארה"ב הפציצה את לוב והחוטפים רצחו את קילברן.

אחד הפקידים מסר לעתון, כי אילו יצאה התכנית לפועל היו חוטפיו של קילברן נשארים עם מזוודה מליאה קרעי־דולרים, ואילו אזרח קנאדי שייצג את החוטפים בעיסקה זו היה נעצר.

העתון יודע לספר כי אוליבר נורת', אשר הודח בנובמבר 1986 מתפקידו כעוזר היועץ לבטחון לאומי בגלל שערוריית הנשק האיראני היה ממונה על המבצע. הוא האשים את הסי.איי.אי. על אשר לא פעלה במהירות מספקת להגשמת התכנית. (עיר, ע־צ)

צעד אחד רחוק מדי

בהימנעו מאי־נעימות ביחסים עם הידידה הגדולה, פגע שר הבטחון, יצחק רבין, במוניטין בריבונותה של ישראל

על הפרק

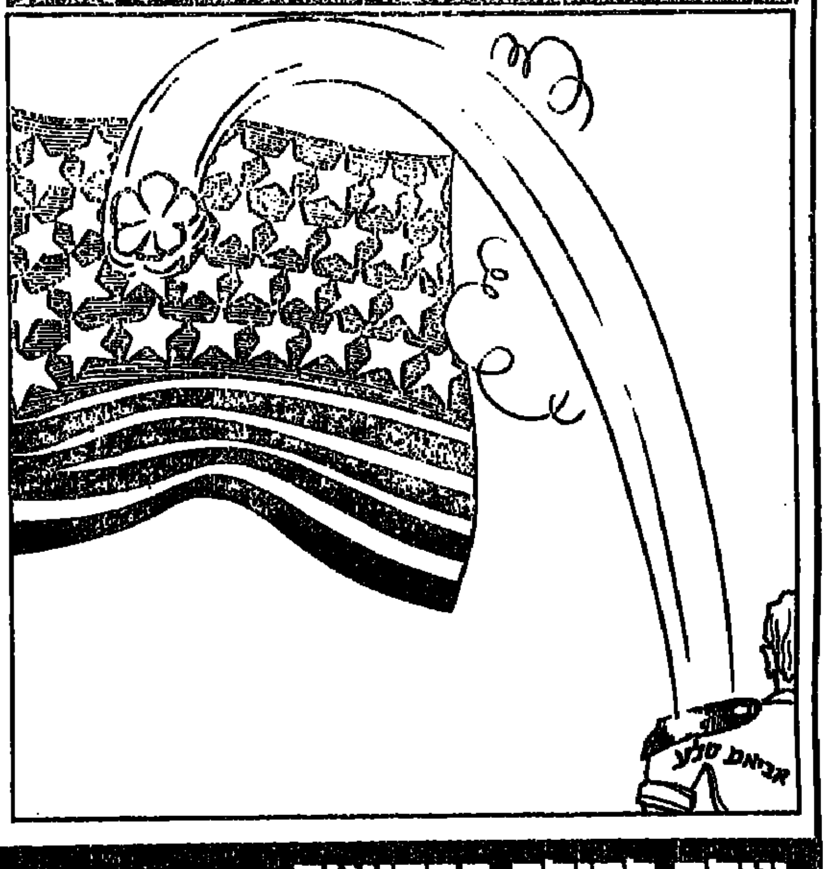

מאת יורם בר

אם היו מספרים לנו, שלחנו יצא שדר מארה"ב שתובע מישראל לא למנות רמטכ"ל שתומך ב"לביא", מה היינו אומרים? — לא ייתכן!

ואם זה היה נכון, איך היינו חיים עם רמטכ"ל שקיבל את מינויו בהתערבות מדינה זרה?

דן שומרון מתנגד ל"לביא". האם עמדת האמריקנים ביחס לפרויקט זה היתה גורם במינויו? כיום זו שאלה פתוחה. מוגזם? ברמה העקרונית, ההתערבות האמריקנית בעניין אביאם סלע, מוגזמת לא פחות.

ייתכן מאוד שאביאם סלע לא היה טלית שכולה תכלת בכל הנוגע לפרשת פולארד. ייתכן מאוד שאכן היו לו יד ורגל בהונאת האמריקנים בפרשה הזאת. לכן, אין פליאה בכך שהכוונה לקדמו בצה"ל היתה בעיני האמריקנים לצנינים. זכותם.

וזכותם היתה גם לבקש שאדם החשוד במעורבות בריגול נגדם, לא ישא בתפקיד שיש בו לייצג את ישראל כלפי ארה"ב. בקשה שכזו בוודאי היתה מתקבלת בהבנה ולא היתה סיבה לא למלא אותה.

אך לא זאת היתה בקשתם, ולא לפנייה זו נענה שר הבטחון. האמריקנים ביקשו שסלע לא יקודם. הם ביקשו שלא תוענק לו דרגת תת־אלוף. ושר הבטחון נענה. ידידינו האמריקנים צעדו צעד אחד רחוק מדי. הם עברו את הסף מתחום הפנייה הלגיטימית לידידה, לתחום התכתיב שאין לו מקום ביחסים בין שתי מדינות ריבוניות.

גם אם כל טענות האמריקנים בעניין מעורבות אביאם סלע נכונות — עדיין כדובר בקצין בצבא של מדינה ריבונית, הרשאית (וחייבת) לאייש את התפקידים בשירותה כראות עיניה. אחרת, אין ערך ואין כל משמעות לריבונותה. בכל מקרה, לא לאמריקנים להיתמם כאילו סלע לא פעל בשליחות ישראל ולבוא חשבון רק איתו. גם כך, היחסים בין ישראל לארה"ב אינם יחסים בין שווים. אלו יחסים בין מעניק חסות למקבלה. בין ממנן לממומן, בין מעצמת־על כל־יכולה לבין מדינה זעירה שללא עזרת מעצמת־העל, ספק אם היתה יכולה להמשיך לנהל את מדיניותה.

עד כה, כל מי שטען שישראל הופכת, למעשה, למדינה החמישים ואחת של ארה"ב — הגזים. והגזימו, מהצד שכנגד, כל אלו שהציגו את היחסים כיחסים בין שווים. המציאות האמיתית היתה אי־שם באמצע, כאשר לפחות בכל הצדדים הפורמליים נשמרה ריבונותה של ישראל, נשמרה עצמאותה היחסית בקביעת מדיניותה ובמינוי שליטיה ופקידיה.

ההתערבות האחרונה של ארה"ב בעניין אביאם סלע, שברה את הכלים. מכוח השוויון שביחסים בין שתי המדינות, מכוח הכוח ומכוח הכיס, הירשו האמריקנים לעצמם להתערב במינוי פנימי בצה"ל ובבקשתם תבעו הבהרות כי לדעתם, מעמדם כלפי ישראל מקנה להם את הזכות לחדור אל מעבר לקווים הדין העוטף את ריבונותה של מדינה עצמאית, ובכך בעצם, לקרוע קרום זה.

זכותה של ארה"ב להתווכח עם מדיניותה של ישראל, אך אין לה זכות לנהוג כך בתחום הפרסונאלי. את שרון הם קיבלו בדין, ואת סלע לא? אילו הדבר מתברר שבפרשה האיראנית יש פקיד אמריקני שאחראי להסתבכות ההדדית של שתי המדינות, לא היה איש בממשלת ישראל מעלה על דעתו לבקש מהאמריקנים למנוע את קידומו.

האמריקנים עברו בפרשה זו על לאו בסיסי ביחסים בין מדינות עצמאיות, מונעים על־ידי כוחם ועל־ידי ידיעתם שישראל לא תרשה לעצמה להמרות את פי מממניה ומעניקי החסות למדיניותה.

ושר הבטחון שלנו נענה — וזה אולי החמור מכל. רבין מנע, אולי, מצב של אי־נעימות עם הידיד הגדול, אך במעשהו פגע במו ידיו בריבונותה של ישראל. הוא איפשר לוושינגטון להיות מעורבת במינויו של קצין בצבא אחר, ולישראל לנהוג כמדינת־חסות. אין זה משנה האם ההיענות זמנית בלבד. העיקרון נפגע. שר הבטחון וראש הממשלה, בשם ריבונותה של ישראל, חייבים היו לדחות את פניית האמריקנים על הסף. כיוון שלא עשו זאת — פגעו בכבודה הלאומי של ישראל ויצרו תקדים מסוכן לעתיד.

עולה לכולם בבריאות

לאוצר, העומד בסירובו לשלם. זה יעלה כסף, בסופו של דבר. בינתיים זה עולה לנו בבריאות. (עובדי המינהל והמשק, אתמול, מול הכנסת; צילום: רחמים ישראלי)

לא אונס משמים

מטילים עוגן ופורקים עול

מלחי הצי השישי אינם רואים אשה במשך חודשים, וכשהם נוחתים בחיפה, אחדים מהם מוצאים פורקן בשתייה פרועה, והטרדות מיניות — מספר מקרי אונס העלו אותם לכותרות

מאת יואב אביב

אנסים יש לא רק מתוצרת מקומית. בעת האחרונה היו מספר מקרי אונס של "אנסים בלבן". צעירים ממלחי הצי השישי. שצירוף של כך וכך פחיות בירה, והתנזרות בהפלגה עשויים אולי להצביע על ה"מוטיבציה" שלהם.

צעירים אלה מגיעים לחוף אחת לכמה חודשים, ומרביתם ממהרים לרחוב העצמאות בחיפה שם מתרכזות הפרוצות מכל רחבי המדינה, הדורשות עבור דקה וחצי עבודה, מה שישראלי ממוצע מרויח בזיעה של שבוע, והן מוכנות לקבל את התשלום אך ורק בירוקים.

מרבית חיילי הצי השישי נוהגים לבלות שעות ארוכות בבארים שונים ברחבי העיר. שם ניתן לראותם יושבים בזוגות ומתחרים על מחיר המשקה. מי יציב גל קופסאות פח גבוה יותר. התחרות מסתיימת בדרך כלל לאחר ששני הצעירים הוריקו מכיסם כמות גדולה של דולרים, כשהם עוזבים את הבאר מתנודדים, שיכורים כלוט.

לפני כשלושה שבועות היה בחיפה המקרה האחרון, שבו ניסה ג'ימי קנדי מנושאת המטוסים ג'ון פ. קנדי, לאנוס תיירת אנגליה בת 22 שעבדה בבאר בכרמל.

לפני כשבוע הוגש לבית המשפט המחוזי בחיפה כתב — אישום נגד קנדי. התובעת טענה, כי קנדי נכנס לבאר והתקבל בסבר פנים יפות על ידי העובדת במקום, שסירבה לספק לו משקאות חריפים. קנדי התכבד בגידה מכוס המשקה של התיירת וגם בסיגריה מחפיסת הסיגריות שלה. אחר כך נכנס אחריה למטבח שם הודיע לה, כי הוא עומד "לדפוק אותה". וכל זאת תוך שהוא מאיים עליה בסכין.

האנגליה ניצלה רק תודות להתערבות של חברתה הישראלית העובדת בחנות סמוכה, ולהתערבותם של ימאים אמריקנים אחרים שעברו במקום ושמעו את הצעקות.

חלק מימאי הצי השישי סובבים ברחובות חיפה שיכורים ומפירע מודיעיני שיש בידי המשטרה עולה, כי חלקם גם נוטלים סמים. הם נטפלים לעיתים לצעירות, ולעיתים גורמים נזקים.

המקרה הראשון שבו "נתפרסמו" האמריקנים היה זה של הימאי ג'וני הייגור שאנס ישישה בת כ־70. הייגור גם זכה לכינוי "האנס המעופף". הוא התעופף מחלון דירת הישישה בבניין רב קומות ערום כביום היוולדו.

הייגור הורשע אף שסניגורו עו"ד בר דיין טען שהישישה שנאנסה פוצצה על ידי הצי השישי האמריקני. עו"ד בר דיין מגן בבית המשפט המחוזי בחיפה גם על ג'ימי קנדי.

ערבות שהציע צבא ארה"ב במטרה לשחרר את ג'ימי קנדי לא עשתה רושם רב על שופט בית המשפט בחיפה, והם החליטו והצדיקו להמשיך ולהחזיק את הנאשם בנסיון אונס במעצר.

גם צילומי ערום של התיירת האנגליה בעת מופע חשפנות, לא הביאו לשיחרורו של ג'ימי קנדי. הרי גם לחשפנית מועדונים יש הזכות להחליט מה היא עושה, מתי ועם מי.

אפשר אולי ל"הבין" את המעשים בכך שהמלחים מגיעים ארצה אחרי חודשים שלא ראו אשה. אך אונס הוא אונס, בכל מקום ויש... צירוק של התנזרות אינו יכול לעמוד לצידם.

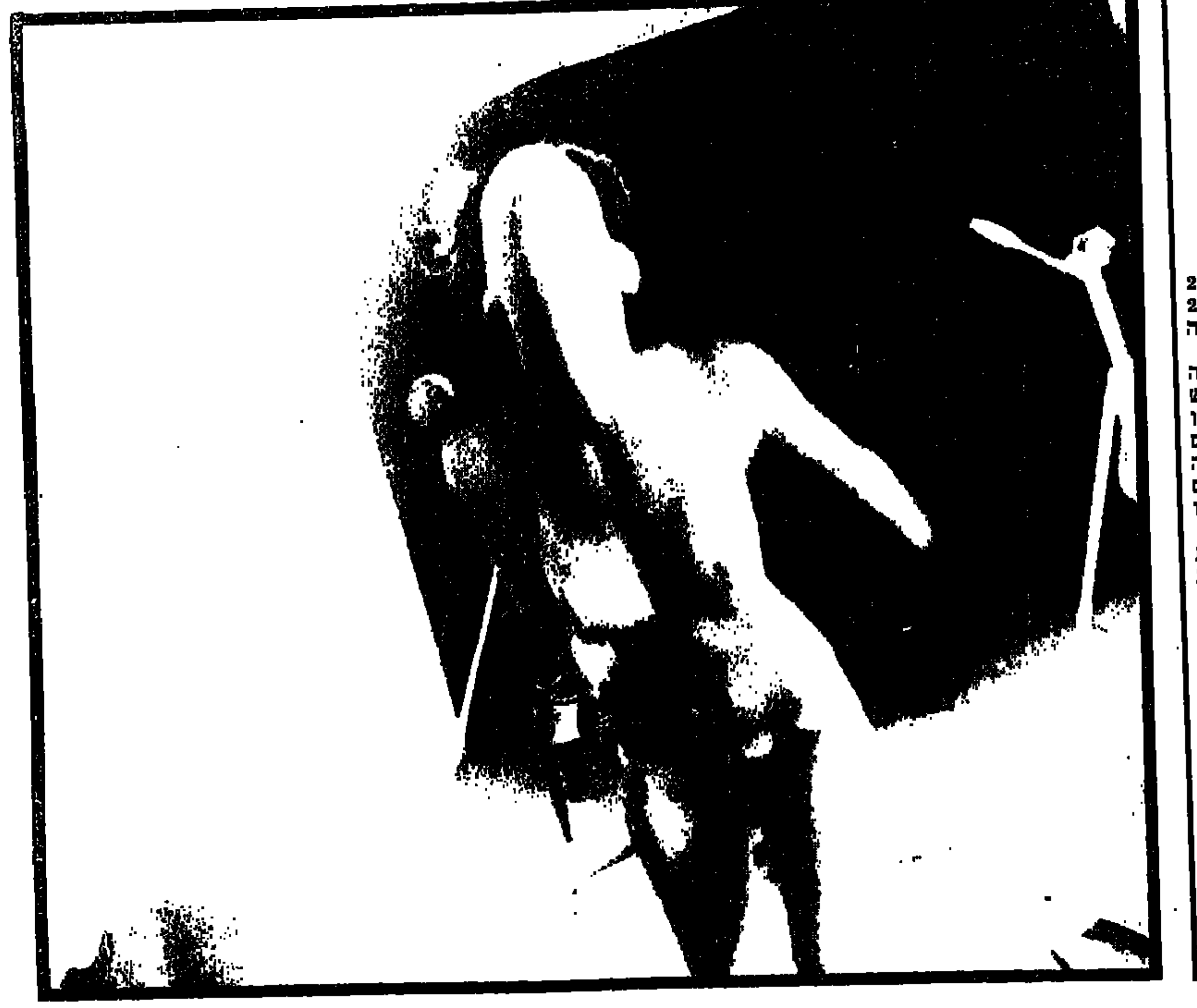

מספרים יבשים

מאת זהבה מוזס

בשנת 1986 בוצעו בישראל 226 מעשי אונס ונסיונות אונס, לעומת 270 מעשי אונס ונסיונות אונס בשנה שקדמה לה.

רק במחוז תל־אביב היו בשנה שעברה 49 מקרים של אונס ונסיונות אונס. יש לזכור, כי מדובר רק במקרים שדווחו למשטרה והמספרים האמיתיים גבוהים כנראה בהרבה. במקרים שדווחו למשטרה כלולים גם מעשי אונס שביצעו בעלים בנשותיהן. חלק ממקרי האונס פוענחו על־ידי המשטרה.

המשטרה גובה עדות מוקדמת מהמתלוננת, ובדרך כלל היא גם מועברת לבדיקה בבית־חולים.

המשטרה מודעת לטראומה שעוברות הנאנסות ומציעה להן לקבל סיוע מהמרכז לקורבנות אונס, או לקרוא לאם או לחברה.

בין המתלוננות ישנן גם נשים המעדיפות לעבור את כל התהליך לבדן, בלי שהדבר יוודע לאיש.

לאחר העדות המוקדמת נכנסת המערכת לפעולה משטרתית רגילה, שחלקה גלויה וחלקה סמויה. במחוז תל־אביב, לדוגמה קיים ביחידה המרכזית במפלג הבילוש צוות שחוקר ומרכז את מרבית מקרי האונס.

צוות זה הצליח לפענח כמה ממקרי האונס הקשים והאכזריים שאירעו בשנים האחרונות בתל־אביב.

יש עם מי לדבר

במרכז סיוע לקרבנות אונס בתל־אביב רושמים עלייה במספר המקרים. המשטרה מפנה כל נאנסת אל המרכז — בהסכמתה כמובן. "עם תמיכה מתאימה היא יכולה לצאת מזה" — אומרת רינה בן־צבי, מנהלת המרכז

מאת רונית מורגנשטרן

נשים שנפגעו מינית יכולות לפנות לכל גוף המעניק עזרה נפשית כמו ער"ן, ידליד ואחרים. אבל מי שמטפל ומוכשר לטפל ספציפית בנשים שהיו קורבנות אונס או תקיפה מינית הוא מרכז הסיוע לקורבנות אונס.

במרכז בתל־אביב רושמים כל הזמן עלייה במקרי האונס. מנהלת המרכז, רינה בן־צבי, טוענת שמהמקרים המתפרסמים בכלי התקשורת הם רק המקרים הסנסציוניים ואלה, לטענה, טיפה בים.

רוב מקרי האונס, לדברי בן־צבי, הם אלה המתבצעים על־ידי תוקף שאינו זר לנאנסת, ולמקרים אלה אין פירסום כלל. העלייה במספר הפונות למרכז היא גם פונקציה של מודעות ופרסום, מודה בן צבי.

השירות מוגש 24 שעות ביממה. מספרו 03־234819. ליד הטלפון יושבות מתנדבות, שעוברות הכשרה מתאימה לטיפול בנשים שהותקפו מינית.

בן־צבי: "נשים פונות אלינו בשלבים שונים שלאחר האונס ולכל אחת ציפיות ודרישות משלה. יש הפונות מייד לאחר האונס ורוצות לפרוק את הטראומה בשיחת טלפון. יש הרוצות להיפגש. יש המבקשות אינפורמציה בנושאים רפואיים או משטרתיים ואחרים ויש נשים שפונות לאחר זמן רב. גם שנים אחרי מעשה אונס שבוצע בהן, כשסוף סוף הן מוכנות לפרוק את זה מעל ליבן".

המתנדבות מלוות את קורבנות האונס לאורך כל תהליך החקירה במשטרה. היום מפנה המשטרה כל נאנסת אל המרכז, בהסכמתה כמובן. לאחר התהליך המשטרתי מלווה הנאנסת על־ידי המתנדבת מהמרכז גם לאורך התהליך המשפטי, אם האנס נתפס ומובל למשפט. אם יש צורך, מפנה המרכז את הנפגעת לגורמים מקצועיים כמו גניקולוגים או פסיכולוגים וגם או בליווי מתנדבת מהמרכז.

בן צבי: "נפגעת אונס היא אשה שעוברת סוג מסויים של משבר ועם תמיכה מתאימה או מה שקרוי התערבות בשעת משבר, היא בהחלט יכולה לצאת מזה. מקרים קשים אנו מפנים לפסיכולוגים".

במרכז הסיוע לקרבנות אונס, כמו באירגוני נשים פמיניסטיות אחרים, מתקיים קורס אסרטיביות, שבעקרון מלמד נשים להיות החלטיות ולעמוד על רצונן; לא להיות פסיביות, אך גם לא תוקפניות, אלא לעמוד על שלה בלי לפגוע בזולת. זה לא קשור דווקא להתמודדות בסיטואציית אונס של ממש, אלא כיצד להתמודד עם מצבים של תקיפות והטרדות מיניות בכלל.

רינה בן־צבי יודעת לספר על שני מקרים בהם הצליחו נשים להתמודד עם אנסים. באחד מהם נכנס לביתה של אשה פועל שביקש כוס מים. בהיותו במטבח, ניסה הפועל לתפוס את האשה. זו שלחה אינסטנקטיבית את ידה אל קופסת התבלינים שעמדה על השיש ששפכה בפניו של התוקף מלוא החופן אבקת פילפל שחור.

במקרה אחר, שפורסם גם בעיתונות, עלה גבר כטרמפיסט לרכב של אשה צעירה וניסה תוך איומים לאנוס אותה. האשה נשכה את לשונו של התוקף, ותוך שהיא אוחזת בשיניה בלשונו גררה את התוקף אל מחוץ למכונית אל מקום שם אפשר היה להבחין בהם בקלות וכך ניצלה מאונס.

בעיטה באשכים, דאודורנט בעיניים

בצד אמצעי ההגנה ה"רגילים" כמו גז מדמיע ו"צרחן" ניתן גם לאלתר. סיכת ראש, סתם ציפורניים ארוכות, או צרור מפתחות, עשויים להועיל נגד התוקף

[illegible]

הגנות נשק עממית [illegible] הנשק, וכאמור, גם אמצעי מגוון נשים מצויים, כגון מיכלי גז מדמיע קטנים, שבלחיצה אחת אפשר להתיז מים גז מדמיע בעיני התוקף ולשתק אותו למשך למעלה מעשר דקות. המחיר כ־25 שקל. קיים נשק גם "הצרחן" מכשיר קטן בצורת שפתון תמים המופעל על ידי לחיצה ומשמיע שריקה בצורה קבלה שגם האנס הנלהב ביותר לא יכול לעמוד בה.

המכשיר טוב ל־30 לחיצות בלבד בכוונת שלא "תבזבזי" אותו כל־כך מהר. המחיר, גם כן 24 ש"ח. הפרטים והמחירים נמסרו לחנות לכלי נשק "להב" שבתל־אביב.

ניתן לאלתר גם אמצעים אחרים — כל תרסיס שהוא (אפילו דאודורנט) יעיל לשיתוק התוקף למספר רגעים. בעיקר אם הוא מותז לעיניים. צרור המפתחות המוטח בכל הכוח בפני התוקף יעיל כמו אגרוף מתכת, אפילו מסרק או סתם ציפורניים ארוכות אם יש לך, עט, או סיכת ראש, יעילים מאוד בשעת הצורך.

"העיקר זה המודעות" אומרת רינה בן צבי ממרכז הסיוע לקורבנות אונס. "אם אשה יודעת שזה יכול לקרות לכל אחת, גם לה, והיא מאומנת בתחושות הפנימיות שלה, [illegible]".

גם בעיטה באשכים [illegible] של מעשי אונס מתפרסם בעיתונות.

קורסים כאלה יש היום כמעט בכל מכון ספורט, ואם אין הרבה מה לעשות עם הידע שנרכש בקורסים כאלה, נגד אנס חמוש באקדח, או שמצמיד סכין לצוואר, לפחות הבטחון העצמי שרוכשות נשים בקורסים האלה עומד בפני עצמו.

רונית מורגנשטרן

עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנוטר
ראש דסק לענייני חיום: לוי מורב

אגרת הקודש של כ"ק אדמו"ר שליט"א מליובאוויטש

(תרגום חפשי מאידיש)

ב"ה, בימים שבין יו"ד וט"ו בשבט, ראש השנה לאילנות,
התשמ"ז, ברוקלין נ.י.
אל בני ובנות ישראל
בכל מקום שהם
ה' עליהם יחיו

שלום וברכה!

בבואנו מיום יו"ד שבט, יום ההילולא של כ"ק מו"ח אדמו"ר, עדיין רענן בזכרון הענין של נצחיות הנפש בכלל, ובפרט נצחיות נפשו של נשיא בישראל ואשר כל חייו בעולם הזה היו קשורים ותדורים בנצחיות התורה והמצוות, וביחוד, כיון שבעל ההילולא הקים דור. הדורי דורות, של תלמידים וממשיכים וההולכים בדרכיו,

ובמיוחד כאשר המטרה העיקרית של עבודתו ופעילותו היתה הפצת התורה (הנגלית והפנימית) והמצוות בחוגים הרחבים ביותר של יהודים בכל מקום, עד שהדבר יקיף את כל יהודי ואת כלל היהודים, בנערינו ובזקנינו בבנינו ובבנותינו, בלי יוצא מן הכלל, ואדרבה: "כולנו כאחד", ובאופן של "עמדו הכן כולכם" ולומר לה: "נעשה ונשמע" - את כל המצווה ואת כל התורה כולה לנצח.

לפיכך, מופנית ההצעה והבקשה הכפולה דלהלן לכל אחד ואחת, יהודים בכל מקום שהם, ובהקדמה:

כל שנה, ומשנה לשנה, ביום ההילולא, צריכים לזוית ונהיים, כל עניני בעל ההילולא, לא רק נמשכים, כי אם, ובעיקר, מתחדשים ביותר שאת וביותר עז, כפי שצריכים להיות כל עניני הטוב והקדושה, כפי ההוראה "מעלין בקודש", ובפרט בענינים כלליים ועיקריים.

ההתחדשות היא גם בענינים שכבר היו מקודם, אלא שלפני כן לא היה הענין דבר עיקרי, או לא באותה הדגשה כמו שהיא מתבטאת באופן המתחדש. ממילא מעוררת ההתחדשות, אצל אנשים בכלל, ואצל יהודים בפרט, כוחות רעננים, המתבטאים גם במעשה בפועל, והרי "המעשה הוא העיקר". כך נעשים הענינים המתחדשים (גם אם אינם חדשים) "כחדשים", ועד לכדי התחדשות הנעשה אותם חדשים ממש.

• • •

טבע האדם, כפי שברא אותו הקב"ה, הוא שתופעה יום־יומית, או אפילו תופעה שאינה תכופה אלא שהיא באה יחד עם, או בתוך, ענינים אחרים, ולא כדבר עיקרי - הרי אין היא מעוררת תשומת לב מיוחדת, גם אם הענין כשלעצמו יהיה חשוב בכל שיהיה.

שונה הדבר כאשר הדבר מופיע כדבר עיקרי, ובתוספת הדגשה מתאימה, שאז ההתייחסות אליו וההיענות הם באופן אחר לגמרי.

ובנוגע אלינו - ענין שכבר דובר עליו בעבר, אבל לא במלוא ההדגשה הנדרשת כשמדובר בדבר עיקרי בחיים יום יום:

לעשות כל בית יהודי ל"מקדש מעט", כפי שהדבר רמוז בציווי והבטחתו של הקב"ה: "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם", כהדגשת חכמינו ז"ל שלא נאמר "ושכנתי בתוכו" (לשון יחיד: במקדש), אלא "בתוכם" (לשון רבים) - בכל אחד ואחת, ב"לבבך", "נפשך", "מאודך"־"ממונך", בכל בית יהודי.

במלים פשוטות: באים לבטא במלוא ההדגשה כי יש לעשות את הענין של "ושכנתי בתוכם" - לדבר עיקרי, ולהתמסר לכך בפועל בהשתדלות המרובה ביותר במחשבה, דיבור ומעשה, לשם הבאת הדבר להגשמה מעשית במדה המלאה ביותר.

ביתר בהירות ויותר פירוט: ה"מקדש מעט" - "ושכנתי בתוכם" - בלבו של כל יהודי ובכל בית יהודי, יחזו השתקפות ובבואה, כביכול, של המקדש הכללי, שכלל בתוכו, ושימש בזה מקום לכל העולם, את כל שלושת העמודים שעליהם העולם עומד: תורה, עבודה וגמילות חסדים.

תורה - מודגשת בפרט הראשון של "ועשו לי מקדש" בהציווי: "ועשו ארון וגו' ונתת אל הארון את העדות" (התורה) - בקודש הקדשים של המשכן והמקדש.

ותיכף לאחר שהושלמה התורה (שבכתב) - בוה הציווי והקיום של: "ושמתם אותו (את ספר התורה) מצד ארון ברית ה'" - בקודש הקדשים.

עבודה - "ביתי בית תפלה יקרא" "זה שער השמים". כל התפילות מכוונות ועולות דרך בית המקדש (וקודש הקדשים).

והרי "ועשו לי מקדש" בכלל הוא שיהא "בית לה' מוכן להיות מקריבים בו הקרבנות", כפי שמסביר הרמב"ם, כאשר הכוונה והתוכן הפנימי של הקרבן הוא - "אדם כי יקריב מכם קרבן לה'", להתקרב אל ה', עד לידי הקרבת חלבו ודמו, תפלה במסירות הרצון והנפש.

גמילות חסדים - כמו הציווי הפרטי שמיד לאחר "ועשו ארון" (ופרטיו): "ועשית שולחן גו' ונתת על השולחן לחם", שבית המקדש היה המקום שממנו השפיע הקב"ה את כל חסדיו מזון המלאה הפנימית הקדושה והרחבה, בשביל העולם בכלל ובשביל בני ישראל במיוחד.

• • •

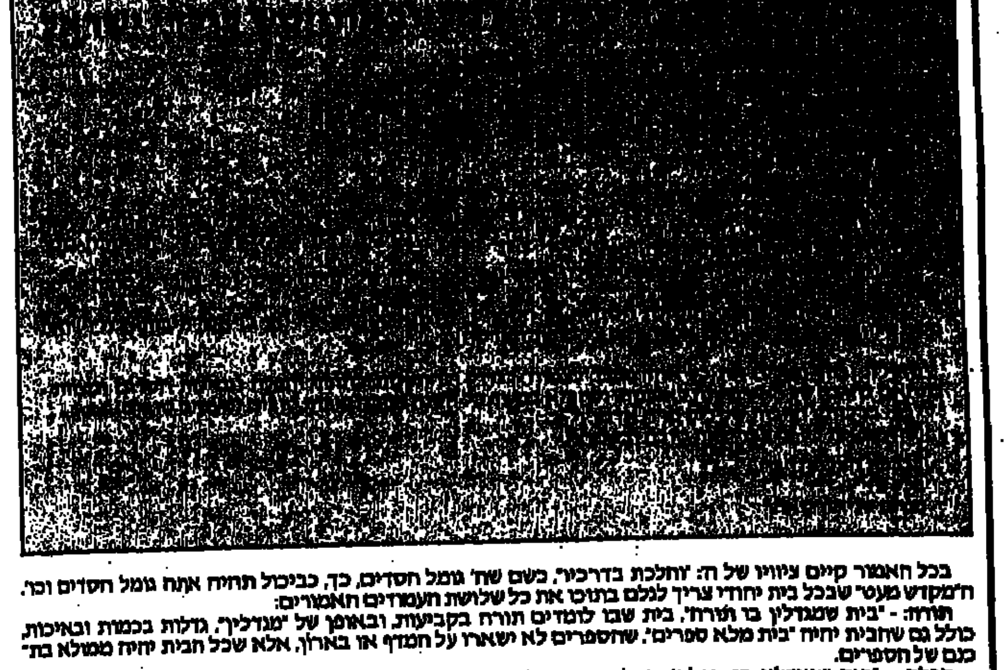
[illegible]

בכל האמור קיים ציוויו של ה': "והלכת בדרכיו", כשם שה' גומל חסדים, כך, כביכול תורה אתה גומל חסדים וכו'.

ה"מקדש מעט" שבכל בית יהודי צריך לכלול בתוכו את כל שלושת העמודים האמורים:

תורה: - "בית שמגדלין בו תורה", בית שבו לומדים תורה בקביעות, ובאופן של "מגדלין", גדולת בכמות ובאיכות, כולל גם שהבית יהיה "בית מלא ספרים", שהספרים לא ישארו על המדף או בארון, אלא שכל הבית יהיה ממולא בת־כנם של הספרים.

תפלה: - "בית שמגדלין בו תפלה", החל מפתיחת היום ב"מודה אני לפניך מלך" ועד ל"השכיבנו אבינו לשלום" בקריאת שמע שעל המטה.

התפלה היא בצבור בבית הכנסת, אבל "מיד כשיתעורר משנתו של מטתו - יקום ויאמר: מודה אני וכו', והיום מסיים בקריאת שמע שעל המטה, ובינייהם כמה תפלות וברכות, ברכות לפני המאון ולאחרי המאון וכו'.

גמילות חסדים: - נוסף לקופת הצדקה שבבית, הרי זה בית שמקיימים בו הכנסת אורחים, גמילות חסדים בגופו ובממונו ליחידים ולכלל, תמיכה והחזקת מוסדות תורה, בתי כנסיות לתפלה, ומוסדות צדקה וחסד וכו'.

בית כזה - "מקדש מעט" - נמשל, כביכול, ל"מקדש אד' כוננו ידיך" (בפרשת השבוע) הקשור, כאמור בפסוק הבא מיד לאחריו: "ה' ימלוך לעולם ועד".

זה בית ש"מודה אני לפניך מלך" חודר בכל עניני הבית ומהווה נקודת מוקד יסודית להנהגת הבית ובני הבית של היום, "לעולם ועד".

ודאי ששם כל שלושת הענינים האמורים - תורה, תפלה וצדקה - בבתי היהודיים, אך אין הדבר דומה למצב שבו עושים אותם לעיקר ויסוד של כל עניני הבית.

ומאחר שהקב"ה דורש מן האדם לעשות לפי כוחו - מובן, שמה שהקב"ה דורש מכל יהודי, איש או אשה, הרי זה לגמרי במסגרת כוחותיו ואפשרויותיו לבצע, אבל בד בבד דורש הקב"ה שכל אחד ואחת ינצלו את כוחותיהם בכל מלוא המדה, בהתאם למאמר הידוע שלא ברא הקב"ה בעולמו דבר אחד לבטלה (כלומר, מיותר ובלתי ניתן לניצול), ויוצא מכאן לפיכך שהכוחות אשר הוא מעניק ינוצלו במלוא המדה.

בכך נכללים גם הכוחות שהקב"ה מעניק ליהודי לקיים את הציווי להעלות בקודש - לא להסתפק במצב שבהווה, ויהיה טוב בכל שיהיה, כי אם ללכת מחיל אל חיל, לעלות ולהתעלות יותר ויותר, מזמן לזמן ומיום ליום, בכל הענינים של טוב וקדושה.

• • •

וכאן גם הקשר לראש השנה לאילנות, חלקת ממנו:

התורה אומרת "כי האדם עץ השדה". האדם נמשל לאילן. סימן לעץ חי הוא, שהוא צומח כל העת. ותכליתו של כל עץ היא להוציא פירות טובים ופירי־פירות, רבים יותר ככל האפשר וטובים יותר ככל האפשר.

נדרש מיהודי שיפעל באופן של צמיחה מתמדת, מוסיף והולך בכל עניני טוב, המתבטאים וקשורים בשלושת העמודים, תורה, תפלה וגמילות חסדים (מצוות).

וכיון שכל הענינים האלה קשורים עם הקב"ה, אין סוף ברוך הוא, הרי ממילא גם הם אין־סופיים, ותמיד יש מקום להוסיף בהם.

וגם להוספה ולעליה העניק הקב"ה את כל הכוחות הנחוצים, כאמור, ויותר מכך: לעשות ולפעול בכל האמור בשמחה ובטוב לבב.

ויהי רצון, שכל אחד ואחת יצליחו בכל האמור, שעל ידי כך יחושו עוד יותר ויותר את בנין בית המקדש, הרמוז בפסוק "מקדש אד' כוננו ידיך", בביאת משיח צדקנו, כאשר יקויים "ה' ימלוך לעולם ועד".

ויקויימו במלואם היעודים: רצית ה' ארצך, ארצנו תתן יבולה, לשכון כבוד בארצנו, משום שיקויים: הראנו ה' חסדך וישעך תתן לנו (חסדך שלך וישעך שלך), ואופן של "הראנו", "וראו כל בשר" - לעיני בשר ממש.

בכבוד ובברכה
וברכת הצלחה
בכל האמור
מנחם שניאורסאהן

[illegible]

פורסם באדיבות חברת פלורקקס בע"מ קרית מלאכי

מאת עוזי מחניימי

קרובים רחוקים

שומר נפשו מדבר במדבר

מנהיג לוב, מועמר קדאפי, עדיין לא השתחרר מן ההלם בו לקה לאחר ההתקפה האווירית האמריקנית על ביתו, כמעט לפני שנה. כיום מתברר כמעט בוודאות, כי אותה התקפה נועדה לפגוע אישית במנהיג הלובי, שנחשב אז בטעות אחראי לטרור הבינלאומי.

אז, לפני שנה, ניצלו האמריקנים את התקפת הטרור על הדיסקוטק בגרמניה בה נפצעו חיילים אמריקנים כדי להטיל את האשמה על קדאפי ולהוציא לפועל את תוכניתם לפגוע במנהיג הלובי. בינתיים, בעקבות מעצרים ומשפטים בגרמניה ובריטניה של האחים לבית הינדאווי, הסתבר כי האחראים לאותה התקפה על הדיסקוטק בגרמניה היו הסורים, כלומר העילה לתקוף את לוב כלל לא היתה מוצדקת. מועמר קדאפי עדיין לא השתחרר מהטראומה של אותה התקפה, בה נפגע ביתו ונהרגה (לפי הלובים) בתו המאומצת — תינוקת בת כמה חודשים. מאז ההתקפה, חי המנהיג הלובי בחשש שהאמריקנים רודפים אותו. הוא עוזב את בסיסי הקבע בהם שהה ועבר לבסיס במדבר. השבוע קיבל צוות של העיתון הבריטי "אובזרבר", אשר ריאיין אותו במקום מקלטו, אי־שם במדבר הלובי. להלן כמה קטעים מראיון עם קדאפי כפי שהופיעו ב"אובזרבר" הבריטי, שלשום.

— האם אתה עוזר למחתרת האירית בעקבות הסיוע הבריטי לארה"ב בהתקפה עליך?

כן, כמובן, האמריקנים פועלים במנטאליות של "קאובויס", ומדינה תרבותית כמו בריטניה אסור היה לה להיגרר אחרי האמריקנים. תאצ'אר משחקת עם "הקאובויס", ובכך גרמה נזק לבריטניה. כן, תאצ'אר היא COWGIRL.

— האם יש לובים שיבואו לנקום בבריטניה עצמה?

המערב אחראי למה שקרה. הם אלה שאימצו את הטרור, הם אלה שהשתלטו על ארצותינו. הם אלה ששתלו את ישראל במקומנו.

— אתה ידיד של סוריה ואיראן באחת. האם אתה מוכן לעזור בשחרור בני־הערובה ובכלל זה בשחרורו של טרי וייט?

בקשר לבני־הערובה, אין לנו מידע. בנוגע לטרי וייט, הוא הצטייר בעינינו בתחילה כאישיות והערכנו את פועלו. הוא בא לשוחח עימי ופגשתי אותו. וייט לא כיבד את הבטחותיו, ועתה אנו חושדים בו שהיה בכלל מרגל.

— מרגל למי, לאלוהים?

כמובן, לא לאלוהים, אבל הוא נשא על גופו מכשירי הקלטה.

● מועמר קדאפי. "תאצ'ר משחקת עם הקאובויס"

■ חליל עוד מנגן על הים

ההתעסקות בלבנון, בבני־הערובה, בשוביהם ובמרוויחים והמפסידים מפרשיית הנשק לאיראן, השכיחו כי סכנת הטרור החמורה למדינת ישראל בעינה עומדת ולמרות הכל מארגונו של ערפאת, הפת"ח. אותו ארגון, שידו האחת עוסקת בניסיונות בלתי־פוסקים להגיע להסדרים פוליטיים שחלקם נדחים על־ידי ישראל, ממשיך באותה עת, ללא לאות, לנסות למצוא את נקודת התורפה של ישראל, כדי להלום בה בכל הכוח המעט שנותר ברזרבות של המאבק המזוין הפלשתיני.

מפקד הזרוע הצבאית של הפת"ח, "אבו ג'יהאד", עדיין נושא עימו את הצלקות של כישלון מבצע "אפס הליקויים" — שיגור ספינת המחבלים "האטיווריוס" לחופי ישראל. אותו מבצע, שנועד לפגוע בליבה של ישראל במעולה מן הים, סוכל למרבה המזל בשל התושיה הישראלית. בעקבות הסיכול, נפגע באופן משמעותי מעמדו של המפקד הצבאי הכל־יכול "אבו ג'יהאד", אשר רצה להראות אז לצעירים בקציני המבצעים בפת"ח, כי יש להם מה ללמוד משועל־קרבות ותיק כמוהו. לשמחתנו, ולצערו, הוא נכשל.

אך לא איש כמו "אבו־ג'יהאד" ממהר להרים ידיים. מאחר שערפאת הגיע להסכם עם חוסני מובארק, בו התחייב לא לתקוף מטרות ישראליות בחו"ל, לא נותרה ברירה לאנשי המבצעים של הפת"ח אלא לנסות לתכנן פיגוע מרשים בתוך ישראל, פיגוע שיעלה את קרנו הפגועה של הארגון, ואולי יאלץ את הצדדים השונים לחזור להתעלם מקיומו של אש"ף. כיוון שהפעילות של הארגון בלבנון מינימאלית עקב הצרות במחנות הפליטים — ועתה עם הסורים בביירות — אחת הזירות היחידות בהן יכול אש"ף לפעול היא הזירה הימית. למרות הפעילות של חיל־הים בשמירה על הגבול המערבי של המדינה, החדרת ספינה לתחום המים הטריטוריאליים של ישראל אינה משימה בלתי־אפשרית, אבו־ג'יהאד יודע זאת. מסיבה זאת, כדאי לשוב להקדיש את תשומת־הלב לסכנה מהים ולזכור, כי האדון חליל אל־וזיר לא אמר את מלתו האחרונה, וכי חשבון ה"אטיווריוס" מבחינתו, עדיין פתוח.

שובם של מגולחי הזקן

עיתונאי בריטי שחזר השבוע מגיחה קצרה לביירות, מספר כי לדעתו, "אם הפעם לא יהיה סדר בביירות, הענין אבוד לדורות".

התלהבות היחסית של איש שיחי, אשר חי בעבר שבע שנים בביירות, נובעת בעיקר מהנחישות הבלתי־רגילה של הסורים בביירות. מאז שבו לשם הסורים, קורות בעיר תופעות מוזרות. אחת מהן, היא שובם של מגולחי הזקן. למי שלא יודע, הסמל המסחרי של הצעירים השיעים הוא זקנקן מדובלל, שנושאו בדרך־כלל מעיד על עצמו שהוא משתייך למהדורה הביירותית של הקוזאקים של היושב במרומים. הסורים השתלטו על ביירות בנחישות רבה לעשות הפעם סדר ויהי מה. אחד מצעדיהם הראשונים היה לעצור כל צעיר שזקנו המדובלל מעיד עליו ממרחק, כי הוא שליחו עלי אדמות של האייתוללה האגדי.

לסורים יש שיטה מעניינת. הם עוצרים אנשים במחסומים, ומי שאינו מוצא־חן בעיניהם, מועלה ללא שהיות על משאית הממתינה בסמוך. בצורה כזו נעלמו בשבוע הראשון לשהייה הסורית בביירות עשרות "בעלי זקנים" ונשלחו ל"אי־שם". לא חלפו ימים רבים, והתורים אצל ספרי ביירות התארכו. צעירים שיעים מוזקנים ומגודלים, הזדרזו לגזוז את זקניהם ולהידמות בכל שיכלו לצעירים נוצרים או מוסלמים־סונים מתונים. ואולם, הורדת תג הזיהוי החיצוני, לא עזרה להם. הסורים למודי הניסיון והכשלונות בלבנון, אינם יכולים להרשות לעצמם הפעם כישלון נוסף. ע'אזי כנעאן, מפקד המודיעין הסורי בלבנון יודע היטב כי הנשיא אסד שהדיח מכהונתו את מפקד המודיעין של חיל־האוויר שנכשל (הינדאווי) לא יהסס לפטר את מפקד המודיעין שלו בלבנון, אם ייכשל בהשלטת סדר בביירות. איש שיחי הבריטי מספר בהתפעלות על מאות אנשי מודיעין סורים, הרבה יותר מאי־פעם, שהגיעו מיד, יחד עם יחידות הצבא הסוריות, והם מסתובבים במערב־ביירות עם רשימות של מבוקשים ועוברים מבית לבית, כדי לעצור את מנהיגי חיזבאללה. הסורים מראים לאנשי החיזבאללה שהטילו את אימתם על לבנון כי כששודר באכזריות עדיין, יש להם מה ללמוד מהסורים. ע'אזי כנעאן, מפקד המודיעין הסורי בלבנון, קיים יומיים לאחר כניסת הצבא הסורי לביירות מסיבת עתונאים כדי להסביר את מגמות הסורים בכניסתם הסומכית השניה לביירות. אחד הדברים שעניינו את הכתבים היה רצח 23 אנשי "חיזבאללה" על־ידי חיילים סורים. הקצין הסורי הסביר את השתלשלות העניינים בשיוויון־נפש, אך בוודאי הדיר שינה מעיניהם של כמה שיעים במערב־ביירות: "מה שקרה" — מספר ע'אזי כנעאן — "שכמה חיילים שלנו נתקלו באש מצד אנשי חיזבאללה בעת שסרקו בתים כדי לפרוק את יושביהם מנשק. אחד החיילים נפצע בברכו, ואז לא היתה לנו ברירה, והוצאנו להורג עשרים אנשי חיזבאללה".

בשיוויון־נפש מתאר קצין המודיעין הסורי טבח של אנשי חיזבאללה, אשר הוציא למחרת לרחובות מאות מהשיעים של דרום־מערב ביירות להפגנות־מחאה נגד הסורים. אולם הלקח נלמד מהר. השיעים הבינו, כי אם יעזו להחציף פנים מול הסורים, לא יהססו הללו לטחון עד דק את השכונות השיעיות על קרביהן. לסורים יש ניסיון בכך, ואם לא היססו לטבוח עיר סורית שלמה (חמה, ראשית 82), לא ירחמו גם על השיעים של ביירות.

למי ששכח, נוסף על הנשיא בלבנון, אמין ג'מאייל, אשר התלונן בקול ענות חלושה כי ההתערבות הסורית "אינה חוקית", יש ללבנון גם ראש ממשלה. אחד בשם ראשיד כראמה. בעוד שאל הנשיא ג'מאייל, הסורים כלל לא מתייחסים (ואפילו לא מנסים להתנקש בו, כל־כך אינו חשוב בעיניהם), הרי את הכובה מטריפולי העונה לשם "ראשיד כראמה" הם דווקא צריכים, כדי לקבל לגיטימציה בדיעבד לפעולותיהם בלבנון.

כך הודיע ביום ראשון ראש הממשלה, אשר חודשים ארוכים כלל לא ידעו לאן נעלם, כי בסיוע הסורים ינסו הפלגים המוסלמים בלבנון להגיע להסכמה כדי להביא לסיום 12 שנה של מלחמת אזרחים, שהפכה את לבנון לאחד המקומות המסוכנים עלי אדמות. קשה להעריך מה סיכויי הסורים להשיג הפעם רגיעה. אך כפי שאמר בן־שיחי ששב מלבנון, הפעם נראה כי הסורים הפשילו את השרוולים ואם לא יצליחו, נחרץ כנראה, עתידה של לבנון להמשיך להיות שדה־הקטל הנצחי של המזרח־התיכון.

אביב אלקטרוני בפאריס

[illegible]

● [illegible] אבראהים עבדאללה, המשפחה פתחה בתפנות

רשות הקורא

שגיאות תמוהות

ביום א', 22.2.87, הופיעה בעמודו הראשון של "על המשמר" ידיעה על מותו של מאיר יערי ז"ל. בידיעה נכלל גם קיצור תולדות חייו של מאיר, אך למרבה הצער מלאה הרשימה הקצרה בשגיאות.

1. יערי וחבריו לא עלו לביתניה עלית ב־1921, אלא ב־1920.
2. יערי לא היה חבר קיבוץ א' של השומר הצעיר בבית־אלפא. הוא עזב את הקיבוץ לפני העליה לבית־אלפא.
3. הארגון שהוקם ב־1936 לא נקרא "החזית הסוציאליסטית" אלא "הליגה הסוציאליסטית".
4. מפלגת השומר הצעיר לא הוקמה ב־1942, אלא ב־1946.
5. ואחרון אחרון חביב — מפ"ם לא נוסדה ב־1947 אלא ב־1948.

האין זה תמוה שבמערכת בטאונה של מפ"ם אין יודעים מתי נוסדה מפ"ם?

יזהר בן־נחום
בית קמה

לנקוט עמדה, לדרבן עלייה

הלה, זה "על המשמר" זה?

בשולי מכתבו של הח' ר. פריד ממעגית העידה מערכת "על המשמר" ש"הויכוח על הירידה הוא לגיטימי..."

כל ויכוח הוא לגיטימי, כולל ויכוח על ירידה, על ניצול אדם בידי אדם, כיבוש, דיכוי, פשעי נאצים ואין סוף תופעות שליליות.

אולם, מי שמתיימר להיות על המשמר לציונות, לסוציאליזם ולאחוות עמים, הוא צד בוויכוחים כאלה, הוא חייב לנקוט עמדה.

ציונות היא יסוד למדינת ישראל. מפ"ם היא מפלגה ציונית. עלייה היא סם־חיים לציונות. הירידה — להיפך.

ציונות, מדינת ישראל ומפ"ם לא תתחזקנה מירידה. לכן, תפקידו של "על המשמר", אם הוא נאמן לסיסמאותיו, לדרבן עלייה ולא לשמש במה להצטדקות של יורדים וללגיטימציה של הירידה.

נסים נסים
הרצליה

אל ניצולי רכבת קסטנר

ניצולי "רכבת־קסטנר", וכל היודע פרטים אודותיהם, מתבקשים לפנות בהקדם, טלפונית או בכתב, לתנועת לפיד — התנועה להנחלת לקחי השואה, לקראת כנס ניצולי הרכבת: רחוב החבצלת 7, ירושלים, מיקוד 94224; טלפון מספר (02) 221640/722927/867485.

א. ברנע
יושב־ראש תנועת לפיד
התנועה להנחלת לקחי השואה

קיפוח רבני...

כפי שפורסם ב"על המשמר" ב־22.2.87, חידש הרב הראשי לשעבר, עובדיה יוסף, פסק־הלכה, לפיו התורה מייעדת לבנים הזכרים את כל נכסי האב בחלוקת הירושה ואילו הנשים רשאיות ליטול חלק בירושת האב רק אם אחיהן רוצים לתת להן מתנה.

בעקבות הידיעה החליטו נשות נעמ"ת בירושלים לצאת למערכה נגד הרב יוסף עובדיה, והן מתנות כל קשר פוליטי בין מפלגת העבודה לש"ס בהסתייגות הרב מההלכה האמורה.

על נעמ"ת וכל המזדהים עמה בנושא זה, להבטיח כי לא תוענק הלילה סמכות בלעדית לבית־הדין הרבני בענייני ירושה ומשפחה, כדי לא לקפח את הנשים בנושא זה ובנושאים דומים אחרים.

אליעזר בוכני
גבעתיים

... ותיאבון דתי

נראה, שהתביעות מצד הציבור החרדי אינן מוגבלות לחברה היהודית בלבד, ותיאבונם גדול גם לגבי אלו שאינם יהודים:

העיתון החרדי "המחנה החרדי" (27.2.87) תובע בשם תושבי הרובע היהודי בירושלים "לסגור מאפיות ערביות המוכרות חמץ ליהודים בפסח".

זה שאנו בולעים תקנות כשרות, שבת וחזיר המוטלות עלינו — לכך כבר התרגלנו לצערי; זה שבתי־מלון יהודיים בירושלים מנועים מלערוך מסיבות ראש השנה הנוצרית למעוניינים בדבר — על כך עוד נאבקים המלונאים. אבל הטלת מגבלות על שאינם יהודים? לחוצפה שכזאת, טרם התוודענו, מקווה אני. לטובת תדמיתנו כאומה שפויה, שפרנסי העיר ירושלים ידעו בתקיפות למנוע מימוש דרישה נואלת זו.

יהודית קרמ
תל־אביב

מדיניות וחברה

קץ „שלטון" הקולונלים

ארה"ב תשוב למדיניותה המסורתית של מניעת נצחון איראני – צופה מיכאל סטרנר, דיפלומט אמריקני בדימוס – עם השינוי בא לקיצו גם עידן היועצים החובבנים – שעתם של המקצוענים בסטייט דיפרטמנט הגיעה

נורת', ניר ופוינדקסטר. אחדים מ„היועצים"

מאת עודד ליפשיץ

„בתוך חצי שנה, תשוב ארה"ב, שמכרה נשק לאיראן, למדיניותה המסורתית: מניעת נצחון איראני על עיראק. לארה"ב אין משקל מכריע בעימות הזה, וגם לא מעמד פוליטי שמאפשר לה לתווך בין הצדדים. למרות זאת, יש לנו דרכים לסייע למניעת נצחון איראני".

תחזית זו השמיע בשבוע שעבר מיכאל סטרנר, 59, דיפלומט בדימוס של משרד החוץ האמריקני שהגיע לישראל בתום סיור מקיף שערך במדינות המפרץ הפרסי, מצרים וירדן.

לסטרנר, שפרש מתפקידיו הרשמיים ב־1981, יתרון על חבריו בסטייט דיפרטמנט: הוא פטור מהמגבלות המונעות מהם, כפקידי מדינה, להביע בחופשיות את דעתם. וכך, למרות שסטרנר נפגש עם קבוצת עתונאים ישראלים בחסות שירות האינפורמציה של שגרירות ארה"ב בתל־אביב, הוא לא נרתע מלהשמיע בקורת ישירה על הנשיא רייגן: „מכירת הנשק לאיראן היתה החלטה רעה שנבעה מייעוץ גרוע. הנשיא ייחס משקל רב מדי לבעיית בני הערובה האמריקניים בלבנון, קיבל את עצותיהם של יועצים חובבניים ולא שמע לדברי המקצוענים".

ב„ניו־יורק טיימס" מה־15 בינואר, ניסח סטרנר את עמדתו בצורה יותר בוטה: „האינטרס של ארה"ב אינו נתמקד בשחרור חצי תריסר בני ערובה, למרות מצבם הטראגי ותקוותנו לראותם חופשיים. האינטרס המכריע שלנו הוא לשמור על עצמאותם ואופיים הפרו־מערבי של המשטרים במדינות הנפט שלאורך המפרץ הפרסי, החולשות על שני שלישים מרזרבות הנפט בעולם".

היום כבר ברור לכל הגורמים בארה"ב, כולל הנשיא, מידת הנזק העצום שגרמו היועצים החובבנים שעליהם דיבר סטרנר בפני הישראלים שהאזינו לדבריו תוך כירסום חטיפים, וגביעי קוקטייל ביד.

דו"חות החקירה השונים בארה"ב קוטלים את פעולותיהם של החובבנים האלה, ובראשם צמד החמד, קולונל נורת' חביבו של רייגן וקולונל עמירם ניר, חביבו של פרס, שהפך בדרך פלא, על פי „העולם הזה", גם ליועץ לנשיא ארה"ב שניהל עמו שיחות בארבע עיניים, ואף הצטרף בחשאי למשלחת אמריקנית לטהרן.

שעתם של המקצוענים

היום, כ„שהחובבנים המבריקים" האלה כשלו ואיבדו את מעמדם בארה"ב, הגיעה שעתם של המקצוענים מהסטייט דיפרטמנט, ושל הממונה עליהם, שר החוץ שולץ. מעמדו, כמי שהתנגד לעיסקות נשק עם איראן, התחזק בצורה ניכרת, למרות שגם הוא „זכה" לביקורת בדו"ח טאואר.

סטרנר הוא מקצוען כזה. במשך חצי יובל שנים, מ־1956, שירת בתפקידים שונים בסטייט־דיפרטמנט, כולם קשורים בנושאים מזרח־תיכוניים. בין השאר היה שגריר בנסיכויות הנפט של המפרץ הפרסי, ומ־1977 השתתף בצוות האמריקני שעזר להביא את המו"מ הישראלי מצרי לסיומו המוצלח: הסכמי קמפ־דייויד והסכם האוטונומיה.

גם אלה אינם שותפים לדעותיו של סטרנר למדו במשך השנים להעריך את בקיאותו בנעשה באיזור ואת כושר הניתוח והחיזוי שלו.

ב־1981 פרש סטרנר ממשרד החוץ וכיום הוא שותף בחברת יעוץ פרטית המתמחה בעסקים אמריקניים מעבר לים. לכאורה, כמי שתומך בעמדות משרד החוץ ומתנגד לסיוע צבאי לאיראן, סטרנר היה צריך להיות מרוצה מהסיכוי שמדיניות שקולה תחליף את הרפתקנות של נורת', ניר ושות'.

בדירה הפרטית של איש סגל שגרירות ארה"ב, בקומה השמינית של בית מגורים בצפון תל־אביב, מרוהטת בטוב טעם, סטרנר, גבוה, אלגנטי ובעל פנים עצוב וקודר: „נצחון" משרד החוץ הושג במחיר נזק כבד למעמדה של ארה"ב במזרח־התיכון כולו. הוא מסביר את משגי העבר ולקחיהם: „גם בשנים 5־1984, כשהחלו מכירות הנשק לאיראן, לא הייתי ממליץ על יוזמה אמריקנית להידוק היחסים עם איראן. המהלך הזה נבע משתי הנחות:

● לארה"ב יש ענין במלחמה ממושכת בין איראן לעיראק ולכן כדאי לה לתמוך בשני הצדדים: לתת סיוע לעיראק ולמכור נשק לאיראן.

● מאוחר יותר העריכו יועצי הנשיא שהעיראקים עומדים להתמוטט וכדאי להצטרף לצד המנצח. שתי ההנחות האלה הופרכו".

במאמר שהזכרנו, פירט סטרנר את העזרה האמריקנית לעיראק: מידע מודיעיני על איראן, אשראי לקניית מזון, הסכמה לחידוש היחסים הדיפלומטיים.

לא יצרנו „אופוזיציה"

סטרנר מעריך, שלארה"ב אין ענין בהמשך המלחמה: יש חשש שהסיכסוך יתפשט ויתרחב, ואמנם, בשנה האחרונה יש סימנים למגמה כזו: מספר מיכליות הנפט שנפגעו בהתקפות איראניות ועיראקיות ב־'86 כפול מזה שהיה ב־'85. לארה"ב יש ענין עקרוני בהתקרבות לאיראן, כמדינת נפט במיקום אסטרטגי, שיש לה גבול בן אלף מייל עם בריה"מ. הקושי הוא בסיכוי הקלוש להדק את הקשרים עם משטר חומייני. סטרנר מלגלג על אלה שחשבו שהם מוכרים נשק לקבוצות פרו־מערביות, כביכול, העתידות לרשת את חומייני: „שטות לחשוב שבעיסקות נשק יצרנו קשר עם קבוצות אופוזיציה. כל הקבוצות הן חלק מהמימסד השלטוני הנוכחי באיראן. ארה"ב, כמעצמה החזקה בעולם, יכולה להמתין. שום דבר לא בער. אפשר היה, לכל היותר, לרמוז לכוחות שונים באיראן שנשמח לדבר אתם אם וכאשר יעלו לשלטון אחרי חומייני. אם יעלו לשלטון כוחות מתונים — הם יפנו אלינו. אם אלה שיבואו במקום חומייני ילכו בדרכו הקיצונית — הם לא ירצו בנו גם אם נחזר אחריהם. גם סין יצרה קשרים עם ארה"ב רק כשנוצר אינטרס משותף".

סטרנר מקווה שארה"ב תנסה לבלום את ההסתערות האיראנית, המהווה סכנה לעיראק ולמדינות הנפט האחרות, ויוצרת לחץ להקצנה איסלאמית על כל המשטרים המתונים במזרח־התיכון. נצחון איראני רק יגביר את הלחץ הזה. יש סיכוי טוב לבלום את האיראנים: התבדו התחזיות לפיהן הצבא העיראקי, בעקבות התבוסות בחזית, יפיל את משטרו של צדאם חוסיין: שליט עיראק הצליח לבנות לעצמו תדמית של מגן האומה. היום, כשהעיראקים נלחמים להגנת אדמתם, יש סיכוי שיגלו יכולת לחימה טובה מזו שגילו בהתקפה. לשני הצדדים, איראן ועיראק, יש משאבים מספיקים שדי בהם כדי לספק את הצרכים הבסיסיים הדרושים להמשך הלחימה. נכון שבשוק של בגדד כבר אי אפשר להשיג בושם צרפתי, אבל העשירים שקנו מוצרי מותרות כאלה — כבר ברחו מזמן לחו"ל...

התערער מעמדה של ארה"ב

הפרשה האיראנית, לדעת סטרנר, גרמה לאובדן האמון של מדינות ערב המתונות בארה"ב, „במדינות המפרץ הפרסי, והמיוחד במצרים וירדן, מדינות פרו־מערביות שתמכו בעיראק. אספקת נשק אמריקני בחשאי לאיראן, מאחורי גבן ובניגוד לעמדתן, עוררה תדהמה. חוסיין חושב שזה אסון".

אובדן האמון בארה"ב מצד הערבים פגע קשות גם ביכולתה לקדם מו"מ ישראלי־ערבי לשלום: „לפני עשר שנים" אומר סטרנר, „יכולתי לבוא לכל ארץ ערבית ולומר למנהיגיה: אם תרצו בשלום עם ישראל — ארה"ב היא הגורם היחיד שיכול לתווך במו"מ כזה. העידן הזה חלף, לא מאמינים לארה"ב, ואם תרצה לחדש את מעמדה כמתווך — תיאלץ להשקיע בכך הרבה זמן ומאמץ".

כך יוצא שקנוניה של ספסרי נשק ועצות אחיתופל של יועצים חובבנים, גרמו לכך שענין כמו יחסים עם קבוצות שוליים מפוקפקות באיראן, הזיק לאינטרס מרכזי של ישראל: סיוע אמריקני למו"מ על שלום עם הערבים. טרנר מעריך שמעמדו של רייגן התערער ובשנתיים שנותרו לו בכהונתו הוא יימנע מיוזמות חדשות בעניני חוץ. גם אם יהיו לו יוזמות כאלה, הן יתמקדו בהידוק יחסים עם ההנהגה החדשה בבריה"מ והסכמי פירוק הנשק הגרעיני, ולא במזרח־התיכון.

„מעטים הסיכויים שבזמן הקרוב יגיע לאיזור, כמו בימי ניכסון, שר חוץ מסוגו של קיסינג'ר, שיזום מסעות דילוגים ויציע יוזמות משלו. אם תהיה יוזמה לשלום, היא תבוא ממדינות האיזור ולא מארה"ב, ואם תרצו בסיוע אמריקני ליוזמה כזו — תצטרכו לעמול כדי לשכנע את שולץ לעזור לכם".

סטרנר מעריך שהמו"מ על השלום הוא בתחתית סולם העדיפויות גם בבריה"מ, למרות שיש שם מנהיג חדשני ונמרץ כמו גורבצ'וב. אם תהיה הפשרה במדיניות החוץ הסובייטית באיזור, היא תתחיל באפגניסטן, אחר כך ביחסם של הרוסים לסכסוך איראן־עיראק ורק בשלב מאוחר אולי יהיה שינוי בעמדה הסובייטית כלפי הסכסוך הישראלי־ערבי.

חיזוק מעמדם של הפרו־ערבים

על רקע הסיכוי הקלוש לפריצת דרך בשנתיים הקרובות, סטרנר תומך ברעיון הוועידה הבינלאומית: מצרים וירדן, ביחוד אחרי כשלון המגעים בין חוסיין וערפאת, תומכות בכינוס ועידה כזו, וארה"ב, שמעמדה כמתווכת עצמאית נשחק, תוכל לחזק בהדרגה את השפעתה באיזור תוך כדי פעילות במסגרת ועידה כזו. מסיבות דומות רצוי שארה"ב תחליש את התנגדותה למדינה פלשתינאית, ותסכים לנוסחה כלשהי של מדינה כזו שתהיה קשורה לירדן.

למרות שסטרנר תומך בוועידה בינלאומית, הוא מעריך שגם אם תכונס יהיה קשה להגיע להישגים: בוועידת ז'נבה הערבים והישראלים כונסו בלחץ ובחפזון, כשהם שרויים עדיין בהלם תוצאות מלחמת יום־הכיפורים. הפעם, לכל המוזמנים להשתתף בוועידה הבינלאומית על השלום יהיה זמן רב, רב מדי, לגבש את עמדותיהם — ולהתחפר בהן בעקשנות.

בארה"ב, אליבא דסטרנר, הגיעה שעתם של מקצועני משרד החוץ שמעמדם התחזק. בישראל זוכרים היטב שבעבר לא רווינו נחת ממקצוענים אלה, שבתקופות רבות ניהלו מדיניות פרו־ערבית. אם מישהו יעשה פעם את החשבון עם הספסרים והחובבנים בצד הישראלי של הפרשה האיראנית, צריך יהיה לצרף לסעיפי הנזק שגרמו למעמדה של ישראל בארה"ב גם את חיזוק מעמדם של מקצועני הסטייט־דיפרטמנט, שיש ביניהם יותר בעלי נטיות פרו־ערביות, מאשר במוקדי הכוח האחרים במימשל האמריקני, שנחלשו בעקבות „איראנגייט".

גלגלי הבורסה

למרות עודפי הביקוש — המגמה מעורבת

מגמה מעורבת היתה אתמול הן במניות החופשיות והן במניות ההסדר, על אף עודף הביקוש של כ־1.9 מיליון ש"ח. בשוק איגרות החוב היה היצע של מיליון ש"ח בצמודות למדד. לעומתן היה עודף ביקוש של 3 מיליוני ש"ח לצמודות לדולר. ערך השוק של הצמודות למדד ירד ב־0.04%, בעוד שערך השוק של הצמודות למט"ח עלה ב־0.24%.

הציבור השקיע אתמול בקרנות הנאמנות 6.6 מיליון ש"ח.

בחודש פברואר '87 נרשם גידול של 249 מיליון ש"ח בנכסי קרנות הנאמנות, שהסתכמו בסוף החודש ב־3 מיליארדים וב־92 מיליון ש"ח. זהו גידול בשיעור של 8.8% לעומת סה"כ נכסי הקרנות בסוף חודש ינואר.

קרנות הנאמנות מקבוצת הפועלים גדלו בפברואר '87 ב־74.7 מיליון ש"ח, שיעור גידול של 10.5% לעומת סוף ינואר '87. כתוצאה מכך גדל חלקן של קרנות הנאמנות מקבוצת הפועלים בענף קרנות הנאמנות והוא הגיע בסוף פברואר '87 ל־25.4%, לעומת 25% בסוף ינואר '87 ו־24.7% בסוף דצמבר '86.

בחתימות יתר נסתיימו אתמול שתי ההנפקות של איגרות החוב שהנפיק בנק ישראל בסכום כולל של 60 מיליון ש"ח: לאג"ח מסוג „שגיא" בערך נקוב של 30 מיליון ש"ח ל־5 שנים נתקבלו הזמנות בסך 116.8 מיליון ש"ח ונמכרו ב־96% מערכן הנקוב, לעומת מחיר המינימום של 92%. לאג"ח מסוג „גליל" סך של 30 מיליון ש"ח ל־10 שנים במחיר מינימום של 88% מע"נ נתקבלו הזמנות בסך 87.7 מיליון ש"ח ונמכרו ב־90.5% מע"נ.

סל המטבעות עלה אתמול ב־0.10% ל־1.6800 ש"ח ושער הדולר היציג עלה ב־0.05% ל־1.6109 ש"ח. דולר נוסעים היה 1.9160 ש"ח. הדולר השחור הוסיף לנוע בין 1.57 ל־1.59 ש"ח.

בשוק המניות ירדו אתמול 140 שערים, לעומת 129 שעלו ו־111 שנשארו בלי שינוי. מהם ירדו 31 ב־5% ויותר ו־17 עלו ב־5% ויותר. נרשמו 3 „מוכרים בלבד", לעומת 1 „קונים בלבד". ב־28 ני"ע היתה הפסקת מסחר.

המחזור בשוק המניות עלה ל־21.8 מיליון ש"ח. מזה כ־2.9 מיליון ש"ח במניות ההסדר. במניות ההסדר היתה מגמת שערים מעורבת. עלו ב־%: פועלים מ' — 3.0, אי־די־בי. רג' — 1.1; דיסקונט א' — 3.2; מזרחי מ' — 1.3; מזרחי ש' — 1.0. לעומתן ירדו ב־%: דיסקונט ב' — 0.4; כללי — 0.1; כלל — 0.6; נימון סחר 5 — 1.9. תשואותיהן השנתיות נעו בין 16.68% (אי־די־בי. רג') ל־15.57% (דיסקונט א'), הפועלים ש' — 17.58%, הפועלים מ' — 17.21%, כלל — 17.44.

במניות הבנקים המסחריים שמשתתפים להסדר חל שינוי רק בשער אוצה"ת, שעלה ב־2.0%. במניות הבינלאומי נקלט ההיצע ללא שינוי בשערן. במניות האחרות סופקו הביקושים ללא שינוי בשעריהן.

במניות החופשיות עלו ב־10%: כנין, גלי זוהר 1, מורגן 1, אלקול. ב־10.2% עלתה משוב. לעומת זאת ירדו ב־10%: הראל 5, ניקוב 1, מר לה, רסקו מב', רסקו מ"ה, ציקלון 1, פראויל ב'. ב־10.1% ירדו מניות מלט 5.

בשוק איגרות החוב היו ירידות עד 1% ותנודות עד 3% בצמודות למדד וכמו „בירה כפולה". בצמודות לדולר נרשמו עליות עד 0.5% בסוג „ארמון" וירידות עד 2% בסוג „גלבוע". המחזור בשוק אג"ח הגיע ל־64 מיליון ש"ח.

במילווה קצר מועד נעו אתמול התשואות החודשיות בין 2.08% ל־2.35% והתשואות השנתיות — בין 28.70% ל־32.15%, תוך מחזור של 7.2 מיליון ש"ח.

היום יציע בנק ישראל 3 סדרות נוספות של מק"מ בערך נקוב כולל של 100 מיליון ש"ח.

„בנק לפיתוח ולמשכנתאות" הודיע, שהיה לו רווח נקי של כ־1.3 מיליון ש"ח בשנת 1986, לעומת הפסד של 309 אלף ש"ח בשנה הקודמת.

דובר משרד החקלאות הודיע כי „הידיעה בעיתונות היום, כאילו דנים בסגירתו של בנק החקלאות או העברתו לבנק לפיתוח התעשיה מוכחשת מכל וכל.

בפגישה שהתקיימה אתמול בין שר החקלאות אריק נחמקין לבין שר האוצר משה ניסים נדונו הדרכים למתן הסיוע למשקים באמצעות „בנק החקלאות", שהוא מהזרועות הכספיות החשובות ביותר למערכת זו.

צפון אמריקה ישראל חיפושי נפט ששינתה את שמה ל„דנבאר". השם החדש ייכנס לתוקפו ב־8.3.87.

אלחנן הורוביץ

דיונים בחברת העובדים

הקמת חברת גג משותפת לסולל־בונה ולשיכון עובדים

תוך שבועיים תוצג המסגרת המשותפת לפעילותן של סולל בונה ושיכון עובדים, לאחר שועדה מיוחדת שדנה בנושא החליטה שלשום על ארגון איחוד כלשהו בין שני הגופים. עם זאת עדיין לא הוחלט על מיזוג מלא ביניהן.

בישיבה ביום א' השתתפו: מזכ"ל חברת העובדים רני רוזוליו, יו"ר סולל בונה מוטה גור, יו"ר שיכון עובדים רפי אדרי, מנהל הפעולות החדש של חברת העובדים שמעון רביד ומנהל המחלקה הכלכלית שלה מרדכי וייסברוד. סוכם שרביד ווייסברוד יגבשו תוך שבועיים דרך לשיתוף פעולה בין החברות, אולם עדיין לא ברור אם יהיה בקץ מיזוג מלא. בחברת העובדים מעדיפים מיזוג, מלא שבמסגרתו תפעלנה מספר חטיבות, אולם יש עדיין בעיות פרסונאליות במהלך הזה, ורביד ווייסברוד יצטרכו להמליץ כיצד לפתור אותן.

המיזוג בין סולל בונה ושיכון עובדים הועלה כבר לפני שנה בדרך הצעת אלטרנטיבה, אולם רפי אדרי התנגד לו בכל תוקף. עתה אומרים בחברת העובדים, כי אדרי הסיר את התנגדותו ובמקביל לחץ היו"ר החדש של סולל בונה, מוטה גור, לישום את האיחוד. הרעיון נתמך כמובן גם על־ידי נציגי המערכת הבנקית, עמירם סיון, הרואה בכך דרך מועדפת להתמודד עם הקשיים הכספיים של סולל בונה.

לאחר שיסכמו רביד ווייסברוד את המלצותיהם, תתכנס הוועדה המנהלת של חברת העובדים לאשר את המסגרת המשותפת בין החברות.

אודי נחשון

מבזקים כלכליים

■ מועצת המנהלים של בנק לאומי (צרפת) אישרה את המאזן ודו"ח רווח והפסד של הבנק לשנת 1986. הרווח הנקי של הבנק גדל בכ־5% והגיע ל־6.8 מיליון פר"צ לעומת 6.5 מיליון פר"צ בשנה הקודמת.

סה"כ המאזן של הבנק הסתכם ביום 31.12.86 ב־2.52 מיליארד פר"צ לעומת 2.88 מיליארד פר"צ בסוף 1985 — ירידה של 12.5%, זאת, בעקבות היחלשות הדולר האמריקני, אשר כ־40% מנכסי הבנק נקובים בו. פקדונות הלקוחות הסתכמו ביותר ממיליארד פר"צ.

■ חברת „מד" תחנוך בשבוע הבא בשדה־בוקר את המערכת הגדולה מסוגה בעולם להמרה ישירה של אנרגיה סולרית לחשמל באמצעות תאים פוטו־וולטאיים.

לדעת מומחי „מד" יש בידי שתי מערכות כגון אלה לספק את כל צרכי החשמל של ישוב בן 25 משפחות לערך. ההספק של מערכת אחת הוא 12 קילוואט.

■ היצוא הישראלי לקנדה הסתכם בשנת 1986 ב־70.2 מיליון דולר. זו עלייה של 21 אחוזים לעומת שנת 1986. ביצוא התעשייתי ללא יהלומים לקנדה נרשמה עלייה גבוהה יותר בסך של 31 אחוזים. כך מסר עוזי שנטל, הנציב המסחרי של ישראל בקנדה.

בספטמבר 1986 נחתם מזכר־הבנה בין המדען הראשי במשרד התעשייה והמסחר לבין המועצה העליונה למחקר ופיתוח תעשייתי בקנדה, לגבי שיתוף פעולה במחקר ופיתוח תעשייתי בין חברות קנדיות וישראליות.

על־פי מזכר ההבנה ימומנו שתי הממשלות 50 אחוזים מהוצאות המו"פ של פרוייקטים משותפים, עד לתקרה של מיליון דולר קנדי בשנה עבור כל פרוייקט.

שנטל מציין כי לאור מזכר ההבנה, מגלות חברות קנדיות רבות עניין גובר והולך בשיתוף פעולה עם חברות ישראליות מתוך מגמה לחדור במשותף לשוק הצפון־אמריקאי ומדינות הפסיפיק.

העורך הכלכלי: צבי טימור

בל"ל

הנהלה חדשה וסבך בעיות

צדיק בינו נכנס לתפקידו החדש כמנכ"ל ברגל ימין. תוך זמן קצר הצליח לפתור את בעיית הבכירים ולחסוך כ־11 מיליון ש"ח מכספי הבנק. הבעייה הבלתי פתורה בתחום זה נשארה עדיין ארנסט יפת, שהעתיק את מושבו לארה"ב לתקופה ממושכת אך לאור התקדימים ספק אם יחזור.

חידוש מרענן נוסף ניתן לראות בכך שבוטל הטיפול הידני הסודי בשכר של הבכירים. האווירה הגלויה עשויה לשפר את היחסים עם עובדי הבנק ולמנוע גם את הישנות של החריגים בעתיד.

גם הבטחת מנכ"ל הבנק, שלא רק הצמרת אלא כלל העובדים יזכו בעתיד מתוספת רווחיות בבנק בצורת בונוסים, עשויה לשפר את האווירה. על כך ניתן לברך את המנכ"ל החדש ולאחל לו הצלחה.

לעומת זאת קשה לראות נימוק הגיוני להתנגדותם של מנהלי הבנק לצרף נציג של העובדים לדירקטוריון של הבנק. שיתוף עובדים בניהול מקובל כיום ברוב ארצות המערב ואף הגיע לארה"ב. בכל מקרה קיימת הפרדה בין פונקציית ועד העובדים לבין נציג העובדים בדירקטוריון. אין גם לערבב את שני התפקידים. העובדים רשאים לבחור בנפרד את נציגיהם לוועד העובדים, המייצגים אותם בתנאי העבודה והשכר, ואת נציגם להנהלה, שלאחר שנבחר הופך להיות חבר הנהלה עם מחויבות לאינטרסים הכוללים של הבנק. לעובדים יש אינטרס בהצלחת הבנק לא פחות מאשר לכל קבוצת בעלי מניות וזכותם לשלוח נציגים להנהלה אינה קטנה מזו של כל רבבת בעלי המניות האחרים. הנציג שייבחר להנהלה על־ידי העובדים יכול להיות מתוכם או מתוך מועמדים חיצוניים, אולם אין ספק כי נציג כזה יכול לתרום רבות בכל הקשור לכח אדם, ארגון וניהול ולהעלות את ההיבטים הספציפיים עוד בשלב הדיון וההכרעה ולא לאחר מכן.

פערים גבוהים מדי

מפרסום הנתונים מתברר כי הפערים בין עובדי הבנק עדיין גבוהים למדי ומגיעים לפי 20 בין הפקיד בדרגה הנמוכה ביותר לבין המנכ"ל. גם שכבת המנהלים, שמספרה עולה על 200 איש המשתכרים בין 4800 ל־13,500 ש"ח לחודש בתוספת הוצאות רכב וטלפון, הוא רחב מדי, לאור הצמצום בהיקף פעילות הבנק. אולם בעיות אלו נותרו בירושה ופתרונן לבטח יקח זמן.

לבסוף מילת התייחסות גם לתוכנית החיסכון החדשה של בל"ל. „כסף כל רגע". הנראית דומה לגימיקים של בינו צדיק שנהוגים בבינלאומי. בתור מבצע פרסום ראשוני לחדשנות הניהול, המבצע נראה סביר, אך קרוב לוודאי שבנק מוביל לא יוכל להתבסס על מבצעים מסוג זה. ראשית, המרווח הבנקאי בתוכנית משולבת זו נראה נמוך למדי (סביב ו־1.2 אחוז). שנית, הבנק משעבד בתוכנית זו את מלוא החלק הנזיל של תוכניות החיסכון ללקוחות שיבחרו בדרך זאת, דבר הקושר את ידי הבנק בעתיד.

בכל מקרה ניתן לקוות כי הצוות החדש של תת־בינו יסמן התחלה חדשה בבל"ל.

צבי טימור

טור החדשות

ביקורת של מת"מ גילתה

מחירי הסיגריות מוגזמים ומנופחים

ממשרד התעשייה והמסחר שוקלים להוריד בקרוב את מחירי הסיגריות מתוצרת „דובק" בעקבות תחשיבים שנעשו במשרד, לפיהם מחיר הסיגריות מוגזם ומנופח. נוסף לכך, נבדקים בימים אלה במשרד מחירי מוצרים של קרטלים ומונופולים אחרים במשק — ביניהם „עלית", „אסם" ומפעלי הבירה, ויתכנו גם שינויים במחירי מוצרים המיוצרים על ידם.

דוד ברודט, סמנכ"ל בכיר במשרד התעשייה והמסחר, אישר אתמול ל„על המשמר", כי משרדו שוקל להוריד את מחירי הסיגריות מתוצרת „דובק". לדבריו, הדבר נעשה בעקבות ממצאים שהתקבלו מביקורת של רואה חשבון חיצוני, שהוזמנה על ידי התמ"ס. ביקורת זו נעשית אחת לשנה לגבי כל הקרטלים והמונופולים במשק. ברודט סירב לאשר או להכחיש, אם נשקלות הורדות במחירי מוצרים המיוצרים על־ידי מונופולים אחרים.

אודי נחשון

המפקח על הביטוח באוצר שוקל

מינוי מנהל עסקים חיצוני ל„הפניקס"

המפקח על הביטוח במשרד האוצר, יהודה דרורי, שוקל למנות מנהל עסקים לחברת „הפניקס", בעקבות התביעה שהגישו מפרקי חברת הברוקרים „פ.י.ט." נגד „הפניקס" ומנהליה — יוסף ודוד חכמי — בסכום של כ־120 מיליון דולר.

במשרד האוצר אמרו אתמול, כי עדיין לא הוחלט אם ימונה מנהל עסקים או מפקח אחר לחברת „הפניקס". העניין נשקל עתה בעקבות העברת חומר רב מתוך כתב התביעה של המפרקים למפקח על הביטוח. חוגים כלכליים בירושלים העריכו אתמול, כי ייתכן שבשלב זה יוחלט שלא למנות מנהל עסקים לחברה, בעקבות המגבלות שקיבלה על עצמה „הפניקס" בבית־המשפט.

בדיון שנערך ביום א' בבית המשפט המחוזי הסכימו שני הצדדים, כי תישמר בעינה התחייבות „הפניקס", שלא תיעשה על ידה כל פעולה, שלא במהלך עסקיה הרגיל, בסכום העולה על 100 אלף ש"ח — אלא אם כן תצורף לפעולה חתימתו של דירקטור חיצוני. עורך־הדין של החברה הודיע, כי על כך יהיו אחראים שלושה דירקטורים חיצוניים: צבי דינשטיין, אליהו איזקסון ועו"ד ברוך זייגר.

חוק ביקורת עסקי ביטוח 1981 קובע, כי המפקח על הביטוח יכול להתרות או להגביל סמכותו של דירקטור ומנהל עסקים, להשעות דירקטור ומנהל עסקים, למנות מנהל מורשה שינהל את עסקי המבטח ולמנות ועדת ההנהלה למבטח שתייעץ למנהל המורשה או למנות מפקח מיוחד למבטח. המפקח על הביטוח באוצר יכול לעשות זאת לאחר התייעצות עם ועדת הביטוח ובאישור של שר האוצר.

המניעים לנקיטת צעדים אלה: אם המפקח סבור, שהמבטח אינו יכול לקיים את התחייבותו או שדירקטורים שלו או מנהלי עסקיו ינהגו בדרך העלולה לפגוע בניהול תקין של עסקיו. על פי החוק חייב המפקח לאפשר למבטח להשמיע את טענותיו לפני שיחליט לנקוט כלפיו צעד כלשהו.

נציב מס הכנסה, יאיר רבינוביץ, סירב להתייחס לידיעה שפורסמה אתמול, לפיה מחלקת החקירות של מס הכנסה חוקרת זה כמה שבועות חשדות שחברת „פ.י.ט." שימשה כמקלט־מס לאנשי עסקים ידועים.

אודי נחשון

נבדקות 30 בקשות להעלאת מחירי מוצרים ושירותים

במשרד התעשייה והמסחר הצטברו כ־30 בקשות להעלאת מחירי מוצרים ושירותים שונים, והן נבדקות בימים אלה.

דוד ברודט, סמנכ"ל בכיר במשרד התעשייה והמסחר, אמר אתמול כי לא צפוי גל נוסף של העלאות מחירים לאחר שהמשרד אישר שני גלים גדולים של העלאות מחירים. לדבריו, ייתכן שחלק מהבקשות שנותרו במשרד ימצאו בלתי מוצדקות. לגבי האחרות, אמר ברודט, יש כוונה לדחות כמה מהן ולאשר אחרות. אולם לא במהלך כולל.

אודי נחשון

חברות הבנייה יחרימו מכרזי הסוכנות

המוסד המאוחד לענף הבנייה, המאגד את כל חברות הבנייה הציבוריות והפרטיות, ממליץ בקרוב בפני חבריו להחרים מכרזים של הסוכנות היהודית — כל עוד לא ישונו התנאים של מכרזי הבנייה שלה. המלצה זו תובא לאישור הנהלת המוסד המאוחד.

בהנהלת המוסד המאוחד לענף הבנייה טוענים, כי הסוכנות ממשיכה לפרסם מכרזים לביצוע פרוייקטים ללא כיסוי תקציבי מתאים, וזה גורם לחברות הבנייה הפסדים כבדים והוצאות מיותרות.

בהנהלת המוסד המאוחד טוענים, כי המכרז שפרסמה באחרונה הסוכנות להקמת 128 יחידות נופש במפרץ אמנון, ליד הכינרת, פורסם שלוש פעמים, ובכל פעם בוטל לאחר פתיחת ההצעות. הסוכנות טענה, שאין לה מספיק תקציב לביצוע הפרוייקט, וחברות הבנייה טוענות כי נגרמו להן הוצאות בהיקף אלפי דולרים, הקשורות בהכנת תוכניות ובמתן ערבויות בנקאיות.

עוד טוענים ראשי המוסד המאוחד לענף הבנייה, כי הסוכנות היא הגוף הציבורי היחיד אשר עדיין מפרסם מכרזים הנקובים בדולרים, ללא כל הצמדה, וכי פניות ראשי המוסד לגזבר הסוכנות, עקיבא לוינסקי, לקיים דיון בנושא — עדיין לא נענו.

אודי נחשון

קופת־חולים תמכור 500 דירות

סוכנות התיווך „אנגלו־סכסון" זכתה במכרז מטעם קופת־החולים של ההסתדרות, למכור לציבור יותר מ־500 דירות מגורים ובהן יותר מ־1,200 חדרים, שבבעלות הקופה. על־כך מסר דוד בלומברג, מנכ"ל „אנגלו־סכסון".

המספר הגדול ביותר של הדירות המפוזרות ברחבי המדינה מצוי בפתח־תקווה (175). כן יוצעו למכירה דירות בבאר־שבע (113), בכפר־סבא (81), ברחובות (54) ובערים אחרות.

כזכור, התחייבה קופת־חולים בפני ועדת הכספים של הכנסת למכור נכסיה אלה כחלק מתכנית ההבראה של הקופה. ב„אנגלו־סכסון" מעריכים, כי מכירת הדירות עשויה להניב כ־15 מיליון דולר.

מחירי המינימום של הדירות ייקבעו על־ידי שמאים מוסמכים. על הדירות להימכר תוך 13 חודשים מיום חתימת ההסכם בין קופת־חולים ל„אנגלו־סכסון".

יצוין, כי זכות ראשונה לרכישת הדירות תינתן לדיירים הנוכחיים, שהם כולם עובדי קופת־חולים, ולעובדים אחרים של הקופה. לרוכשים אלה ינתנו תנאים מועדפים, כגון משכנתא מיוחדת. לאחר מכן, יוצעו הדירות לשוק הכללי.

משבר חובות בעולם השלישי

מדינות מתקשות לגייס הלוואות

לאחר שנכוו על־ידי משבר החובות של העולם השלישי, מגוונים הבנקים את פעולותיהם ומתרחקים מ„בנקאות", דהיינו — כפי שרוב האנשים מבינים זאת — לקיחת כספנו והענקת הלוואות בו.

תחת זאת הם משקיעים מיליארדי דולארים בניירות־ערך — שטרות־חוב ומניות — במהפכה שקטה בעלת השלכות מרחיקות־לכת לגבי משק הכספים העולמי. „נראה כי הבנקים עוסקים כיום בעסקי ניירות־חוב. ברור שאינם מעוניינים עוד להלוות כסף", אמר בנקאי לונדוני, אשר עבר מעבודתו ב„דסק" המטפל בחוב של אמריקה הלטינית אל „דסק" לשטרות־חוב. לגבי הבנקים, בעלי מניותיהם ומפקידיהם, ניירות־ערך הם כנראה הימור בטוח יותר מהלוואות. אפשר לסחור בהם בשוק, כך שבנק יכול להיחלץ מהם בהיותם מסיכון גרוע.

המגמה הזאת אין פירושה כי לווים קטנים יגלו כי המנהל ישיב את פניהם ריקם, אלא אם כן יגיע אי־פעם בעתיד יום אשר בו יבוא, אחרי הגאות הנוכחית בלקיחת הלוואות שמניות בכלכלות המערב, שפל של חובות שלא ייפרעו. אך עסקים גדולים יותר, עם רווח שנתי מעל למאה מיליון דולרים, ומדינות המתקשות להשיג הלוואות בנקאיות, הללו נאלצות לגייס כספים על־ידי הנפקת שטרות־חוב או, במקרה של חברות, הנפקת מניות. זה מהווה לחץ כבד על מדינות העולם השלישי, העמוסות חובות בלאו־הכי.

המעבר הזה, לניירות ערך הוא, לדברי הבנקאים, אחת הסיבות לעובדה שנפח הסחר בשוק, הצנוע לפנים, של „אירו־בונדס", עלה אשתקד ליותר מ־2,500 מיליארדי דולארים. כן עלו הקניות של שטרי חוב של האוצר בארה"ב על־ידי זרים.

לדברי האירגון לשיתוף פעולה ופיתוח כלכלי עלה אשתקד ברחבי העולם היקף ההלוואות לטווח בינוני וארוך ב־11 אחוזים, ל־317 מיליארדי דולארים. ואולם מילווים בנקאיים ירדו ב־3 אחוזים, ל־58 מיליארדים. בינתיים עלה המימון, באמצעות הנפקה בינלאומית של שטרות־חוב ממשלתיים ל־226 מיליוני דולארים, עליה ב־55 אחוזים לעומת 1985.

כמה בנקאים מטילים ספק אם אמנם אפשר יהיה להמשיך בקצב קדחתני זה. אך מוסיפים כי ייתכן שחלק מן החסר יתמלא על־ידי ניירות מסחריים — אגרות חוב לטווח קצר המונפקות על־ידי חברות ובנקים המבקשים לגייס כסף. היקף הניירות המסחריים בשוק האירופי החדש עלה אשתקד ל־60 מיליארדי דולארים, (מ־9 מיליארדים בלבד ב־1985). כוח המשיכה של ניירות מסחריים הוא לא רק בכך שהם סחירים, אלא שחייהם הקצרים, לעולם לא למעלה משנה, מפחיתים גם את הסיכון, שבנק מקבל על עצמו.

מירשם להתמוטטות השוק

כן עלה היקף ההלוואות לטווח קצר בשוק הבין־בנקאי, והנתונים האחרונים של הבנק הבינלאומי לסילוקין מראים עליה של 157 מיליארדי דולארים, ברבע השלישי של שנת 1986. הכספים הללו, הזורמים בין הבנקים, שימשו בחלקם הגדול לקניית שטרות החוב של הבנקים הפיננסיים. „הבנקים, למעשה, אינם מלווים, אלא מממנים קניה הדדית של ניירות הערך שלהם" אמר בנקאי צרפתי: „איננו יכולים עוד לנצל את המדינות התת־מפותחות, ועל־כן אנו מנצלים זה את זה".

הוא הוסיף כי שימוש בקרנות בין־בנקאיות לטווח קצר לשם מימון נכסים לטווח ארוך כשטרות־חוב „היה בהיסטוריה תמיד מירשם להתמוטטות השוק". הסכנה היא ששערי הריבית ישתנו ושינוי זה יגרום לכך שעלות ההלוואות לטווח קצר תהיה גבוהה מן ההכנסות שיושגו בהשקעות לטווח הארוך.

דייוויד רס, רויטר

תגובות

שכר נמוך ותפוקה ירודה — סממני משק בקיפאון

כבר נאמר, שחצי אמת גרועה משקר שלם. נזכרתי באמרה חכמה זו כשקראתי את הדיווחים בתקשורת מן הדו"ח השנתי האחרון של המכון לפריון העבודה והייצור, שממנו הובלט נתון אחד, המראה שהתוצר הריאלי למועסק בישראל הוא הנמוך ביותר מבין 11 הארצות המפותחות המושוות. נתון זה אינו אפילו חצי אמת, שכן התוצר למועסק באיטליה הוא נמוך מזה של ישראל, וישראל כמעט משתווה עם בריטניה ואיננה רחוקה כל־כך מהמעצמה הטכנולוגית יפן. לעומת זאת בארה"ב הוא למעלה מכפליים מזה של ישראל.

המדווחים שכחו לציין, שהשכר לשעת עבודה לעובד בארה"ב הוא פי שלושה מזה של עמיתו בישראל, (כולל תשלומים נילווים) ובאיטליה, שבה, כאמור, התוצר למועסק הוא נמוך מזה שבישראל, השכר לשעת עבודה בתעשייה הוא כמעט כפול מזה של ישראל. אם נשווה תוצר במגזר התעשייתי (משום־מה אין בדו"חות של המכון השוואה בינלאומית) לשכר בתעשייה בישראל, יתברר שהפער לרעת השכר הוא עוד יותר גדול. עובדה היא, שבעוד שהתוצר למועסק בישראל בכל המשק בשנים 1980־85 גדל ב־2 אחוז (ממוצע שנתי 0.4 אחוז), הרי פריון העבודה למועסק בתעשייה גדל באותה תקופה ב־11.8 אחוז (ממוצע שנתי 2.3 אחוז).

נתונים אלה מצביעים על פיגור חמור בשכר (מלבד שכרם של בכירי הבנקים) ובמיוחד בשכר עובדי התעשייה בישראל לעומת עמיתיהם בארצות המפותחות, לפי כל השוואה בינלאומית בין שכר לתפוקה. יתרון יחסי זה של שכר נמוך, הנמצא בידי היצרנים בישראל, מבוזבז לרוב על עלות מימון גבוהה, על ניהול כושל, על ביורוקרטיה מנופחת ובלתי־יעילה ועל שימוש בטכנולוגיה מיושנת. כמובן, לא הכל יחד ולא בכל המקומות.

העובדה, שהשכר בישראל הוא נמוך יותר אפילו מן התפוקה לפי ההשוואה הבינלאומית, אין בה, כמובן, כדי לעודד את רוחנו, וכמיוחד כשכל התהליכים מצביעים על נסיגה ועל היעדר צמיחה במשך עשור שלם. תפוקה נמוכה ושכר ירוד הם סימן היכר לקיפאון, לפיגור כלכלי ולנחשלות חברתית. בישראל יש לכך נגיעות לבעיות ייחודיות והשלכות על הצמיחה הכלכלית, על מבנה התעסוקה, על המרקם החברתי, על הירידה מהארץ ואפילו על תפיסות בתחום המדיני והבטחוני.

השכר הנמוך ואיכות החיים הירודה ברוב ענפי הייצור (שבוע העבודה בייצור בישראל הוא 47 שעות בעוד שבכל הארצות המפותחות המשוות הוא 40 וגם 35 שעות), שלא לדבר על התנאים הפיזיים המרתיעים צעירים, עולים חדשים ונשים מלהשתלב בעבודות ייצור, ואת מקומם תופסים עובדים מהשטחים. ריכוזם הגבוה של עובדים מהשטחים בכמה מענפי הייצור והשירותים האישיים, הוא גם הנציח את השכר ואת תנאי העבודה הירודים בענפים אלה. כך קורה שמתוך 114 אלף ישראלים שנוספו למעגל התעסוקה בשנים 1980־85 רק 19 אלף (כ־17 אחוז) פנו לתעשייה. לשם השוואה, מכלל המצטרפים למעגל התעסוקה באותה תקופה נקלטו בשירותים פיננסים ועסקיים כ־30 אחוז.

השכר הנמוך מנציח פיגור

השכר הנמוך הוא חממה לניצול ולנרפות והוא מהווה תמריץ שלילי להתייעלות ולפיתוח טכנולוגי. אם אפשר להשיג ידיים עובדות בזול — למה להתאמץ, ליזום ולהצטייד בציוד מודרני יקר? שכר נמוך, ניהול מפגר, ניכור מתסכל וסתימתם של מסלולי התפתחות וקידום ברוב מפעלי הייצור הם הגורמים העיקריים למוטיבציה ירודה ולתפוקה נמוכה. כך נוצר מעגל קסמים, ואז לא משנה אם התפוקה נמוכה בגלל שהשכר נמוך או שהשכר נמוך בגלל שהתפוקה נמוכה. אלה הם שני צדדים של אותו מטבע. מחקר של המכון לפריון העבודה והייצור מראה, שאותם מעסיקים שהציעו לעובדים שכר ותנאי עבודה משופרים — לא התקשו כלל להשיג את העובדים המיומנים והמקצועיים הנדרשים מתוך הקו הירוק.

מכאן שלא על עבודה זולה ייבנה המשק. אי־אפשר לצפות לתפוקה גבוהה בסדר גודל אמריקני ולשלם שכר כמו בטייוואן. כושר התחרות של ישראל חייב להתבסס על עתירות וידע, על תחכום, על מומחיות ומקוריות — על מוטיבציה גבוהה ועל תפוקה גבוהה.

נפתלי בן־משה

להקת קמאי־צברי

מפופ ומשם

מה יצא?

הנוסטלגיה משתלמת

מאת עופר ניר

לא מזמן, ראה־אור בארץ התקליט „צפיחית 2", תקליט־המשך ל„צפיחית ברבשי" המצליח, שכבר הוכתר בתקליט־זהב ומתקרב לפלטינה. הנוסטלגיה, כפי הנראה, משתלמת. החברות „איסטורי־ניקס" ו„התקליט" חברו לרשות השידור בהפקת תקליט־כפול נוסטלגי ו„החברה הכללית למוסיקה", תוציא אחד כזה בעתיד הקרוב ביותר.

● ב„בחזרה לאושר" (איסטרוניקס־התקליט) כולל 30 להיטים, באנגלית, צרפתית, איטלקית. להיטים מושרים וכליים. מאלביס זדיי מיטרסון וג'ים ריבס ועד ניקול קרואזי, ג'ו דולן, פאוסטו ליאלי, אדאמו ועוד ועוד. סקירה נרחבת על התקליט הזה, בקרוב.

● להקת הדיסקו־נשמה האמריקנית „האחיות פוינטר", חוזרת לאקשן, בתקליט חדש, בהפקתו של מפיקן הקבוע ריצ'רד פרי „חמות ביותר" (איסטרוניקס). תקליט בכורה ללהקה האמריקנית „צדק בודד" (Lone justice) בהוצאת „סי.בי.אס." ובאותה חברה, תקליט ראשון, ללהקה חדשה אחרת ושמה woodentops. התקליט נקרא „ענק".

● חברת „פונוקול" הוציאה את תקליטו של רוברט קריי האמריקני, הנקרא „לחץ כבד". קריי מחזיר אותנו אל הבלוז והריתם־אנד־בלוז הפופולרי של שנות ה־60 ובנגינת הגיטרה שלו, הוא מזכיר מאוד את בי.בי.קינג הגדול.

● עוד באותה חברה — התקליט־המי־יודע־כמה של להקת „ברקלי ג'יימס הרבסט" הנקרא „פנים אל פנים"; „דברי" הוא התקליט הראשון, בהדפסה מקומית, של להקת הפאנק־נשמה מאמריקה „קמאו". הוא כולל את הלהיט בשם זה, שהיה פופולרי מאוד בארצות־הברית ואנגליה, לפני זמן לא רב; „האוטו־סאונד משיקגו" הוא תקליט אוסף המציג את השגעון החדש במוסיקה השחורה — „האוס". מוסיקה קצבית, ראפ־דיסקו, עם הרבה אנרגיה, מצד המבצע והמאזין. בין השירים, להיט גדול, מקום ראשון באנגליה עד לפני מספר שבועות „בעצע את גופך", בביצוע סטיב „סילק" הרלי. עוד בתקליט הזה „פן אחר לאהבה" של פארלי ג'קמסטר פאנק עם רדיל פנדרי. השיר הזה הופיע כבר בתקליט אוסף קודם של „פונוקול".

● מתקליט אוסף אחר לאחר. החברה הכללית למוסיקה הוציאה את „סמאש 2" ובין הלהיטים הכלולים בו — „להראות" של מל וקים, „אתה מניח לי להמתין" של קים ווילד המבצעת את הלהיט הידוע של „הסופרים". „הקוילק" של ג'רונימו" בביצוע „ריכור חריש", „בכל פעם שאת שוברת את לבי" של התגלית החדשה של מדונה, ניק קיימן ועוד ועוד. שירים של סי.סי. קטץ', בילי אושן, כריס נורמן ואחרים. כריס נורמן, יוצא להקת „סמוקי" שהצליחה יפה בשנות ה־70, החל קריירה חדשה תחת פיקוחו של דיטר בוהלן „דיבור חריש" ותקליטו „ישנם לבבות שהם יהלומים". יצא בחברה הכללית למוסיקה. עוד באותה חברה, תקליטה של הזמרת האמריקנית מטיילי קיו „טוב יותר מגן־עדן" והוא כולל את הלהיט הגדול „קלף 2 לב".

● התחלנו בנוסטלגיה ונסיים בשמאלץ. תקליט חדש של ריצ'רד קליידרמן הנקרא, הפתעה הפתעה, „רומנטי" את המוסיקה הלחין שותפו הותיק, פייר דה סנוויל. טוב למסעדות ומעליות איטיות במיוחד...„סי.בי.אס." הדפיסה את התקליט.

מה חדש?

מס־הכנסה נגד רוק מיובא

מאת עופר ניר

תכנית חדשה, שהעלו שלטונות מס־הכנסה בבריטניה, עלולה לגרום לקיצוץ משמעותי במספר אמני הרוק הזרים, הבאים להופיע או להקליט שם. לפי הוגי התכנית הזאת, ייאלצו האמנים להפריש 29 אחוז מן ההכנסה במקור. כלומר — עוד לפני שיראו סנט אחד, או פני במקרה הזה, ייקח מס־הכנסה את חלקו, ללא גינונים של טכס.

היות ורוב מופעי הרוק הזרים בבריטניה מיועדים, כמעט בלעדית, לעידוד מכירות התקליטים וכמעט שאין בהם רווח לאמנים או למפיקים — סביר להניח, טוענות חברות התקליטים שמצאו עצמן נפגעות מן התכנית החדשה — כי יסרבו לצאת להופעות בבריטניה אם ימצאו עצמם מסכסכים את משרד האוצר של ממשלת הוד־מלכותה. אמנם נכון, ממשיכים וטוענים, שאת ההפסד הזה מקווים בסוף השנה, כאשר מגישים דו"ח שנתי על ההכנסות. אבל עד אז, אפשר להיקלע לבעיות נזילות חמורות.

נוסף לכך, אם תתממש הכוונה להטיל היטל נוסף על תמלוגים לאמנים זרים או על הקלטות שהם מקליטים באנגליה, צופות החברות עליה משמעותית במחירי התקליטים, כמו גם קיצוץ ניכר במספרם של המפיקים הזרים, שיבואו להקליט באולפני ההקלטה המשוכללים שם. דבר זה, טוענים, יגרום לניוון של אולפני ההקלטות, וחסר ההשקעה בציוד הקלטה מתקדם ועוד צרות [illegible] למיניהן.

אחד מכוכבי הרוק האמריקני, שעמד להופיע בבריטניה, מיטלוף [illegible] הודיע כי אם תתקבל התכנית החדשה, [illegible] את הממלכה המאוחדת מלהופעה [illegible] „יושבים שם אידיוטים בממשלה" [illegible] הנזעם. „מבחינה לא עשיתי כסף [illegible] שלי באנגליה, אבל אני גם לא [illegible] להפסיד בגללן. יהיו גם אנגלים [illegible] שייפגעו, אלה שמועסקים בהופעות של אמנים זרים. אצלי, לדוגמא, ישנם 25 איש [illegible] צוות מקומיים. מה יהיה אם אצטרך לפטר אותם?"

לעומת התגובה הזאת, באה תגובה [illegible] יותר מעורך־דין ידוע, שטיפל גם על [illegible] הזכויות והתמלוגים של „הבנד אייד" ו„לייב אייד". לדבריו, צריך לבחון היטב במה [illegible] אמורים ובכל מקרה, אמנים אמריקניים שישתלם להם להופיע בבריטניה, אולי תמורת רווח מועט, ימשיכו למלא אולמות למרות הצעת־החוק החדשה.

קרלוס סנטנה

ספר

כל מה שרצית לדעת על הרוק (כמעט)

מאת עופר ניר

אנציקלופדיות של רוק הן מקור חשוב, חיוני וחסר תחליף, לכל מי שכותב על הנושא הזה. אבל לא רק ל„מקצוענים". גם חובבים „סתם", צרכני תקליטים שרוצים לדעת יותר על הזמר שהם אוהבים, נוסף למה שכתוב על העטיפה. גם למי שהפופ משבילו, אינו מתחיל ב„דוראן דוראן" ומסתיים ב„א־הה", בקיצור, כדאי שיהיה בבית.

אחד הטובים בתחום האנציקלופדיות, המספקות מידע כללי על זמרים ולהקות, הוא ה„ROCK HANDBOOK" בהוצאת „סלי־מנרד" האנגלית. מהדורה קודמת של הספר, היתה מעודכנת עד שנת 1983, מהדורה חדשה, מעודכנת עד אמצע 1986, נמצאת כבר בחנויות הספרים ומי שרוצה, שיידע.

גם במהדורה החדשה, אי־אפשר היה להכניס את כל מי שצריך וראוי (אם כי על כך, אפשר להתווכח, כידוע), להיכלל בה. המהדורה הזאת נסגרה לפני ש„איחוי" החלה לכבוש את אנגליה ואירופה ואף על פי שהתקליטון שלה „השתלטי עליי" ואלבומה הראשון, הופיעו כבר בשוק, נראה שמחברי האנציקלופדיה לא הניחו שיש מקום להכליל את הלהקה ואולי ראו בה להקה של להיט אחד. זו דוגמא למה שחסר, דוגמא נוספת, בדיסקוגרפיה של ניל יאנג, לא מופיע תקליט הקאנטרי שלו „דרכים ישנות" שראה־אור כבר בשנת 1985. בערך „יאזו" לא נזכרים כל הפרוייקטים בהם היה שותף ומוביל, וינס קלארק. אליסון מוייט, לעומת זאת, זכתה לערך נפרד, היטוט נמצ'ץ וקפרני, יעלה וראי דוגמאות נוספות.

אבל, חיש חשוב מן האין ומה שיש, עושה טוב לכל חובב פופ. ערכים חדשים, רשימה חלקית בלבד — הווארד ג'ונס, ניק קרשו, סינדי לאופר. להקת „מפלס 42", פול יאנג, להקת „מורות פשוטים", „סטייל קאונסל", מדונה (כמובן) וגם ערך מיוחד המוקדש ל„בנד אייד" ו„לייב אייד". מאכזב, אפילו מדהים אולי, היעדר ערך נפרד לרוברט פרים.

נוסף לביוגרפיות החיוניות של זמרי הרוק, מובאת רשימה קצרה, אלפביתית, של מבצ־עים שלא ניתן להם ערך „גדול". מופיעות כאן גם כתובות של חברות התקליטים בארצות־הברית ואנגליה (ולא כולן, כמובן), ביוגרפיות קצרצרות של מפיקים מפורסמים ואחרון חביב, קטלוג־זוטא של כלי־נגינה הנמצאים בשימוש נפוץ בקרב להקות הרוק המודרניות, פלוס צילום ומפרט טכני. בשפה שווה לכל נפש, אפילו היא שייכת להדיוט גמור...

וכל זה, עולה למעלה מ־20 שקל, אבל שווה כל אגורה. כדאי.

אדם

אנדי וורהול — פופ אנד רול

מאת עמית רוט

בשבוע שעבר הלך לעולמו אנדי וורהול. הוא לא היה זמר רוק, אבל היתה לו מעורבות והשפעה ישירה ברוק אנד רול. הוא היה אחד מהאמנים הפופולרים והמצליחים של המאה ה־20. מניפולטור של חפצים, דמויות ותדמיות. מעורבותו בעולם הרוק היתה בלתי נמנעת מאחר ורוק אנד רול היה לא רק האמנות הפופולרית ביותר בזמנו, אלא גם הנמכרת ביותר.

או אנדי וורהול הקים לעצמו להקה ב־1965, הם נקראו „מחתרת הקטיפה" והוציאו תקליטים שבניגוד ליצירותיו של וורהול כמעט ולא נמכרו, אבל הפכו לאבן דרך בהתפתחות הרוק הרציני.

על עטיפת התקליט הראשון של הלהקה מופיעה בננה ענקית צהובה־שתורה שוורהול עיצב על רקע לבן ומתחת לה מופיעה חתימתו הגדולה והבולטת לא פחות. שם הלהקה ושירי התקליט מופיעים רק בעטיפה האחורית.

„מחתרת הקטיפה", להקה שהכילה את הזמר־גיטריסט לו ריד, הבסיסט וגגן הוויולה ג'ון קייל, הזמרת ניקו והמתופפת מורין טקר, נחשבת לאחת הלהקות הראשונות שתיארו את חיי הרחוב בניו־יורק כפי שהיו, כולל הצדדים הסימפטיים פחות של הסמים הקשים. בהופעותיהם, שהפכו לאירוע חברתי־אמנותי, הם שילבו אלמנטים לא שגרתיים בזמנם, שכללו סרטונים, רקדנים ומופע אורות סטרובוסקופי. וורהול נתן את חתימתו למוצר הזה עד שכבר־ראה גם הוא הפסיק להיות שעשוע והפך לרציני ועצמאי מדי. וורהול הלך ויצר אז את אחד מעתוני הפופ יוצאי הדופן — „אינטרוויו" — עתון בפורמט ענקי ויפה מאוד שמכיל את הצד הבידורי של האמנות והצד האמנותי של הבידור והחיים. עשרות כוכבי פופ ורוק בעלי סטייל התראיינו בעתון של וורהול, וכאחד שנתקל תמיד בבעיה איך לצלם במכונת צילום את הראיונות המעניינים של ה„אינטרוויו" אני יכול להעיד, שבדפים הגדולים היה גם על מה להסתכל.

עבודתו הפופולרית האחרונה במדיום של הרוק נעשתה רק לאחרונה, כשצבע וצייר את תמונתה של ארטה פרנקלין כפי שהיא מופיעה מעל תקליטה האחרון „ארטה". כצפוי, העטיפה המוצלחת זכתה ללא פחות תשומת לב ואיזכור מהתקליט עצמו.

אנדי וורהול הקרין אל הרוק אנד רול עטיפה אמנותית והרוק אנד רול היה לאנדי וורהול מסך שהוא גם רציני וגם פופלרי, כמו ששר דיוויד בואי בתקליטו פנקי דורי: „אנדי וורהול — סופר מסך".

מופע

תחרות נוספת בעסקי האמרגנות

להקת „סנטנה" תפתח את „מופע פארק" — עונת מופעים בפארק הירקון

מאת עמית רוט

זאב אייזיק משמש כבר 18 שנה כאמרגן מופעים באוסטרליה, נראה צעיר חושב בגדול ולא מוציא מכלל אפשרויות שבוב דילן וסטיבי וונדר יופיעו בקרוב בארץ, אחרי שהבטיחו להתגבר על כמה בעיות פוליטיות. בינתיים הוא פותח את עונת המופעים בפארק הירקון עם אחת מלהקות הרוק הגדולות שעדיין קיימות — „סנטנה", להקתו של הגיטריסט המקסיקני־אמריקני המצויין קרלו סנטנה.

במסיבת עתונאים שערך ביחד עם שותפיו להפקה, שהיו שותפים גם להפקות „מופע פארק" בעבר, חברת „ריינג הפקות", מספר אייזיק, שיביא גם את ניק קירשו לישראל, על יתרונותיו המקצועיים ביחס למפיקים האחרים, שלא סקרו, לדבריו, את צרכי השוק כראוי ולא הבינו את הפוטנציאל שלו באופן נכון. ביקורתו מופנית בעיקר לאמרגנים שמוציאים שם רע לעריכת מופעים בישראל, בכך שהם לוקחים כל הופעה שמז־דמנת לידיהם מבלי לבדוק את קהל היעד שלה ואחר־כך, משנכשלו המכירות, מבטלים את ההופעה „לדוגמה" ומשאירים טעם רע בפי הקהל והאמנים כאחד.

לדעתו, יש בארץ פוטנציאל גדול למופ־עים מתוחכמים, למרות האמצעים הכספיים הצנועים של הקהל, מופעים שהוא באמת לא היה מעיז להביא לקהל פחות מבין [illegible] כמו בארצו אוסטרליה ולדוגמא, המופע של רוברט פריפ לליגת הגיטריסטים המוכשרים. לפי דעת כולם „סנטנה" היא להקה מאוד אהובה בישראל בעבר, ובהווה ויכולה למשוך כאן יותר קהל מאשר משכה בהופעותיה עם בוב דילן לפני כשנתיים [illegible] שהיא ערוכת בכל העולם, הלהקה [illegible] לארץ לאחר שסרבה להצעות [illegible] במשך זמן־רב ואייזיק רואה בכך סימן [illegible] גישה ביחס להופעות בישראל, [illegible] קשריה עם דרום אפריקה.

מסיבה זאת מקריבים בין השאר [illegible] וסטיבי וונדר „יבואו לארץ [illegible] לשכנע אותם להופיע בישראל [illegible] רעיונותיהם מעל הבמה לפני הקהל [illegible] מסכים עם הדעות הפוליטיות של [illegible] עם „סנטנה" יבוא לארץ [illegible] ביל גרהם, שבעבר הקים [illegible] אולמות ההופעות ההיסטוריים [illegible] איסט ווסט [illegible] להעברת מופעי רוק לארץ [illegible] סרב לשתף פעולה.

זאב אייזיק [illegible] אמרגנות המופיעים בארץ [illegible] לוקח מפרנסה הלחם של האחרים [illegible] מראה להם איך צריך לעבור [illegible]

תקליטים

עולם דיגיטלי

„[illegible]" קראפטוורק סי.בי.אס

[illegible]

בעריכת צביה בן־שלום

נשים ועבודה

אין מסורת להעסיק בעלות מקצוע

[illegible] בהשוואה למדינות המערב המתועשות, [illegible] בישראל פחות גברים, פחות [illegible] ופחות נשים בכוח העבודה בכלל [illegible] בפרט. אשר לנשים נראה שמבחינה [illegible] העיסוקים המוצעים לעובדות לא־[illegible] אינם מושכים דיים ואינם מפצים [illegible] על מה שמקובל לראות [illegible] כ„הפסד" הנגרם למשפחה [illegible] האשה מן הבית" — אומר ד"ר [illegible] גלברט, סגן המדען הראשי במשרד [illegible] והרווחה. הוא דיבר בישיבת המועצה [illegible] לקידום מעמד האשה, שנערך לפני [illegible] בכנסת והוקדש לנושא: „פיתוח [illegible] והשתלבות נשים בתעסוקה".

[illegible] „הפסד" מתייחס, כנראה, לירידה [illegible] לבני המשפחה הנובעת מהיעדרה של [illegible] מן הבית, ולהפסדים בתגמולי סעד [illegible] אחרות שמקבלת משפחה, שבה [illegible] אינה עובדת מחוץ לבית — במשפחות [illegible] התחתונים. אחת התוצאות של [illegible] ושל התרבות הרווחת בחברה [illegible] היא, שרבות מן הנשים בשכבות [illegible] אמהות בגיל צעיר, והגברים [illegible] העומס בבית מונע מהנשים גם [illegible] מכנים, היכול לאפשר יציאתן [illegible] בעתיד. המסים המוטלים על [illegible] מונעים רכישתם בשכבות [illegible] מכך מקדישה האשה זמן רב [illegible] דבר שאף הוא מונע יציאתה [illegible] האינטראקציה של גורמי תרבות [illegible] מעגל קסמים: האשה עסוקה [illegible] ובנות במשק הבית, ואינה לומדת [illegible] הבעל מפרנס בלעדי ואינו [illegible] את האשה ללימוד מקצוע בגלל [illegible] המרובות כמפרנס ראשי; [illegible] מקטין כדאיות יציאה לעבודה. [illegible] מרגיש ד"ר גלברט, גם אין [illegible] ביקוש רב לנשים, למשל במפעלי [illegible] מתכת, מכונות, אלקטרוניקה (להוציא [illegible] לתכנון, בהן מעסיקים נשים גם [illegible] זה) אין היסטוריה ותרבות של [illegible] נשים. בגרמניה הושגה התקדמות על [illegible] ממשלתיות; בארה"ב מחויבים [illegible] המקבלים מענקי הכשרה מקצועית [illegible] המתקבלים גם נשים, מה שעושה [illegible] לשילוב חיילות בעיסוקים טכנולוגיים, [illegible] ליצירת שינוי משמעותי, במיוחד [illegible] אינה מלווה בפעילות ממשלתית. [illegible] שחזר לא מכבר משהייה בת [illegible] בארה"ב בה חקר את נושא פיתוח [illegible] במשק, מביא כדוגמה את מערב [illegible] לאור מצב האבטלה תקפו את [illegible] המכשירים אנשים להיות בעלי [illegible] (OVER QUALIFIED) ובעלי [illegible] מן המערכת הכלכלית שוו [illegible] הומלץ להחליף מורלים [illegible] בין כתלי בית־הספר [illegible] של הכשרה וחינוך בין כתלי [illegible] שזה כבר מתבצע בגרמניה, [illegible] ובשוויץ.

[illegible] אחר המודל היפאני [illegible] גם לישראל, משום [illegible] דומים לתנאים ביפאן, שאין [illegible] טבעיים והרגש כה הוא על [illegible] וכושר התחרות שלו.

[illegible] כי עובדים ועובדות לא־[illegible] בסוף לימודי התיכון [illegible] כגון חברה עסקית [illegible] תעשייתי, ואלה מכשירים את [illegible] להם לעיסוקים תוך כדי [illegible] גדולים עם המפעל ומתאימים [illegible] ולמערך התפקידים שזה מציע, [illegible] עצמם לקריירה בתחום [illegible] המפעל מצדו מתחייב [illegible] לכל חייהם, וכידוע, האבטלה [illegible] גם בארה"ב פיתחו תוכניות [illegible] את ההכשרה לעבודה למעסיקים, [illegible] השלטון המרכזי התמקדו [illegible] ובידיעת שימוש במחשב וכן [illegible] ובעיקר בפיתוח היוזמה [illegible] חיפוש עבודה ומכירה [illegible] המחפש עבודה. יש לזכור [illegible] מקצועית ממושכת, כפי שהיא [illegible] כיום, מקטינה את נכונות העובד [illegible] לעיסוק, כפי שאילוצי [illegible] המשתנה תדיר, מחייבים. [illegible] עבודה כיום חייב להיות כוח [illegible] ורבים מן המומחים לכח־אדם [illegible] מאד יכולת של העובד [illegible] והשיטה היא להעניק [illegible] רחבה במקום התמחות צרה. [illegible] הכשרת נשים: השאלה [illegible] בישראל תשלוט עוד שנים [illegible] מערכת הכשרה [illegible] לתפקידי שרות, [illegible] גם לתת חינוך [illegible] שיהיו מסוגלים [illegible] לעיסוקים ולטכנולוגיות [illegible] לעבור.

משתנות. כיום מכשירים 65% מן הנוער בישראל הכשרה טכנולוגית וזה יותר מדיי יש להכשיר קבוצה קטנה יותר ואת השאר להכשיר בדרך זולה יותר של לימודים כלליים. „מדוע אומרים ששירותים זה לא טוב", שואל גלברט, „יש שרותים עסקיים מכניסים ויש תעשייה כושלת".

ובכל זאת הלוחמות לשוויון רוצות לראות יותר בנות מקבלות חינוך טכנולוגי. אומרת ד"ר לאה שמגר־הנדלמן מהאוניברסיטה העברית: כמאה אלף בני נוער לומדים חינוך מקצועי ברמות שונות. אלא שהמגמות הן כמעט חד־מיניות. רק בשוליים יש שילוב בין שני המינים. ברוב הכיתות ברמות הנמוכות יש חלוקה מינית כמעט מוחלטת. בתיכון העיוני יש 62% בנות; בכיתות היוקרתיות, כגון במדעי הטבע והחברה יש שילוב בין בנים ובנות. במגמות הומאניות וסמינרים למורים לומדות רק בנות. כלומר, רק שלישית מילדי ישראל לומדים שווה ומקבלים התנסות חינוכית דומה לבנים ולבנות ואפשרות לתחרות. פרופ' בלהה מנהיים מן הטכניון הרגישה, שבנות חייבות ללמוד מתימטיקה ופיסיקה כמו בנים ודרוש איזון, אף כי יש אכן סכנה שיכשירו יותר מדי כוח אדם לתעשייה. אשר לשירותים, השאלה היא איזה ומה יהיה מקום הנשים בהם. דרושים לימודים מגמישים ויש להביא בחשבון ניידות עובדים. פרופ' פרנסיס רדאי, מן הפקולטה למשפטים באוניברסיטה העברית, עמדה על כך שבמקצועות שבהם עובדות נשים, יש ירידה בשכר וירידה בהערכה. שכר שווה צריך ללכת יחד עם עבודה שווה בערכה. יעל רום סיפרה, כי בטכניון 20% בנות הלומדות הנדסה ו־20% מצטיינות.

ד"ר ניצה שפיראליבאי, יועצת ראש הממשלה למעמד האשה, אמרה בדברי הפתיחה לישיבה כי פרופיל עולמי של נשים שנערך לא מכבר על ידי מזכ"ל או"ם, לקראת ועידת ניירובי, הציגה תחזית לשנת 2000. בה חוזים שהתוצר הכולל של עבודת נשים (כולל עבודה בבית ובחוץ) יעלה בהרבה על תוצר העבודה של גברים, אך צפוי שהן תקבלנה פחות מ־10% מן ההכנסה הלאומית. בישראל הן תורמות רק 14% מהכנסת המשפחה כיום, וזאת למרות שברוב התחומים, להוציא התחום הפיננסי, השכלתן הממוצעת עולה על זו של הגברים. בשנת 2000 תהיה מרבית אוכלוסיית העוני בעולם מורכבת מנשים וילדיהן, ויש להניח כי כך גם יהיה בישראל.

מרים גורן

אם במקרה הוא לא יודע

[illegible]

מרבית ספרי הדרכה לנוער בנושא המין נועדו לילדות ולילדים גם יחד. מסבירים בהם, איך בנוי גוף האשה ומה משתנה בו בתהליך ההתבגרות; איך בנוי גוף של גבר ומה משתנה בו בגיל ההתבגרות; איך נראים (ציור חובה) אברי המין החיצוניים והפנימיים של האשה ושל הגבר; כיצד מגיע הזרע לביצית, איך גדל העובר, איך התינוק בא לעולם, ומה הם התהליכים הנפשיים המלווים את היחסים האינטימיים בין שני המינים. לא חסרה גם היגיינה ותשובות לשאלות העלולות להישאל, שהעיקרית ביניהן מתייחסת לגיל שבו כבר מותר...

ספרים אלה נפוצים מאוד, מהם יותר פופולרים, מהם פחות, והם מגיעים — יש לקוות — לכל בית תרבותי ומתקדם, כדרך כלל כדי לחסוך מההורים את המבוכה שבהסבר מפורט לילדים. הבעייה היא שבמקרים רבים הספרים מגיעים הביתה באיחור, כאשר לנער או לנערה כבר אין מה ללמוד מהם, כי חברים טובים, חוברות צבעוניות וסרטים הסבירו להם הכל...

החידוש שב„מדריך מין לנער המתבגר" הוא בהיותו מופנה לנערים. חוץ מההבדל הדיקדוקי שבפנייה בלשון זכר (במקום נקבה) השוני בינו לבין ספר דומה שנועד לנערות איננו משמעותי. גם כאן מסבירים לקורא, איך מתפקדים אברי הרבייה החיצוניים והפנימיים של האדם, מה הן ההרגשות הנלוות להפעלתם; קצת היגיינה, הפרות אמונות־הבל על אודות אוננות, הומוסקסואליות וכו'; פרקים נפרדים מוקדשים לאמצעי מניעה, ואין מקפחים גם את הצד השני, כי הרי עליך לדעת הכל גם עליה...

לזכותו של מחבר הספר, ד"ר ג'יי גייל, ייאמר, כי הוא ניגש לנושא בצורה רצינית מאוד, עניינית מאוד ומתייחס אל הקורא הצעיר במלוא הכבוד המגיע לו. הוא משאיר בידיו הרבה החלטות, לאחר שמבהיר לו את העובדות ומצביע על כיוונים אפשריים של התפתחות.

הספר ראה אור בהוצאת „מילכוד", המבטיחה שבקרוב יראה אור ספר נוסף של אותו המחבר, והפעם הוא נועד לנערה. בספר 153 עמודים, כריכתו קשה, אותיות דפוס צפופות, איורים ותרשימים „רפואיים". מתאים לבני 14 ומעלה, אבל מה הוא כבר יכול לחדש להם?

להראות נשית בכל מחיר

הקיץ עומד לפני הדלת והדוגמים הראשונים של ביגוד קל, לביש, עליז ובמובן קייצי קייצי מתחילים להופיע על מסלול האופנה.

במלון דן בתל אביב הראו לכתבות אופנה את הקולקציה הקייצית של „יופי דר". אם תביטו בציורים של ציירי סוף המאה הקודם, מונה, דגה ואפילו פיקאסו, תראו שהם עמדו ליד שולחן העבודה של מעצבת הבית — לאה ארזוני. הרבה לבן, קליל אפילו עף ברוח בתוך אולם התצוגה. וולנים כחצאיות המלטפות את הרגליים, הוולנים חוזרים גם בשולי החולצות, ומתחת מקטורן רחב לבן, צצה חולצת טריקו בפסים. בכלל, הפסים מופיעים בכל הרוחבים ותמיד בכחול כהה־לבן או שחור־לבן, וכן בטלדרסים לערבים קרירים. התווית הנושאת את שם החברה מתנוססת על גב הבגד.

לי זה מפריע, אפילו שזה היה קישוט בלבד. נחמדים הם הסרבלים הלבנים. מראה המלח חזר השנה וכתמיד מתקבל צעיר ונקי. המחירים — מקטורן: 180־145 ש' חולצות: 120־90 ש'. מכנסים רחבים כמעט ארוכות וברמודה: 110־85 ש'.

חיה יוסף

פורים בטבע

החברה להגנת הטבע מתכננת פעילות רצינית לחופשת פורים, למי שמעדיף זאת על להסתובב בעיר ולהאבק בפטישי פלאסטיק. לשוחרי נופש פעיל מוצעים בתי־ספר־שדה, מחרמון ועד אילת, ליומיים־שלושה (מ־13 במארס עד 15 או 16 בו), אפשר להגיע באוטובוס או בתחבורה פרטית, והמחיר (3־4 איש בחדר) נע בין 130 ל־250 ש"ח למבוגר, ו־115 עד 200 ש"ח לילד. השירות נמצא בחוברת שפירסמה החברה ואפשר גם לקבלם בטלפון בסניפיה. המיגוון הוא לא רק במחיר ובמקום הלילה, אלא גם בתוכניות המיוחדות של הנופש: פריחה האביב, אביב במדבר, צילום, למיטיבי לכת, לגיל הזהב, צלילה וכו'. ניתן להירשם טלפונית ולשלם בתשלומים.

סוג אחר של פעילות בשבוע פורים הם טיולים, ליום — יומיים — שלושה, מהם ברכב משפחתי, מהם למיטיבי לכת, מהם לכל המשפחה, מהם בתוך העיר (ירושלים) או במערות, כולל הדרכה. אוכל לוקחים מהבית. המחירים לפי מכונית (42 ש"ח, בדרך כלל) או לכל משתתף (בין 28 ל־45 למבוגר, לילד — פחות). יש גם טיולים מיוחדים לדוברי שפות זרות, וזה רעיון אם יש לכם אורחים מחו"ל ואין לכם כוח להוביל אותם. לנוודים מציעה החברה „מחנות נוודים", של יומיים־שלושה, כולל אוהל לפנויים ופנויות (גיל: 25 — 40) המיטיבים לכת ומעוניינים לרכוב על גמלים (ממאואה הנבאטית ועד מכתש רמון, לאורך קטע מדרך הבשמים).

משחק כמו בחיים

משחקי פליימוביל, לבני 4 עד 11, אפשר לשחק לבד או עם חבר, או עם הורה, בתנאי שאיננו נודניק ומתעקש להראות איך מרכיבים. קופסאות המכילות כל מיני אלמנטים להרכבה, על פרטי פרטים, בדיוק גרמני מפורסם (תוצרת גרמניה, היבואן — המשביר המרכזי, המשווק — „שחק־נא"). בכל קופסה נושא אחר — נוף, ציוד, בובות המגיעות את אבזריהן, מבנים, כלי רכב. יש עולם של קירקס, ושל תחנת המשטרה, של סירה בים, של חוות חיות, של בסיס צבאי, בית־חולים, בית־ספר, ג'ונגל אפריקני, מסע לקוטב...

צעצועי פליימוביל הוצגו לראשונה לפני עשר שנים ומאז נמכרו 300 מיליון מערכות, לדברי חיצון — המשחקים עמידים בכל התלאות, אם כי אפשר לאבד פריטים. שהם רבים מאד כולל אפילו מדבקות על הדגמים. יש קופסות קטנות (23 ש"ח) ויש גדולות (31.25 ש"ח) וכל משחק הוא חלק ממערכת יותר סבוכה ויותר גדולה. כלומר — אפשר לשחק בו בהנאה, אבל הפרוספקט מראה לך שיש עוד. אגב, דף ההסבר הוא ללא מלים (המשחק מוסף בעשרות מדינות ונוח יותר לתת הוראות בציורים מאשר לתרגם) וספק אם ילד בן 4, או אפילו 7 יסתדר בלי עזרה, לפחות בפעם הראשונה.

מאכלים מטיצ'ינו במטוסים

חברת סוויסאייר כללה לאחרונה, בתפריט המוגש בטיסותיה, מאכלים טיפוסיים לחבל טיצ'ינו, האיזור האיטלקי בדרום שוויצריה. חזיונה הקולינרי של סוויסאייר הוא לגוון את התפריט במאכלים לאומיים, וטיצ'ינו הוא המשך למאכלי איזור אנגדינה ולשפר אסתטית את הארוחות, בקווים האירופיים הוכנסה לשימוש מערכות כלי אוכל חדשות, מחרסינה, המיוצרות על־ידי מפעל לנגנטהל השוויצרי. הארוחות בכל המחלקות מוגשות בכלי חרסינה, כמו כוסות זכוכית וסכו"ם מתכת, שבמחלקה הראשונה הוא מצופה כסף.

הדנים אוהבים חיות

מקובל לחשוב שהאנגלים הם העם המשוגע ביותר על חיות בית. באה המציאות וטופחת על הפנים — נראה כי לדנים שמור מקום של כבוד בגאלריה של העמים חובבי החיות: בכל בית שני ברחבי דנמרק יש למשפחה חיית מחמד פרטית — [illegible] משפחות (מתוך יותר משני מיליון) [illegible] במקום שני — 400 אלף משפחות מחזיקות בחתול. ל־13 אחוזים מחובבי בעלי החיים יש ציפור. רוב המחזיקים בציפור הם דווקא זוגות צעירים. במקום הרביעי באים השפנים, העכברים ודומיהם. לאחוז אחד יש זוחלים — נחשים, לטאות ודומיהם.

סבורים כי בתוך תקופה לא ארוכה, בגלל שחרור האשה ויציאתה לעבודה, יחול גידול בקרב בעלי החיים החתולים ולא כלבים, בשל הנוחות היחסית של חיית בית מתרפקת ומיילת זו.

מספר חיות הבית בשנים הראשונות שלאחר המלחמה היה קטן בהרבה — אז היתה ילודה גבוהה ומעט מקום בבית. עליית רמת חיים והירידה התלולה בילודה הביאו להגברת „תודעת חיות הבית" בדניה.

בעיית הבעיות היא הלכלוך שמשאירות חיות הבית ברחובות — ישנם אזורים בדניה בהם לא תוכל ללכת על מדרכה בלי ללכלך רגליך בצואה טרייה של כלב. בעיה זו נפתרה ברקיאוויק, בירת איסלנד, בצורה שונה לחלוטין. החוק אינו מתיר החזקת כלב בית בתחום העירוני של הבירה.

עלי כהן, קופנהגן

יותר ממיליון פרחים

באמצע החודש, בין ה־11 ל־13 במארס, תיערך בבית האריזה לפרחים „אביב" שבעמק חפר תערוכת פרחים מסורתית (פתוח בשעות 22־9) ובה יוצגו יותר ממיליון פרחים. בטקס הפתיחה — אם זה מעניין אתכם — ישתתף שר החקלאות. ביום ד' (11.3) ייערך במקום סמינר מקצועי בינלאומי בנושא שיווק ולמחרת — סמינר בינלאומי מקצועי בנושא מחקר. תתקיים בהזדמנות זאת אספה שנתית של עמותת „סדרי הפרחים" (ביום ו') וטקס חקלאי־צואן מצטיין (יום ה') ייערכו תחרויות שונות (שיפוט בינלאומי) בזרסות הפרחים מהולנד וגרמניה יקיימו ביתני גידול, תיערך תצוגה מיוחדת של זנים חדשים. עיצוב מיוחד של סחלבים על רקע מפל מים שקוף; סגן אלוף אירופה יסדר סידורים מיוחדים ובין האורחים מחו"ל — קבוצות ויחידים מברזיל, יפאן, אנגליה, ספרד, הולנד, גרמניה, איטליה, תאילנד וארצות אחרות. התערוכה מתקיימת בעמק חפר, מרכז אזורי הגדול, הנסיעה בכביש הישן בין בית ליד לחדרה, באזור התעשיה עמק חפר. מגרש חניה גדול (חינם) נבנה ליד התערוכה ותהיה גם מסעדה.

גמר גביע־הטוטו – היום ברמת־גן

מכבי נתניה ושמשון יתמודדו על 60 אלף ש"ח והאינטרטוטו

● כדורגל

מאת משה רוזנברג

משחקי גביע־הטוטו בכדורגל, שלא משכו צופים רבים, יגיעו היום לסיומם במשחק־הגמר בין מכבי נתניה ושמשון תל־אביב, שייערך ב־4 אחה"צ באיצטדיון ברמת־גן.

המנצחת תזכה בפרס כספי בסך של 60 אלף שקל, והמפסידה תסתפק ב־20 אלף שקל. המנצחת גם תייצג את ישראל בקייץ במשחקי האינטרטוטו.

את המשחק ינהל השופט הבין־לאומי עובדיה בן־יצחק, ואת הגביע לקבוצה המנצחת יעניק אריה זייף, יו"ר מועצת ההימורים.

שמירה אישית

שמשון תל־אביב יצאה כבר אתמול למחנה־אימון סגור בכפר־המכביה.

המאמן יעקב גרונדמן ערך אתמול לחניכיו שני אימונים. באימון המסכם היתה תחרות "פנדלים", במקרה שהמשחק לא יוכרע גם בתום 120 דקות. נקבעו כבר חמשת הבועטים שאתמול הפגיזו את השוער אבי חדד.

אפרים שמעונוב ישמור כנראה אישית על יגאל מנחם, החלוץ המסוכן של מכבי נתניה ואורי כהן יצמד לרוני לוי.

על הסיכויים אמר אתמול בלם שמשון, נסים ברדה: "אין ספק, מכבי נתניה היא יריב קשה במיוחד. ראינו אותה בשבוע שעבר במשחק חצי־הגמר בכפר־סבא נגד מכבי תל־אביב. נעשה הכל כדי לזכות בנצחון".

הרכב המשוער של שמשון: אבי חדד, הלוי, אורי כהן, ברדה, אפרים שמעונוב, עובדיה, ארביב, שלמה מזרחי, יגאל הלל, שוקרון, גדעון דמתי.

לם ותקוה פצועים

מכבי נתניה ערכה אתמול אימון של שעה וחצי, בו תירגל המאמן זאב זלצר בעיקר מעבר מהיר מהקישור להתקפה, דבר שהיה לקוי, לדברי המאמן, במשחקים האחרונים.

בהרכב לא צפויים שינויים. שלום תקווה, שעדיין פצוע, ימשיך גם היום לחזות במשחק מהספסל.

בנתניה תולים תקוות רבות בחוליית הקישור, הכוללת את רונן גבאי, מרדכי חלפון ורני גואטה. לשלישייה זו יהיה חלק משמעותי בניווט מהלכי ההתקפה, כה בולטים יגאל מנחם ורוני לוי, שישתדלו לעשות קשיים להגנת שמשון.

הבעייה המטרידה את המאמן זלצר היא פציעתו של הקשר בני לם במשחק חצי־הגמר בשבוע שעבר. לם נפצע בברכו וסיכוייו ליטול חלק במשחק היום קלושים.

על המשחק אמר אמש המאמן זלצר: "שמשון ידועה כקבוצה המשחקת במערך הגנתי צפוף, ומתבססת על התקפות מתפרצות. נשתדל לשבש לשמשונים את התוכניות." נראה שיציב שמירה אישית על קשרי וחלוצי שמשון.

הרכב המשוער של מכבי נתניה: אריה חביב, שמעון מנחם, בר, חסן, מחלוף, בוארון (לם), חלפון, גבאי, גואטה, רוני לוי, יגאל מנחם.

במשחק מוקדם, ב־1.30, יתמודדו בגמר אליפות בתי־הספר העל־יסודיים קבוצות עמל חדרה ובליך רמת־גן.

ההתאחדות קבעה: אסור לחלק הפרס!

מאת ראובן חנניה

ההתאחדות לכדורגל נזפה אתמול בקבוצות שמשון תל־אביב ומכבי נתניה, שישחקו היום בגמר גביע־הטוטו, על שהגיעו להסכם על חלוקה שווה של הפרס.

הקבוצה המנצחת היום תקבל 60 אלף שקל, והמפסידה – 20 אלף שקל בלבד. שתי האגודות חתמו על הסכם, שלפיו כל אחת מהן תקבל 40 אלף שקל, ללא קשר לתוצאת המשחק.

ההתאחדות לכדורגל ראתה בחומרה רבה הסכם זה, המוציא למעשה את הגורם התחרותי מהמשחק.

ראשי שתי האגודות מיהרו "להתקפל" וטענו שכלל לא הושג הסכם מעין זה.

הפועל חיפה והפועל עכו: יריבות בגמר הטוטו – היום

מאת אברהם בין

קבוצות הליגה הארצית של הפועל חיפה והפועל עכו יתמודדו היום ב־2.30 אחה"צ במגרש הפועל חדרה בגמר גביע־הטוטו לקבוצות הליגה הארצית בכדורגל.

שתי הקבוצות נחלו בשבת הפסדי ליגה במגרשיהן. היום יעשו מאמץ לנצח. הזוכה תקבל 15 אלף שקל, והמפסידה — 7500.

מאמן הפועל חיפה, יצחק שום, ימשיך לתת אשראי להרכב שהפסיד בשבת למכבי רמת־עמידר (2:1). לדבריו, "קורה שהקבוצה נתפסת ליום שחור".

התוצאה תיקבע, במידה רבה, מיכולתם של צמד חלוצי הפועל חיפה, רוני מלכה ורונן רוקמן. השניים מסוגלים, ביום טוב, לפצח כל הגנה.

הפועל חיפה תופיע כנראה בהרכב: טוטובסקי, מירו, קירשנר, ברק, דוד לוי, שטיקר, בן־שאנן, עמר, בן־יאמו, רוקמן, מלכה.

מאמן הפועל עכו, רוני דורה, סיים אתמול את האימון המסכם לקראת גמר הגביע בדו־קרב בעיטות מהנקודה־הלבנה. זאת במקרה שהמשחק לא יוכרע.

חלוץ הקבוצה המצטיין דוד חלפון ציין: "מאז ומתמיד המשחקים שלנו עם הפועל חיפה, גם כשהיתה בלאומית, היו מרתקים. להפועל חיפה יש הגנה חזקה וחלוץ מעולה כרונן רוקמן. נעשה הכל כדי "לשתק" את חלוצי הפועל חיפה".

הרכב המשוער של הפועל עכו: אנטמן, אזרי, אוחיון, מוסקוביץ, שעלן, בזזורגי, רווה, רעקנין, גנון, אורחנה, חלפון.

טניסאי ישראל למחנה אימון בגרמניה לפני צ'כוסלובקיה

● טניס

מאת יצחק אשל

נבחרת הטניס של ישראל תצא היום למחנה־אימון במערב־גרמניה לקראת ההתמודדות הצפויה בין ישראל וצ'כוסלובקיה בבית העליון בגביע־דייוויס, שתתחיל ב־13 במארס בהאראךְ ותימשך שלושה ימים.

זו הפעם הראשונה שישראל מופיעה בבית־העליון של המשחקים, ומולה אחת הנבחרות החזקות בעולם, שבשורותיה מספר שחקנים הנימנים על הצמרת העולמית.

הנבחרת הישראלית כוללת את שחר פרקיס ושלמה גליקשטיין, שיצאו למקום האימונים בגרמניה מהארץ, ואליהם יצטרפו במועד יותר הטניסאי מספר 1, עמוס מנסדורף, וגלעד בלום, שיגיעו מארה"ב.

בתום מחנה־האימון, על משטח זהה כמו שישחקו בצ'כוסלובקיה, שימשך כשבוע, ייצאו הישראלים לפראג וגם שם יעמדו לרשותם מספר ימים לאימונים.

הטניסאי מספר 1 יהיה הפעם עמוס מנסדורף ומספר 2 — שלמה גליקשטיין. זאת על־אף העובדה שבזמן האחרון הישגיו של גלעד בלום בזירה הבין־לאומית טובים יותר. אין ספק, נסיונו של גליקשטיין במשחקי גביע־דייוויס יוכל לסייע לו.

ההחלטה על המשחק בית"ר ירושלים וליברפול – בסוף השבוע

מאת ראובן חנניה

אגודת בית"ר ירושלים, המבקשת לארח ב־10 במארס את אלופת אנגליה, ליברפול, בבלומפילד, תיאלץ לחכות כמה ימים לאישור ההתאחדות לכדורגל.

ראשי ההתאחדות לא הגיעו אתמול, בתום דיון ארוך, לכלל החלטה.

נציגי ההתאחדות טענו כי עומס יותר במשחקי הגביע, וכן המשחק של נבחרת ישראל מול מערב־גרמניה, ב־25 במארס, עלול להקשות על הכדורגלנים.

נציגי ההתאחדות גם טענו כי קיום המשחק בין מובילת הטבלה, בית"ר ירושלים וליברפול, יביא לירידת ההתעניינות במיפגש בין ישראל וגרמניה.

נציג בית"ר, סגן יו"ר ההתאחדות, אריה קרמר, היה נועם מאוד והזכיר תקדימים לפיהם נערכו משחקים של קבוצות נגד יריבים מחו"ל ימים ספורים לפני משחק של נבחרת ישראל.

ההחלטה תתגבש רק בסוף השבוע.

נבחרת הנוער ניצחה את בני־לכיש 1:2

מאת יוסף חכם

נבחרת הנוער של ישראל בכדורגל זכתה אתמול בגביע לזכרו של אמיר משרקי ז"ל, שחקן הפועל בני־לכיש, שנספה לפני שנתיים, במהלך מיפגש כדורגל, שניצחה במשחק המסורתי את הפועל בני־לכיש — 1:2.

את צמד השערים לנוער כבש איתי מרדכי ממכבי חיפה ואת השער לזכות בני־לכיש הבקיע עמרם טיבי מהפועל אשקלון.

הנבחרת הלאומית תתאמן הבוקר

מאת ראובן חנניה

הנבחרת הלאומית של ישראל בכדורגל, המתכוננת למשחק הבין־ארצי עם גרמניה ב־25 במארס, תקיים אימון הבוקר ב־10, בהשתתפות הסגל הרחב, כולל השחקנים שנפצעו ערב המשחק נגד צפון־אירלנד, כמו זהאי ארמלי, יעקב אקהויז, נסים כהן ואוחיון.

מהאימון יוחזרו שני שחקני מכבי נתניה, יגאל מנחם ושלום תקווה, שקבוצתם תשחק היום בגמר גביע־הטוטו נגד שמשון תל־אביב.

ארבעה משקולאים היום להונגריה

ארבעה משקולאים עומדים לצאת היום להונגריה ולהשתתף שם בתחרות הגדולה "סנטיה".

הקשרים עם הונגריה נוצרו כבר לפני שנה באמצעות מזכ"ל הפועל, יצחק אופק, שביקר בבודפשט.

בתחרות יטלו חלק כל מדינות מזרח־אירופה.

הנבחרת כוללת את ראובן חוייטנוב, בוריס פודל ויעקב גורביץ' מהפועל ת"א ומאיר דליה ממכבי ת"א.

המשקולאי מספר 1, אלי טורס, לא ישתתף בתחרות מאחר שנכנס להסדר וההתאחדות לספורט סירבה לאשר לו את היציאה.

20 אלף כרטיסים כבר נמכרו לפתיחת משחקי הפועל

ב־20 אלף כרטיסים נמכרו עד עתה למופע הפתיחה של משחקי הפועל הי"13, שיתקיים ב־4 במאי באיצטדיון רמת־גן, יום העצמאות הל"9 למדינת ישראל.

הכרטיסים נרכשו ברובם על־ידי ועדי עובדים בהנחות בשיעור של 20 אחוז ממחיריהם הנקובים.

מופע הפתיחה של המשחקים, בהשתתפות נשיא המדינה, יהיה המופע המרכזי ביום העצמאות.

תוכנית המופע תהיה ההפקה הגדולה ביותר, שנערכה עד כה בישראל. יהיו מופעי התעמלות וגלישה באומנות, התעמלות אומנותית של מיטב הנבחרות האירופיות, לצד משלחות ספורטאים מן הארץ [illegible].

באיצטדיון יוצג [illegible]

משרד הכרטיסים הדרן קיבל ממרכז הפועל את זכות ההפצה הבלעדית של 20 אלף הכרטיסים הנוספים למופע הפתיחה. מחיר הכרטיסים למופע הפתיחה נע בין 35 ש"ח ל־75 ש"ח.

כן ימכרו כרטיסים לתחרויות השונות בהם ישתתפו, בין היתר, הרצים המצטיינים סבסטיאן קו מאנגליה וקאלווין סמית מארה"ב ושיאנים עולמיים בשחייה, ביניהם ויקטור דייוויס מקנדה ומיכאל גרוס מגרמניה.

כרטיסים ימכרו גם למופע האמנים המיוחד, שיתקיים ב־22 באפריל בהיכל התרבות בתל־אביב, ולמופע הטלג'ים — תחרות התעמלות בין־לאומית שיתקיים ב־7 במאי בהיכל־הספורט ביד־אליהו.

אלופי העולם בטניס־שולחן: מימין — הסיני ג'יאנג ג'יאליאנג, המנצח בין הגברים. משמאל — הסינית הא ז'ילי, אלופת הנשים. תצלום: איי.פי.

הפועל גלבוע הפתיעה בראשל"צ – 58:65

אליצור ת"א – גבעת־חיים 67:86 במאבק צמרת לנשים

● כדורסל

מאת יוסף חכם

במיפגש־צמרת במחזור הי"19 בליגה הלאומית לנשים בכדורסל הכניעה האלופה, קבוצת אליצור תל־אביב, את הפועל גבעת־חיים — 67:86, לאחר 32:40 במחצית.

המשחק, שהיה באולם האוניברסיטה ברמת־אביב, לעיני 150 צופים, לא הלהיב. שחקניות הפועל גבעת־חיים החזיקו מעמד עד לדקה הי"18 (30:30). במהלך המשחק נשרקו 49 עבירות.

קלעו לאליצור ת"א: דרייגור 30, רבינוביץ 21, יניצקי 14, בלומנפלד 11, גרוסמן 6 וגושן 4. להפועל גבעת־חיים: גורן 27, רון 14, הר־אבן 9, דימנט 8, מזור 5 ורוטשילד 4. שפטו: זאב נוימן וירון זריף.

● קבוצת הפועל חיפה הביסה ברוממה את מכבי רמת־חן — 46:106, לאחר 23:62 במחצית. הירבו לקלוע להפועל חיפה: דינרמן 24 ומוסקוביץ 22. למכבי רמת־חן: וייסמן 14. שפטו: גלפו ובלומנטל.

● באולם בכפר־המכביה ניצחה קבוצת בני־יהודה ת"א את מכבי דרום/רמת־חן — 74:90 (42:43). הירבו לקלוע לבני־יהודה: יגל 21 ומזרחי 20. למכבי דרום: מירון 23 ווזילברמן 13. שפטו: פנחס וציגלר.

● קבוצת מכבי ת"א גברה בכפר־הירוק על הפועל ירושלים — 59:75 (24:42). הירבו לקלוע למכבי תל־אביב: גיוסטר 18; קסטן 12 ובריילובסקי 12. להפועל ירושלים: קיוטנסקי 25. שפטו ברגמן וברקן.

● בראשון־לציון הפתיעה קבוצת הפועל גלבוע בנצחון־חוץ חשוב על קבוצת אליצור ראשון־לציון — 58:65 (32:33). בשורות המנצחות בלטה סנא מרה, שקלעה 20 נקודות.

● קבוצת הפועל ת"א ניצחה בבירה את אס"א ירושלים — 37:56 (24:29).

טבלת הנשים (לאחר המחזור הי"19)

1.	אליצור ת"א	925–1085	37
2.	מכבי ת"א	1110–1498	35
3.	הפ. ג. חיים	1173–1370	35
4.	בני־יהודה	1250–1258	31
5.	הפועל ת"א	1105–1276	31
6.	הפועל י־ם	1174–1202	29
7.	אלי. ראשל"צ	1271–1275	28
8.	הפועל חיפה	1181–1177	25
9.	הפועל גלבוע	1372–1152	24
10.	מכבי דרום	1384–1145	23
11.	אס"א ירושלים	1436–1015	22
12.	מכ. רמת־חן	1586–954	21

תקציב ההתאחדות לספורט 6.8 ש"ח

תקציב ההתאחדות לספורט לשנת 1987 יסתכם ב־6.8 מיליון שקל.

הנהלת ההתאחדות אישרה אתמול את התקציב החדש, עם המעבר לשנת פעילות מ־1 בינואר עד 31 בדצמבר.

יותר מ־90 אחוז הוקצבו לפעילות הספורטיבית של 18 הענפים של ההתאחדות. הענפים יקבלו הקצבה ישירה של 4.2 מיליון שקל, ולכך יתווספו הקצבות ליחידה לספורט הישגי ותקציבים מיוחדים למפעלים, לבתי־ספר לספורט ולמילגות.

גזבר ההתאחדות, אריה גרוסמן, מסר כי כמו בכל השנים יהיה גם התקציב החדש מאוזן.

הבלגים יבואו היום

נבחרת הנערים של בלגיה בכדורגל תגיע היום אחה"צ ארצה. בלגיה תתמודד מחר בהרצליה עם ישראל, במוקדמות אליפות אירופה.

לואיס ודונקובה נוצחו בתחרויות בניו־יורק

כמה הפתעות היו בתחרויות הבין־לאומיות באתלטיקה בניו־יורק.

האלוף האולימפי והעולמי, קרל לואיס, סיים רק במקום השלישי בריצת 55 מטר. המנצח היה לי מקריי, שעבר את המרחק ב־6.14 שניות.

את ההפתעה השנייה חוללה המזרח־גרמניה קורנליה אושקנאט, שניצחה את שיאנית העולם בריצת 100 מטר משוכות, יורדנה דונקובה מבולגריה, שעברה 55 מטר משוכות — 7.37 שניות.

אלוף כינוס הפועל בקפיצה לרוחק, לארי מאיירקס, תפס מקום השלישי, שקפץ 8.03 מ'. המנצח היה בראיין קופר מארה"ב — 8.22 מ'. שיאן העולם בקפיצה לגובה, הסובייטי איגור פאקלין, ניצח בהישג של 2.33 מטר.

שלושה שופטים ישראלים ישפטו באליפות אירופה

שלושה שופטי־כדורגל ישראלים קיבלו אתמול זימונים לנהל משחקים מוקדמים באליפויות אירופה בחודש אפריל.

רמי פישר ישפוט במשחק קדטים במלטה: אסא קמינר באליפות קדטים באיטליה וצבי שגב באליפות קדטים ביוון.

* נבחרת הכדורגל של אירן ניצחה בקאטאר את נבחרת כווית — 1:2.

איציק חולבסקי ולאוואן מרסר

ברית־דמים היא התחרות בהשרים, ואולי רק שבועת־אחוה עזורת בין אוהדי הפועל תל־אביב. לבין שחקני המועדון. חום, חצנוע, והסימפאטי חזה. הוקה ונצחות הברלה הראשונה, וכך בשבוע שעבר כשנשא איציק חולבסקי את ז'נט לאשה במקום עין־חשופט, היה לאוואן מרסר אורח הכבוד ואחד הקרואים בחתונה. (ראה תמונה)

חתנן, נושא זר פרחים סמלי, של ככר לכדורסל, חשקט ומעולה, ניגש אל אחוד לבו. ובמעמד כל המוזמנים, לעיני אשתו וכלתו של מרסר, העניק לו את חזה, בתקווה לנצחות באליפות.

איציק, זאת עלינו לדעת, הוא אוהד קנאי ובוער של הפועל תל־אביב ודי אם נזכיר. והחנות מרכזות בקו־הרצף המוליך מגימי טורק, אלי ישראלי, גיל לנדאו, מייק לארגי ומו'אס לא אריק איינשטיין ואואן מרסר, כדי להבין, שדמויות אלה כולם ביחד וכל אחד לחוד, הם אבני־דרך לחתן.

איש לא העניק לו מתנה מקורית, נאה ויקרת־ערך כמו זה כמתנה שהעניק איציק לעצמו.

אכן, יודע חונן את נפשו.

אברהם שיין

מכבי ובית"ר: לא יהיו 12 קבוצות

מאת אשר גולדשלגר

נציגי מכבי וביתר בהנהלת ההתאחדות לכדורגל יתבעו תוך עשרה ימים כדי לקבל החלטה מקפיאה את תהליך צמצום הליגה הלאומית בכדורגל ל־12 קבוצות.

עוזיקם מילצ'ן, מ"מ יו"ר ההתאחדות, הבהיר כי מייד לאחר קבלת ההחלטה של גוש מכבי־בית"ר יתבע דיון בהנהלת ההתאחדות לכדורגל כדי לעצור את תהליך הצמצום.

לדברי מילצ'ן, יתקיים הדיון תוך שבועיים. לדבריו, העמיד את יו"ר ההתאחדות, שאול סוורי, על חומרת ההחלטה שאמורה להתקבל בקרב נציגי מכבי ובית"ר.

מילצ'ן הבהיר לסוורי שאינו רואה כל קשר בין החלטת המועצה בהפועל לשילוב זרים לבין הקפאת תהליך הצמצום.

גאנם יפקיד התמחאה בבנק של אחיו...

"לי אין בעיות היכן להפקיד את הצ'ק. אחי הוא מנהל סניף בנק הפועלים בנצרת" — אמר גאנם עאבד, הזוכה במליון ש"ח בטוטו, בעת שבא אתמול בלוויית אחיו ללשכת מנכ"ל מועצת ההימורים, חנוך אורן, והתבשר כי את התמחאה יקבל בשבוע הבא, בשיום מועד הערעורים.

גאנם, רווק בן 36, העובד כמסגר בעפולה, הוא משתתף טוטו ותיק, המשקיע בממוצע 20 שקל בשבוע. בזמן האחרון נהג לשלוח טופס רגיל בן 4 ש"ח, עם עשרה טורים, בעלי תוצאות קבועות, בלי להתחשב בזהות המשחקים. "טור עיוור" כזה הפך אותו השבוע למיליונר.

ג'אמל עאבד, אחיו של גאנם, הוא, כאמור, מנהל סניף בנק הפועלים בנצרת, ובטוח שיוכל לתת לאחיו ייעוץ טוב מה לעשות בכסף הרב.

לקראת ה"פיינל"

מאת ישראל גן

מאבקים נוספים הפריעו השבוע בפליי־אוף הכדורסל. בעוד שארבע הקבוצות שפילסו דרך לחצי־הגמר יעשו מאמץ לעלות לשלב הגמר, הרי שבפליי־אוף התחתון יתנהל קרב מר על זכות ההשתתפות בגביע־קוראץ'.

עליונות של אליצור נתניה. שלושה בעורף. לחצי־הגמר לאחר שגברה בהתמודדות שלישית על מכבי ווילמו (80:86), סגרה את הגעגל. מבין ארבע הראשונות בליגה טיפסו רק שתיים לחצי־הגמר (מכבי ת"א ואליצור נתניה). בעוד שתיים הנוספות זינקו מ"הקו האחורי" – הפועל ת"א, שהיתה שישית בליגה והפועל חיפה, שביעית. אחת מהן גם תגיע לגמר, שכן הפועל ת"א והפועל חיפה יתמודדו ביניהן בחצי־הגמר מחר ובמשחק השני ייפגשו מחרתיים קבוצות מכבי ת"א ואליצור נתניה.

מהבחינה האירופית יוכלו ארבע הראשונות לשחק בשקט, שכן יש להן את הכרטיסים ביד: אחת לגביע האלופות או למחזיקות־גביע ושתיים או שלוש לקוראץ' (בעונה הבאה ייצגו ארבע קבוצות את ישראל בגביע־קוראץ').

אבל דבר זה לא ימנע מאבקים סוערים בחצי־הגמר. האם יהיה דרבי תל־אביבי בגמר? למכבי ת"א והפועל ת"א סיכוי טוב יותר, במיוחד שהן יארחו במקרה של משחק שלישי. אבל הפועל חיפה ואליצור נתניה לא יקלו עליהן את המלאכה. במיוחד [illegible] הפועל חיפה להפועל ת"א.

בבית התחתון יהיה קרב ללא פשרות בין [illegible] הפועל חולון, [illegible] בליגה הפועל הגליל־העליון, [illegible] ת"א, סיכוי קטן יותר.

המצב הנוח [illegible] הוא של הפועל הגליל־העליון שהגיעה לגמר גביע־המדינה נגד מכבי ת"א. רק אם מכבי ת"א לא תזכה באליפות והגליל לא בגביע תצטרך הגליל להאבק על הכרטיס לקוראץ'. זה טיבוי תיאורטי בלבד. לדעתי, חסר סיכוי.

להפועל חולון, מכבי חיפה ובית"ר ת"א נותר רק "עצם" – כרטיס אחרון לקוראץ' – שכדי להשיגו יהיה עליהן להשקיע מאמץ אדיר.

המאבקים בבית התחתון לא יהיו פחות מעניינים מאשר בחצי־הגמר, וגם בגמר.

ההבדל הגדול: שארבע הראשונות יוכלו לשחק בשקט נפשי מאשר ארבע האחרונות. שפגעו, כמובן, מאי הצלחתן לעלות לשלב העליון. השאלה: כיצד יוכלו להתגבר על התסכול בו לקו.

מכל מקום, מתח יהיה – ואני מקווה שגם כדורסל טוב.

* * *

עונה טובה היתה לשופטי הכדורסל הישראלי. הם זכו להזמנות רבות בגביעי־אירופה, והיוו מקור קנאה לשופטים בענפים אחרים, כמובן לשופטי הכדורגל, שכל הזמנה עבורם היא "חגיגה". ציינתי זאת בגלל זימונו של השופט טוד ורוניק למשחק־הגמר בגביע־אירופה למחזיקות־גביע, ב־17 במארס בלוזאנה, בין ציבונה זאגרב וסקאבולוני פזארו. הישג מכובד.

ישראל זכתה ב־3 מדליות־זהב

מתאבקי ישראל זכו בשלוש מדליות זהב בתחרות בין־לאומית לנוער, עד גיל 20, במבנה יוגרו־דמי שנערכה בבאר־שבע.

הישראלים המנצחים היו: שי טננבוים (משקל עד 68 ק"ג), סימון שטנוב (100) ואלי ספיאשווילי (130).

מתאבקי גרמניה זכו ב־6 מדליות־זהב ואיטליה נוספת הוענקה למתאבק מצריה.

שישיית העונה

● אליעזר כגן (הפועל המעפיל)
● אבישי קרפובסקי (הפועל המעפיל)
● איתן שר (הפועל מטה אשר)
● עופר שפק (הפועל קרית־אתא)
● אורי חבר (הפועל מטה אשר)
● [illegible]

[illegible] במשחק הגביע בין הפועל המעפיל והפועל קרית־אתא (0:3) תצלום: יואל דה־פריס

חיים קרפובסקי, איש הכדורעף הוותיק, מסכם את הליגה:

הליגה היתה צפוייה – בפליי־אוף ייתכנו הפתעות

הפתרון האידיאלי: שמונה קבוצות בארבעה סיבובים ● המעפיל ומטה אשר משכמן ומעלה ● בת"ים לא ניצלה הפוטנציאל ● מכבי חיפה – הפתעה ● העוגן השיגה המכסימום ● מאבק־הירידה יהיה בין רמת־אביב ואליצור ת"א

● כדורעף

מאת יצחק ויסחוף

חיים קרפובסקי, איש הכדורעף הוותיק מקיבוץ המעפיל, שקבוצת קיבוצו סיימה את הליגה במקום הראשון, הוא ללא־ספק בר־הסמכא לנתח את שקרה במשחקי הליגה הלאומית ולפני פתיחת הפליי־אוף.

קרפובסקי, ששימש בתפקידים רבים בכדורעף הישראלי, סבור כי לא התחוללו הפתעות מיוחדות בליגה. "הליגה בכללה היתה צפויה. במשחקי הפליי־אוף ייתכנו הפתעות, אך מיקום הקבוצות, כפי שמשתקף את הליגה, לא הפתיע איש. ההפתעה היחידה — אם היתה כזו — היא הקיפאון של הקבוצה הוותיקה, מכבי חיפה, שהצליחה להתברג בין שמונה קבוצות הצמרת. מכבי חיפה מסוגלת להעניק "פייט" טוב למטה אשר בסיבוב הראשון של הפליי־אוף. גם הפועל העוגן, במצבה, הפתיעה כשהצליחה לתפוס מקום בין השמונה".

"בכיוון ההפוך — אומר קרפובסקי — כלומר, בחלק התחתון של הטבלה, איכזבה מכבי תל־אביב. על־אף שבשורותיה מופיעים שניים משחקני הנבחרת הלאומית, אמיר אקרמן וארז שכטר, לא התברגה לחלק העליון של הטבלה. איני רואה סכנת ירידה למכבי ת"א, אך זו קבוצה שללא ספק איכזבה אותי. קרב־הירידה יהיה בין הפועל רמת־אביב ואליצור ת"א. צירופו של אמיר סנפיר לאליצור ת"א לא יתרום רבות לקבוצה, שכן סנפיר לא נגע שנה בכדור".

שתי קבוצות טובות

חיים קרפובסקי מנסה לנתח את קבוצות הליגה ומציין שחקנים בולטים שהרשימו אותו העונה.

"הקבוצה היציבה השנה היתה הפועל המעפיל/עין־החורש. התוצאות שהשיגה, למרות שנוצחה פעם אחת, וזה היה הפסד מקרי להפועל כפר־סבא, מדברות בעד עצמן. ההבדל בין הפועל המעפיל של העונה לבין המעפיל של העונה שעברה, הוא — אליעזר כגן. גם העובדה שאבישי קרפובסקי שיחק בכל המשחקים, דבר שלא היה מתוכנן, היוותה נדבך חשוב להצלחה. כמוכן הפתיע לטובה בקבוצה יניב בר־נצר הצעיר (רק בן 16 וחצי), שתפס מקום־של־קבע בשישייה, וכן ארנון עמיר ושמאי גלור".

"האיחוד של הפועל מטה־אשר הביא שחקנים טובים רבים למסגרת משותפת. קבוצה זו, בתוספת אורי חבר, מהווה תלכיד מצוין. השחקנים במטה־אשר חייבים להכיר טוב יותר אחד את השני, ואז תהיה קבוצתם מאומנת וטובה יותר. זוהי קבוצה צעירה ומבטיחה המהווה איום רציני להפועל המעפיל. עד לסיום הפליי־אוף והגביע תיאלץ המעפיל לשחק נגד מטה־אשר בשלושה משחקים, וזה הרבה. נוסף לאורי חבר יש לציין את אורן שר, גלעד דורון ודורון שרמי".

וזניק חיים קרפובסקי

"הפועל קרית־אתא הולה היטב את העונה במשחקים האחרונים, בעיקר נגד המעפיל, גילתה קרית־אתא זלזול. נגד מטה־אשר שיחקה היטב. זוהי קבוצה צעירה, לא גבוהה במיוחד, עם פוטנציאל לצמרת: עופר שפק, עמיחי ברם וירון טרייכנר הם בעלי יכולת. יובל שלכת לא הרשים במיוחד".

"הפועל כפר־סבא הצליחה להפתיע מדי פעם לשני הכיוונים. זו קבוצה לא יציבה, למרות שיש לה שחקנים כמו גיל פישל, דוידי וליאונרדו קנטור. קבוצה שלא מתאמנת מספיק ולכן היא לא מלוכדת".

"הפועל בת־ים — קבוצה טובה, עם שחקני נבחרת מצטיינים. לדעתי תהיה בת־ים טובה יותר במשחקי הפליי־אוף. מיקומה בליגה יכול היה להיות גבוה יותר. מבחינת השחקנים יש לבת־ים פוטנציאל למקומות 1־3. לבת־ים יש את המגיש של הנבחרת הלאומית, יעקב הרשקו. כמו־כן ישנו בשורותיה אחד משחקני הליגה הטובים, רפי רולניק. בת־ים יכולה להפתיע את הפועל כפר־סבא בסיבוב הראשון, וגם את המעפיל, בסיבוב השני".

חוסר גובה

"מכבי חיפה הפתיעה, לדעתי. לא תוכל קבוצה זו להגיע רחוק עם השחקנים שיש לה כיום. היא זקוקה ליותר גובה. חסרה לה חסימה. ד"ר רובי פרידמן עדיין מושך. לצידו בולט מרסל ברגר. עם חיזוק, בעיקר של גובה, תהווה הקבוצה בעתיד גורם".

"הפועל שריר/העמקים היא קבוצה נמוכה, שאין לה סיכוי רב. אי־אפשר לשחק עם שחקנים נמוכים, בעיקר שגם לא שומרים על יציבות במשחקם."

"הפועל העוגן הצליחה, תודות לוותיקים מישי הלמן, עמי מלך, וקצת פחות ותיקים, כמו אלדד שלם ומיכאל עזר להגיע למכסימום. בהעוגן יש מחסור בשחקנים צעירים. אם הקבוצה לא תתגבר תהיה בצרות".

חיים קרפובסקי מנבא שבתחתית יהיה מאבק בין הפועל רמת־אביב ואליצור ת"א: "מכבי ת"א תהיה מחוץ לתמונת הירידה. לקבוצה זו פוטנציאל טוב ויש לה כלים להיחלץ מהסבך. לאליצור ת"א ולהפועל רמת־אביב יש בעייה. כיום נפסקה נדידת השחקנים בליגה. קבוצה שרוצה להתפתח חייבת להכשיר שחקנים תוצרת־בית".

8 קבוצות־4 סיבובים

על הרמה אומר קרפובסקי: "הפועל המעפיל ומטה־אשר התחזקו. כדי להעלות את הרמה חייבים לקצר את הליגה. שמונה קבוצות יספיקו. צריך להודיע כבר כיום כי העונה הבאה יהיו ארבע קבוצות והשמונה שישארו יתמודדו בארבעה סיבובים, בלי פליי־אוף. האלופה ייתקבע כתוך משחקים ותהיה אלופה נכונה, ולא תזדקק לנקודות המוענקות כדי לזכות, כפי שזה לפי הנקודות הקטנות. אם חייבים את שיטת הפליי־אוף הנדרשה היו חייבים לקבוע גם בחוזה שלישי. לא היה צורך בה גם ביקום פליי־אוף. לנכחית היו ישנם מפעלים רבים. נסיעת המאמנים לאליפות העולם, נסיעת הנבחרת לארה"ב, טורניר האביב בחודש אפריל בשוויץ, משחקי הפועל ומוקדמות אליפות אירופה. בעונה כה צפופה הפליי־אוף מזיק. היה צורך לאפשר לנבחרת ולהאמן למשימות בשקט. לקראת טורניר־האביב בשוויץ ישארו בקושי שבועיים לאימונים. המשחקים הצפופים מלחיצים את כולם".

לחיים קרפובסקי ביקורת על ניהול הליגה העונה: "ברגע שקבוצה מקבלת את תוכנית המשחקים אסור לשנות את הסדר. לפי תוכנית זו בונים את ימי המילואים, מזמינים רכב, אולמות וכדומה. מספר פעמים דחו משחקים בגלל אירועים בין־לאומיים. בליגה מסודרת אסור שזה יקרה."

כיצד אפשר להחזיר קהל ועניין לליגת הכדורעף?

קרפובסקי: "קבוצות חייבות להתאמן חמש פעמים בשבוע, ויותר. יש להשקיע יותר בנוער. גם הפירסום בכלי התקשורת מועט. שחקנים צעירים זקוקים לגיבוי מצד העתונות, ובעיקר מהטלוויזיה, שכלל לא מתייחסת לענף. בכדורעף צריך להכשיר שחקנים מגיל צעיר. ברגע שתהיה תשתית גדולה תהיה רמה, ואז יבוא גם קהל. בגרמניה באים למשחקים 15 אלף צופים. גם למשחקי נשים. בארץ יש קהל, אך הוא מחפש רמה".

הטבלה הסופית (אחרי 20 מחזורים)

1.	הפועל המעפיל	9:59	39
2.	הפועל מטה אשר	13:54	37
3.	הפ. קרית־אתא	25:52	35
4.	הפ. כפר־סבא	29:47	34
5.	הפועל בת־ים	33:42	32
6.	מכבי חיפה	37:37	30
7.	שריר/עמקים	38:31	29
8.	הפועל העוגן	49:22	28
9.	הפ. רמת־אביב	52:19	24
10.	מכבי ת"א	54:20	24
11.	אליצור ת"א	60:15	19

● במשחקי ליגת־התחרף לגילאי 16 בכדורמים הושגו אתמול התוצאות: הפועל גבעת־חיים — הפועל גבעת־ברנר ב' 4:13; הפועל פ"ת — הפועל משמר־השרון 12:9; אס"א ת"א — אס"א ירושלים 6:8; גבעת־ברנר א' — מכבי קרית־אונו 4:17.

ממחזורי הקלעים בליגת האן.בי.אי.

ריילי שלף שפן מהכובע: מייקל תומפסון

מאת שלמה גלזר

פט ריילי, המאמן המצליח של הלוס־אנג'לס לייקרס, הוכיח פעם נוספת כי אינו [illegible]. בניגוד למאמנים הקנאים של [illegible] אינו מסתפק בהצלחותיה של הלייקרס השנה, [illegible] שכוכבה מג'יק ג'ונסון [illegible] שלא קלע מעולם אינה [illegible] לו לזכות באשליות.

ריילי יודע, אולי טוב מכולם, כי כדי לזכות בתואר הוא זקוק לכוח ונקודות מתחת לסלים, במאבקיו נגד הקבוצות החזקות גופנית מהמזרח.

הבעייה שלו היא שלא כל שחקן מתאים לקבוצתו. הלייקרס, שמשחקת מהר וזקוקה לשילוב של שחקנים גבוהים, חזקים ומהירים. אולם ריילי שלף שפן מהכובע, וממש עם סיום ההעברות, ב־25 בפברואר, הוציא אס: מייקל תומפסון, מכוכבי פורטלנד במשך שבע עונות והעונה בסאן־אנטוניו.

תומפסון (2.80), שחקן נהדר, המשחק "סנטר" ו"פורוורד". מהיר מאד, בעל יד רכה וריבאונדר מצטיין, הוא מתאים מאד לסגנון המשחק של הלייקרס, ופותר לה את כל הבעיות. תומפסון, יליד האי נסאו בבהמה, הוא השחקן היחיד, שאינו יליד ארה"ב, שנבחר, כמספר 1 ב"דראפט". פורטלנד עשתה זאת בשנת 1978, כשלקחה אותו מאוניברסיטת מינסוטה. יש לו ממוצע של 17 נקודות למשחק ו־9 ריבאונדים — בקריירה שלו באן.בי.אי.

אין ספק, היה זה מהלך גאוני של ריילי המציב את הלייקרס בצמרת הסיכויים לאליפות.

"איש הגומי" חזר

"איש הגומי" חזר. הכינוי שייך לסידני מנקריף, כוכבה הגדול של המילווקי־באקס. מנקריף, "הלב והרוח" של מילווקי, כפי שאמר עליו מאמנו דון נלסון.

מנקריף, שחקן בגובה של 1.92 מטר, משחק כ"גארד". במשך מרבית שנותיו במילווקי הוליך את הקבוצה בכל הקטיגוריות. בקליעה, בריבאונדים, באסיסטים ובחטיפות כדור.

אלו היו ללא ספק מספרים מדהימים לגבי שחקן־חוץ. חמש פעמים, ברציפות, היה שחקן "אול־סטאר". השנה החמיץ את משחקי הכוכבים בגלל פציעה. הוא מורכב קבע בחמישיית ההגנה של הליגה. חשיבותו למילווקי, היא כמו של מג'יק ג'ונסון בלייקרס ובירד בבוסטון.

סידני מנקריף — "הלב והרוח" של מילווקי־באקס

פציעתו גרמה למילווקי לשחק בהילוך איטי יחסית, ולהשתחרר ממקום השלישי בליגה שלה. וזאת על־אף רכישה את שחקן־הציר המעולה מסיאטל, ג'ק סיקמה (2.12).

כיום, כשמנקריף חזר לאחר פציעה ממושכת רצה קבוצתו היטב. ובמידה שלא תבוטל מפציעות של אחד מכוכביה תהיה מועמדת לאליפות הליגה המרכזית, ולהערכתי גם למשחקי־הגמר נגד הבוסטון־סלטיקס.

מנקריף קלע בשש שנותיו בליגה ממוצע של 18.2 נקודות למשחק וקטף 6.3 ריבאונד בממוצע למשחק כגארד. שכרו בהתאם, כ־800 אלף דולר לעונה. בחוזהו החדש, שייחתם בשנה הבאה, יהיה שווה מעל מיליון.

אלף לכל משחק...

אנדרו טוני (1.88), הקלע המטונן של פילדלפיה 76, ירצה ודאי לשכוח את העונה האחרונה בה שיחק שישה משחקים בלבד בגלל פציעה ברגלו.

חישוב מהיר מעלה כי הרוויח 112 אלף דולר עבור כל משחק. את העונה הנוכחית הוא לא פתח ועכשיו חזר הבחור לשחק וקולע כפי שהוא יודע.

טוני הגיע לפילדלפיה בשנת 1980 כ"דראפט" מס 8. לאחר כשנה נפצע ליונל הולינס וטוני פתח את המשחק נגד הבוסטון־סלטיקס. בוסטון לא תשכח אותו עוד זמן רב. 25 נקודות ברבע היסלו את בוסטון, שנוצחה באותו משחק ב־40 נקודות הפרש. מאז אותו משחק איש לא הצליח להוריד את טוני מהמגרש.

עד לפציעתו הפך להיות "אול־סטאר", ובעל שכר־ענק של 710 אלף דולאר לעונה. החשש מיכולת הקליעה שלו היא הסיבה שהבוסטון הביאה לקבוצה את דניס ג'ונסון, מטובי השומרים בליגה. טוני הוא שחקן חשוב ביותר לפילדלפיה ואם ימשיך להיות בריא ייחגו באן.בי.אי. מקלעי בחסר עליון.

שובם של חלק מהכוכבים הפצועים מעלה את ברומטר־המתח לקראת סיום משחקי הליגה. הכל מקווים כי ביל וולטון ישוב לשחק במדי הבוסטון; סם בואי (2.16) לפורטלנד ורלף סמפסון (2.24) ליוסטון, כדי להעלות את העימותים בין הקבוצות הגדולות לשיא חדש.

אבו נידאל נפגש עם חאשוגי באיטליה ב־85

מאת אהרון ניר, כתב „על המשמר" באיטליה

רומא. — אבו נידאל נפגש בשנת 1985 ברומא עם עדנן חאשוגי, סוחר הנשק הבינלאומי ש„נשרף" בפרשת „איראנגייט", בה קיים מגעים גם עם גורמים ישראליים.

הזמנה למנהיג המחבלים הרצחניים ביותר, ששוגרה על־ידי חאשוגי, נמצא בין הניירות של הטרוריסט הירדני עדנן רוסאן, גם הוא רוכל נשק בינלאומי, שגר באיטליה זה כמה שנים בעיר ורונה ונאסר בסוף שנת 1985 על־ידי המשטרה האיטלקית כחשוד בהשתייכות ל„תנועה המהפכנית הירדנית". הוא הותוק במאסר 8 חודשים, הובא כפני בית משפט בגנואה ושוחרר מ„חוסר הוכחות", אולם חוייב להתייצב בתחנת המשטרה של ורונה כל יום שלישי בשבוע.

מיד אחרי זיכויו ברין עזב בחשאי את איטליה וחזר כנראה לירדן. השוטרים החשאיים האיטלקיים סבורים, שהירדני רוסאן היה „האיש" של חאשוגי באיטליה ותיווך, כאמור, בהפגשתו עם אבו־נידאל.

הטלקס של חאשוגי לירדני בדבר תיאום הפגישה עם אבו נידאל, נשלח מהיאכטה המתהדרת „נאבילה", בה נהג חאשוגי לשוט בעולם.

החומר שנמצא אצל הירדני רוסאן בשעת מעצרו נוגע גם לתיווכים מעניינים אחרים שלו, בעיקר בעיסקות נשק בלתי־חוקיות. הטרוריסט הירדני תיווך גם בהפגשת המנהיג האלג'ירי בן בלה עם רוכל הנשק האמריקני פטר אלי, ממקורביו של הנשיא רייגן.

ממקום מושבו בוורונה קיים רוסאן מגעים עם סוחר נשק בינלאומי גדול, גרמני בשם גונטר, בעניין הספקת נשק מצרפת לסוריה, באחד הטלקסים מדובר על משלוח תותחי „105" ומנגנונים אלקטרוניים המיועדים ל„מיסטר יאסר", שהחוקרים האיטלקים מזהים עם מנהיג אש"ף.

בתיק „ההזמנות" שנמצא אצל הירדני רוסאן, מוזכרים כלי הנשק בדרך כלל בשמות הסוואה של צעצועים: פצצות כ„כובות" וכדומה. „הזמנה" אחת נוגעת ל־2000 פריטי נשק המיועדים לברזיל, כמויות נשק ניכרות לפאקיסטאן (על כתובת עמר שאה), לסעודיה (לחברת שאנסו) ולכוויית.

בשעת חקירתו, עמד רוסאן בתוקף על כך, שפעילותו כסוחר נשק אושרה על ידי ממשלת ירדן ושגם השלטונות האיטלקיים עצמו עין. מסתבר, שרוסאן היה סוכן המשטרה האיטלקית, אותה נהג להזהיר מפני התנקשויות טרוריסטיות המתוכננות לביצוע באיטליה.

הממשלה במבוכה — הרחוב צוהל לאחר סיכול „עיסקת עבדאללה"

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת

פריס. — הממשלה הימנית יגעה עד הרגע האחרון להשיג עונש קל למחבל גזרה: איברהים עבדאללה, על מנת לבצע עיסקת שחרור מוקדם בעד הפסקת הטרור עם הנשיא אסד, — גילה אתמול „לה מטין".

עתה רועדת הממשלה מהשלכות סיכול העיסקה. חוששים, כי השרו־תים הסורים והאלג'ירים, מפעילי עבדאללה, יתחרו ללמד את הצרפ־תים לקח בפצצות.

שיראק כבר שיגר שליחים חשאיים לדמשק לנסות להשיג ארכה נוספת, או לשכנע את אסד להפקיד את עבדאללה בתא הכלא תמורת תמיכה בפלישתו לביירות.

עורך הדין וורגס כבר מצא סיבה לבקש את ביטול המשפט, עקב גילוי כי עורך דינו הקודם של עבדאללה היה סוכן שרות הבטחון הצרפתי.

הממשלה מופיעה פה בקואליציה עם המפלגה הקומוניסטית, שגינתה בחריפות את מאסר העולם לעב־דאללה כ„כניעה ללובי האמריקני והציוני". גם סוכנות „טאס" גינתה אותו, מה שמעורר חשדות, כי עבדאללה פעל בשרות הק.ג.ב.

פאריס הפכה פתאום למקום לא בטוח לטרור. שוטרים חמושים מחפשים בתיקים ב„מטרו". הצרפתי ברחוב מתעלם מן הסכנות, מביע גאווה על שלא נכנעו לסחטנות.

פסק הדין לעבדאללה נתקבל כשחרור מהשפלה שממשלות הימין הנחילו לצרפתים זה 10 שנים מאז שחרור אבו דאוד.

עשרות מאזינים צוהלים והציפו את ערוצי הרדיו, המקדישים בצהריים תוכניות לביטוי חופשי, ואמרו כי הושם קץ למסורת הכניעה והעיסקות עם הטרור הערבי.

חבר השופטים הנחית מהלומה על „טובת המדינה כעקרון מקודש" לשלטון. העתונים תיארו את התעלמות השופטים מהוראות הממשלה כ„מהפכה".

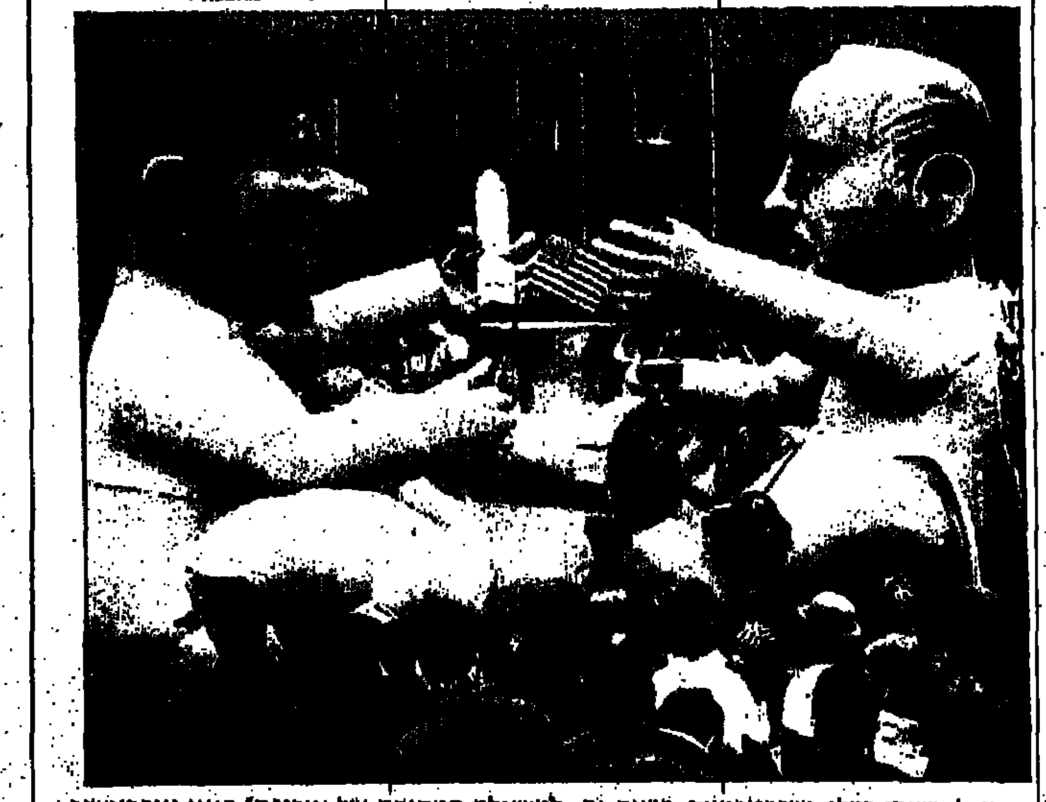

בקרנבל השנתי בקלן, מערב־גרמניה, הוצגה גם „המשאלה המתוקה של אירופה" רייגן וגורבאצ'וב טוחנים את הטילים הגרעיניים במטחנת בשר (תצלום: אי.פי.)

האו"ם העביר רשימה של 30 אלף פושעים נאצים לשלטונות גרמניה

בון. — חוקרי פשעי הנאצים בגרמניה מסרו אתמול, כי הם קיבלו רשימות סודיות של האו"ם המכילות את שמותיהם של 80 אלף גרמנים, אשר זוהו לפני 40 שנה כמעורבים במעשי אכזריות נאציים שנעשו במלחמת העולם השנייה.

התובע הראשי אלפרד שטרייט, מנהל המרכז להגשת תביעות על פשעי מלחמה נאציים, אמר כי משרדו יתחיל בקרוב לבדוק את החומר, כדי לקבוע אם עדיין ניתן להעמיד לדין מישהו מן החשודים הללו.

מדובר ב־80 רשימות אשר הוכנו בין השנים 1944 ו־1948, על־ידי ועדת האו"ם לחקר פשעי המלחמה.

שטרייט אמר לכתב רויטר, כי משרדו השתדל מאז 1964 לקבל את הרשימות הללו, אבל עד כה נדחו בקשותיו. רק בסתיו שעבר קיבל משרדו מיקרופילמים של הרשימות הללו מידי „צד שלישי", אשר את זהותו סירב לגלות.

שטרייט אמר, כי המידע יסייע למלא את הפערים בעבודות המחקר של משרדו ויאפשר לתובעים להחליט, אם מישהו מבין החשודים שעוד נותרו בחיים, חייב לדין.

שטרייט אמר, כי הרשימות כוללות גם שמות של חשודים איטלקיים ויפאניים, אולם הללו אינם מעניינים את משרדו. (ע"ר)

נשיא לבנון יוותר על חלק מסמכויותיו ב„תוכנית השלום"

ביירות. — נשיא לבנון אמין ג'מייל הסכים לשלוש נקודות־מפתח, הכלולות בתכנית שלום חדשה שהועלתה בתיווכה של סוריה, ואשר במרכזה הגדלת חלקם של המוסלמים בשלטון.

מקורות רשמיים מסרו לכתב „רויטר" כי שלוש הנקודות הן:

● הנשיא הסכים לוותר על זכויות ההצבעה שלו בקאבינט.

● ג'מייל הסכים שראש הממשלה, שלפי המסורת עד כה הוא תמיד מוסלמי סוני, ייבחר מעתה על־ידי הפרלמנט ולא ימונה עוד על ידי הנשיא, כפי שהיה מקובל עד כה.

● הנשיא קיבל עקרונית את ההצעה לבטל את שיטת חלוקת השלטון המסורתית המוסלמיות והנוצריות, של לבנון.

המקורות, המקורבים לנשיא ג'מייל, מסרו כי הוסכם על שלוש הנקודות במהלך מו"מ עקיף שהתנהל במשך יותר מחודשיים בין הנשיא לבין מנהיגי סוריה. נקודות אלה נכללו גם בתכנית שהוכנה באחרונה בדמשק בניכויה של סוריה, על־ידי מדינאים מוסלמיים ומנהיגי המיליציות הלבנוניות במהלך שיחות עם אישי צמרת סורים.

בין המשתתפים בשיחות היה גם ראש ממשלת לבנון ראשיד כראמה. לפני שובו לביירות אמר כראמה בדמשק, כי ההסכם שהושג עתה „יחלץ אותנו מן הקפאון שבו אנחנו שרויים".

אולם מקורות רשמיים ציינו, כי חלק מן הרפורמות הכלולות בתכנית השלום החדשה, עודן טעונות הסדר בין מנהיגי הסיעות הלוחמות בלבנון. לדבריהם, עומד הנשיא ג'מייל להמשיך ולעיין במשך היום בטיוטת תכנית השלום של המנהיגים המוסלמיים. (ע"ר)

קרקסי מתפטר; צפוי משבר פוליטי באיטליה

רומא. — התפטרותו הצפוייה של ר"מ איטליה בטינו קרקסי היום, תיגרום מחדש לאי־וודאות פוליטית, לאחר שהמדינה נהנתה מהתקופה הארוכה ביותר של יציבות מאז מלחמת העולם השניה.

משקיפים חוששים, כי התפטרות זו תיסלול את הדרך לשיבה אל אי־היציבות הפוליטית הכרונית באיטליה מימים עברו, שבמהלכה קמו ממשלות זו אחר זו והן לא האריכו ימים מעבר ל־8 חודשים בממוצע. (ע"ר)

בוטל מינוי גיטס כראש הסי.איי.אי

וושינגטון.— הבית הלבן הודיע אתמול כי הוא מבטל את המינוי השנוי במחלוקת של רוברט גיטס, מנהל סוכנות הביון המרכזית (סי.איי.איי) על־פי בקשתו של גייטס עצמו, וכי עדיין לא החליט מי יחליפו. (ע"ר)

מזג אוויר

מזג האוויר להיום: מעונן חלקית ויירד גשם. בנגב יש חשש משטפונות.

הטמפרטורות החזויות: ירושלים 6־12, רמת הגולן 5־11, צפת 4־9, חיפה 10־17, טבריה 8־17, נצרת 7־14, עפולה 5־17, השומרון 6־13, תל־אביב 10־17, לוד 8־17, יריחו 9־20, עזה 9־16, באר־שבע 7־16, אילת 13־23. (עתים)

● שר האנרגיה והעבודה הארגנטינאי, ד"ר סדרו אוגוסטין טרוקו, הגיע אתמול לביקור בן שבוע ימים בישראל, כאורחו של שר האנרגיה והתשתית, משה שחל.

● קבוצה של 25 צעירים יהודיים מארצות דוברות צרפתית הגיעה בשבוע שעבר לדימונה, כדי לשהות במקום חודש ימים ולסייע בפעילות החינוכית והקהילתית בעיר.

● בחירות ממשלת צ'אד הרגו ביום שישי 41 חיילים לוביים בשתי התנגשויות בצפון־מערב המדינה, מסר בשבת המיפקד העליון של צבא צ'אד.

מקפרליין: בשיחותי עם הנשיא לא הייתי בטוח שהוא קולט

מאת חנה איש הורוביץ, ניו־יורק

רוברט מקפרליין, אחת מדמויות המפתח בפרשת „אירנגייט", המחלים לאחר נסיון התאבדות שביצע בחודש שעבר, אומר כי מה שגרם לו לייאוש היה התחושה שהכזיב את המדינה. „לו הייתי ממשיך לשבת בבית הלבן, מובטחני שהיה ביכולתי לבלום את ההדרדרות." מקפרליין התראיין, ל„ניו־יורק טיימס" בביתו שליד וושינגטון. הראיון הופסק פעם, כשהגיעה שיחת טלפון למקפרליין מדוב קמחי.

לדברי מקפרליין, הוא התפטר מתפקידו כיועץ לבטחון לאומי, משום שלו, כאיש מנגנון, חסר הזוהר שאותו מוקיר כל כך הנשיא רייגן.

„הגעתי למסקנה, שאף כי ידעתי והבנתי את הבעיות המדיניות יותר טוב מאחרים, לא האזינו לי בקבינט, משום שלא הייתי מתאים למעגל הפנימי... זה לא היה שווה לדעת הרבה על עיסקות נשק, אם איש אינו מאזין לך".

הנשיא רייגן, לדעתו, מעריץ אנשים עשירים כמו שולץ, ויינברגר, דונלד ריגן וג'ורג' בוש, כולם בעלי עסקים משגשגים.

„פעמים רבות בשיחותי עם הנשיא" אמר מקפרליין, „הרגשתי שהוא לא קולט מה שאני אומר לו. לא היה לו ענין רב ביחסי חוץ. הוא התעניין יותר בנושאים פנימיים".

מקפרליין חש בדידות גוברת והולכת בחוגי הבית הלבן. גם נוכח עויינותו של דון ריגן, מי שהיה עד שבת ראש צוות הבית הלבן.

ביחס לאוליבר נורת' אמר מקפרליין, „תמיד הרגשתי, שעם הדרכה מתאימה ופיקוח קפדני, קולונל נורת' יעשה מה שיורו לו לעשות".

„מילדותי לימד אותי אבי, שחולשה היא להראות חוסר בטחון, או פגיעות", אמר. „לבכות היה אסור. ואם אמרו לך לעשות משהו, כמו להוציא מכונית או לעשות עבודת בית, היה עליך לעשות זאת בעצמך, ולא לבקש עזרה מאחרים."

חוואתמה מבטיח כינוס המועצה הלאומית הפלשתינית ביוני

כווית.— ועדה מיוחדת עומדת להתכנס בקרוב באלג'יריה, כדי להכין מושב של „המועצה הלאומית הפלשתינית" ביוני — מסר המזכיר הכללי של „החזית הדמוקרטית לשחרור פלשתין", נאיף חוואתמה.

חוואתמה הגדיר את יוזמת השלום הירדנית־אש"פית, אשר הושעתה על ידי המלך חוסיין אשתקד, כ„מחוסלת סופית". (ע"ר)

ניסויים ראשונים בתרכיב נגד איידס

אטלנטה.— ניסויים ראשונים בתרכיב נגד איידס עשויים להיערך עד לפני תום השנה הנוכחית, אולם יידרשו עוד שנים אחדות עד, שתרכיב יעיל יהיה מוכן לשימוש שגרתי — מסר ד"ר אנטוני פוסי, האחראי לתכניות המחקר סביב מחלה קטלנית זו, במכון הלאומי לבריאות התחלואה ליד וושינגטון.

הוא ציין, כי לפי שעה מדובר בניסויים בלבד ולא בהפצת התרכיב לשימוש מעשי. הוא הדגיש, שגם אם הניסויים יוכתרו בהצלחה, לא יהיה התרכיב מוכן לשימוש שגרתי ב־1995. (ע"צ)

שולץ קורא לסין לחדול למכור נשק לאיראן

סקין.— שר החוץ האמריקני ג'ורג' שולץ קרא אמש לחדול ממכירת נשק לאיראן, ומתח ביקורת על סקין על שהיא מרשה מדינים מערביים — מסרו דוברים אמריקניים.

שני הצדדים מסרו, כי השיחות שניהל שולץ משך 7 שעות עם חמישה מהמנהיגים הבכירים של סין, היו גלויות לב אך ידידותיות, והדגישו את האינטרס המשותף שלהם בבלימת המהלכים הסובייטיים באסיה.

הדוברים אמרו, כי שולץ הדגיש באזני מנהיגים סיניים „כי לטובת האינטרסים של כולם" להפסיק את מכירות הנשק לאירן, בהגדירו [illegible] כי היא מוכרת נשק לאירן.

שולץ הוא המנהיג המערבי הבכיר הראשון המבקר בסין מאז הודח לכלום את מנהיג המפלגה הקומוניסטית הו יאובאנג, על שלא הצליח במאמציו לבלום את התפשטות של רעיונות פוליטיים מערביים, הנחשבים [illegible]

[illegible] מנהיגים סינים, כי לא יחול שינוי במדיניות הרפורמות של סקין, אך הם הוסיפו כי תימשך המערכה נגד „ליברליזם בורגני", כלומר רעיונות והשפעות מערביים. (ע"ר)

בית ציוני אמריקה:
ג'ינג'ר ופרד 9.30 ,7.15 ,4.30
שיער 23.45
בריוחדה: חמים וטעים 9.30 ,7.15 ,5
גתו: ג'ק פלש המקסף 9.15 ,6.15 ,3.15
גורדון: סיגליות הן כחולות 9.30 ,7.15
דקל: קרוקודיל דנדי 9.30 ,7.15 ,5
דרייב אין:
האוצר מארץ האש 9.45 ,7.45 ,5.45
הוד: שחק אותה 9.30 ,7.15 ,5
לימור חודש: להתחתן שנית
מוזיאון תל־אביב: סיפור מהחיים
סינמה 1: בובה 9.30 ,7.15 ,5
סינמה 2: אהבה בשחקים 9.30 ,7.15 ,5
פאר: משחק מסוכן 9.30 ,7.30 ,5
פאריס: כם הדמים 9.30 ,7.15 ,2 ,12
מהר מהר 23.30
רביגו:
חן 1: המקצוע לוחם 9.50 ,7.30 ,5
חן 2: ג'ושוע אתמול והיום 9.45 ,7.25 ,5
חן 3: מלקולם 9.45 ,7.40 ,5
חן 4: קטיפה כחולה 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
חן 5: חטיפה נעימה 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
שחף: חנה ואחיותיה 9.30 ,7.00 ,4.30
תל־אביב: האוצר מארץ האש 9.30 ,7.15 ,5
תכלת: דקה לחצות

רמת־גן
אואזיס: מופע הקולנוע של רוקי 9.30 ,6.40 ,4
לילי: חורה לנעורים 9.30 ,7.15
ארמון: המקצוע לוחם 9.45 ,7.30 ,5
רביגו:
גן 1: ג'ק פלאש המקסף 9.40 ,7.20 ,5
גן 2: זכרונות אהבה מפירנצה 9.40 ,7.20 ,5
גן 3: מלקולם 9.40 ,7.30 ,5
גן 4: ג'ושוע אתמול והיום 9.15 ,6.15

ירושלים
אדיסון: האוצר מארץ האש 9.30 ,7.15 ,4.30
אורנה: שיפוט מהיר 9.15 ,7 ,4.30
בית אגרון:
נערי הכרך 18.00
אקרוני הפסק 19.30
אפוקליפסה עכשיו 21.30
ירח דבש מכושף 21.00
[illegible]

מאיה: קרוקודיל דנדי 9.15 ,7.00 ,4.30
קרן אור המחודש: קרח ואש
רון: האוצר מארץ האש 9.15 ,7.00 ,4.30
אמפי: מרדף אדם 9.00 ,6.30 ,4
אורלי: בעקבות הכרך 9.15 ,7.00 ,4.30
9.15 ,6.45

נתניה
שרון: מפרץ מוסקיטו 9.15 ,7 ,5
סטודיו: ג'ושוע אתמול והיום 9.15 ,7 ,5

חולון
סביון: הג'ינג'ה האמריקני II 9.00 ,7.15 ,5
מגדל: קטיפה כחולה 9.00 ,6.00
ארמון: אקו פאקו 9.30 ,7.30 ,5

בת־ים
עצמאות: האוצר מארץ האש 9.30 ,7.15 ,5.00

הרצליה
היכל: הג'ינג'ה האמריקני 9.30 ,7.15 ,5.00
מלון דניאל — דאודיטוריום
אונטני פוטולו 21.30 ,19.15

עכו
אודיטוריום: 9.00 ,7.00

באר־שבע
חן: האוצר מארץ האש 9.30 ,7.30 ,4.30

פתח־תקוה
היכל 1: האוצר מארץ האש 9.30 ,7.15 ,5
היכל 2: הג'ינג'ה האמריקני II 9.30 ,7.15 ,5
היכל 3: זכרונות אהבה מפירנצה 9.30 ,7.15 ,5

עפולה
מוסחרון: כ"ס לבלשים אובלים 8.30

רעננה
אירוס: שוטר ללא חוק 9.00 ,7 ,4.30

גבעתיים
הוד: האוצר מארץ האש 9.30 ,7.15 ,5.00

תיאטרון

הבימה
הערב יום ג', 3.3
מונולוג אמרת: 20.30 ,17.30
תדרוזי וגית: 20.30

צוותא
לזהרות מוקדמת
יום ג' 3.3 בשעה 16.30
על „יחסו של בן־גוריון לסופרי ישראל"
בשעה 20.30
„המנוע של אמא טאבורי"

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לעיניים שליד ההסתדרות הרפואית בישראל [illegible]

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה [illegible]

מרכז סיוע לקורבנות אונס [illegible]

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02-227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03-261111
ער"ן ילדים ונוער — טל' 261113
ער"ן חיפה — טל' 04-672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057-418111
ער"ן נתניה — טל' 053-35316

מד"א

[illegible]

בתי מרקחת תורנים

תל־אביב — רמת־גן
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב – ביום ב', ג', ד' – כירורגיה ופנימית, ילדים כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב – ביום א', ג', ה' שבת – כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא – כל המחלקות – כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים – כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
שערי צדק – ילדים, כירורגיה, אורטופדיה, עיניים. ביקור חולים – פנימית, נשים, א.א.ג.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד יעסוק מידע טלפוני בימים א'–ה' ב־08.00–20.00, בימי ו': 08.00–13.00. טלפונים: 03-433300, 03-453500.

יד ביד – און קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה
ת"א – 226027 (24 שעות)
חיפה – 04-229488 (11.00–20.00)
נהריה – 04-920014 (11.00–20.00)
קו פתוח לחולים במצוקה בימים ב' ו־ה' – טל' 222782.
„קו פתוח" – און קשבת לילדים ולבני־נוער 03-221680 (24 שעות)

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 2444; חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'–ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30

מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'–ה': 7.00

מתל־אביב לחיפה:
בימים א'–ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00
[illegible]

מתל־אביב לנהריה:
בימים א'–ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00

מחיפה, בתי־לים, לתל־אביב:
בימים א'–ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00
[illegible]

תורנויות
נתניה — גני גוריון — והנביאים 3.
ירושלים — קרית משה — קרית משה 1.
נתניה — הרצל 24.
פתח־תקוה — קופ"ח כללית — חיים עוזר.
רמת־גן — פינצי — חיבת ציון 43.
תל־אביב — לב העיר — אחד העם 69. קופ"ח כללית — אמסטרדם.
רעננה — כפר־סבא — כנרת — וייצמן 3, כ"ס.
רחובות — כללית — בני משה.

טלוויזיה

08.00 טלטקסט – עד כאן – חדשות קול ישראל 08.03 שעת כושר 08.15 חשבון [illegible] 10.30 הגיל הרך – רחוב סומסום 11.00 צרפתית [illegible] 14.00 טלטקסט – עד כאן – חדשות קול ישראל 14.03 שעת כושר [illegible]

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת [illegible]

רשת א'

[illegible]

רשת ב'

[illegible]

היום — הוועידה ה־ד של עיתונאי ישראל

הוועידה הארצית השביעית של עיתונאי ישראל מתכנסת היום בבית אגרון בירושלים. על סדר יומה של הוועידה — דיון בנושאים אקטו־אליים שבמקצוע העיתונות, כמו הצעת החוק לאיסור פרסום שמות חשודים ומגמות נוספות של הממסד לפגוע בחופש הביטוי דרך הצרת צעדיהם של העיתונאים.

בוועידה תידון הצעה לשינוי בתקנון של האיגוד הארצי של עיתונאי ישראל, שעוברה במשך תקופה ארוכה על־ידי ועדה משותפת של אגודות העיתונאים בת"א, ירושלים וחיפה, המאוגדות יחד והמהוות את האיגוד הארצי של עיתונאי ישראל.

בוועידה 210 צירים, על־פי מודד של ציר אחד לכל עשרה חברים באגודות העיתונאים. חלוקת הצירים בין האגודות היא: אגודת העיתונאים בת"א — 113, אגודת העיתונאים בירושלים 85, ואגודת העיתונאים בחיפה — 12.

צירי הוועידה מתכנסים בבית אגרון בירושלים בשעה 09.30 ולאחר בחירת מוסדות הוועידה, יסקור יו"ר האיגוד הארצי, יצחק אילון, את פעולות האיגוד מאז הוועידה הקודמת שהתכנסה ביולי 1983 בחיפה. יגאל לב ירצה בוועידה על הנושא „מיהו עיתונאי" ועל תופעת התקשורת המקומית.

(שעי"ה)

עיריית אשדוד

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעת פרסום/שימוש חורג
עפ"י הוראות סעיף 149 לחוק התכנון והבניה — תשכ"ה־1965

בהתאם לסעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה המקומית, בקשה להתרת שימוש חורג מתכנית מפורטת מס' 102/03/3 (היתר בניה שח"ק)

שם המבקש ד"ר מרזוק יוסף, מענו רוגוזין 21/9 אשדוד.

מהות הבקשה: התרת שימוש חורג ממגורים למרפאת שיניים.

בחלקה 1 בגוש 2068 ברחוב הראשונים 41/5 אשדוד.

כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה ללא תשלום, במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה אשדוד, בשעות קבלת קהל.

כל הרואה עצמו נפגע או עלול להיפגע כתוצאה מאישור/שימוש חורג, רשאי להגיש התנגדות מנומקת בשני העתקים במשרדי הוועדה המקומית הנ"ל, תוך 14 יום מפרסום זה.

צ. אוולאי
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, אשדוד

חוק התכנון והבניה התשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי פתח־תקוה

הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

[illegible]

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי אשקלון

הודעה בדבר הפקדת שינוי מפורטת

[illegible]

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי נתניה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

[illegible]

ד. שיש — יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

חברת שח"ל שרותים רפואיים בע"מ

מתכבדת להודיע כי בתאריך 27.2.87 קיבלה החברה פה אחד, בהחלטה מיוחדת החלטה בדבר שינוי תזכיר החברה.

מהות השינוי:

1. תיחום מטרות החברה כך שתתמקד במתן שרותי החייאה לחולים.
כן הוסמכה החברה לעשות כל הפעולות הדרושות או המסייעות לקיום המטלה הנ"ל.

2. חלוקה מחודשת של הון מניות החברה והעמדתו על סך של 2,640 ש"ח המורכב ממניות רגילות, מניות הטבה, ומניות הכרעה שזכויותיהם קבועות בתקנון החברה.

המעוניין לעיין בפירוט ההחלטה יוכל לעשות כן ע"י פניה לרשם החברות.

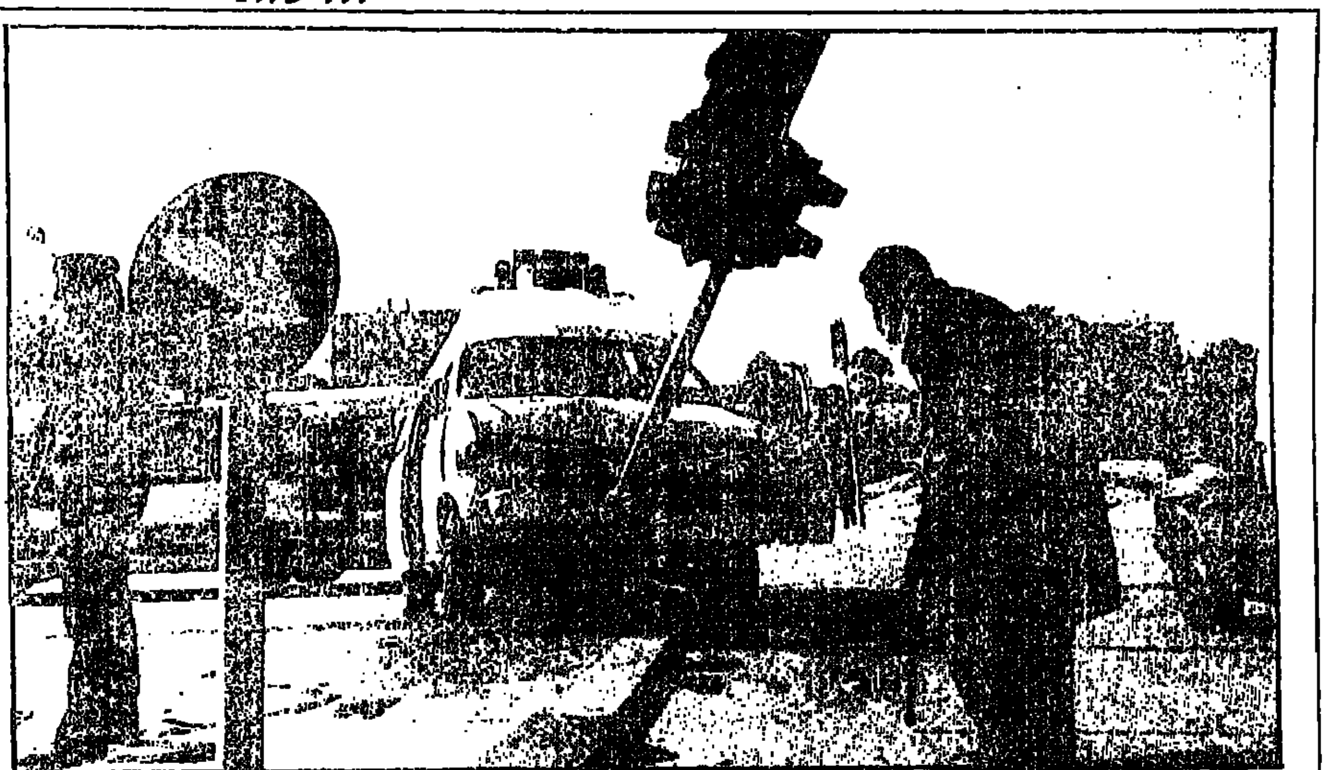

תאונת־דרכים אירעה אתמול בבוקר ברחוב שמואל הנביא בירושלים. ניידת של חבלני־משטרה שהיתה בדרכה לפרק מטען חשוד, פגעה במונית והתנגשה ברמזור. לא היו נפגעים (צילום: אפי שריר)

„לא תקופחו בתקציב הפיתוח" הבטיח פרס לרשויות הערביות

שר החוץ סייר אתמול בכפרי מיעוטים בגליל ● „לא ניסוג מהדרישה להקצבה שוויונית"

מאת שלמה גלזר, כתב „על המשמר"

מ"מ רה"מ ושר החוץ, שמעון פרס, היה אתמול אורח כפרי המיעוטים בגליל התחתון. במשך היום סייר פרס בכפרים דבוריה, אום אל־גאנם, ערב אל־שיבלי וסיים בכפר הצירקסי, כפר כמא.

פרס התקבל בחגיגיות רבה, עם תזמורות וילדים נושאי דגלים. בלשכת ראש מועצת הכפר דבוריה עדיין תלויה תמונתו של רה"מ פרס לצד תמונת נשיא המדינה, חיים הרצוג. בעבורו עדיין לא התקיימה הרוטציה.

ח"כ עבד אל־והאב דראושה בירך את פרס, בכנותו אותו איש השלום, והביע את תמיכת הציבור הערבי כולו במאמציו למצוא פתרון לסכסוך במזרח־התיכון, באמצעות מו"מ ישיר.

שר החוץ הודה למברכיו: „בערבית יש פתגם — „לכל תורזה, יש ברכה". זה פתגם שצריך לדגול בו, זה יהיה לטובת שני העמים. צריך לשאוף לכך שהאזרחים הערבים יזכו לשוויון מלא. רמז רב צריך לזוז באופן נחוש לקידום השלום באיזור.

פרס נפגש גם עם חברי הוועד הארצי של ראשי הרשויות הערביות ודן אתם במכלול הבעיות של האזרחים הערבים. בהתייחסו לדרישת יו"ר הוועד הארצי איברהים נימר, כי ערביי ישראל יקבלו את חלקם בתקציב הפיתוח, אמר פרס: „חברינו בממשלה ידרשו לראות את החלוקה וידאגו שאף אחד לא יקופח. אני יכול להגיד לכם באופן חד־משמעי, שתהיה הקצבה שוויונית, אף אם זה יקח זמן, אך אנו לא ניסוג מזה".

בהתייחסו לדו"ח ועדת מרקוביץ, אמר פרס: „ביקשתי מעזר וייצמן לנהל מעקב ולהתייעץ אתכם. אני מבטיח שאיננו רוצים לעשות עוול אלף אחד".

יו"ר הוועד הארצי של ראשי הרשויות הערביות, איברהים נימר, שהעלה בפני פרס את בעיות המיגזר הערבי, אמר: „אנו תובעים את חלקנו בתקציב הפיתוח, וזו דרישה שלא נוכל לוותר עליה."

נימר שיבח את עמדותיו של פרס ואמר כי „אנו בטוחים שכוחו של פרס עדיין עמו והוא יכול לסייע [illegible]"

החמרה ביחס למסורב העליה מגריק; ליפשיץ טרם קיבל תשובה על החנינה

146 יהודים הורשו לצאת בפברואר — רק 29 עלו ארצה

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

אסיר ציון, ולאדימיר ליפשיץ, ביקש חנינה אולם השלטונות הסובייטיים טרם התייחסו לבקשתו והרע מחלתו, חם. מסרבים לאשפזו בבית־חולים.

„בעלי סובל מלחץ־דם גבוה: מוכרחים לאשפז אותו. אולם שלטונות הכלא מעבירים אותו 16 שעות ביום ומסרבים לאשפזו." — סיפרה אנה ליפשיץ מלנינגראד, שבעלה ולאדימיר ליפשיץ, מרצה שלוש שנות מאסר בקמצ'טקה, ליד גבול מונגוליה.

בשיחה טלפונית מלנינגראד, שניהלה ביום א' בערב עם אלי לנדאו, פעיל המועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ בתל־אביב, סיפרה אנה, כי במכתבו האחרון כותב בעלה, שהוא „ביקש חנינה, בלי להודות באשמות המיוחסות לו בהשמצת המשטר הסובייטי. למרות שעברו שבועיים, מאז הגיש את בקשתו לחנינה, טרם קיבל תשובה".

אנה סיפרה עוד, כי בנה בוריס, שגויס למרות מחלת כיב־הקיבה שממנה הוא סובל, אושפז בסוף השבוע בבית־חולים צבאי, עקב התקפת כיב קשה.

בתוך כך נמסר, כי מצבו של אסיר־ציון אלכסיי מגריק, הוחמר ואין למשפחתו שום מידע על אודותיו.

במכתב לתובע הכללי בבריה"מ ששיגר דן וישניצר, מזכ"ל ועד השלום הישראלי, בשם 22 חברי כנסת, סופרים ואנשי עסקים ישראלים, כלולה „פנייה הומניטארית לשחרור אסיר־ציון אלכסיי מגריק שהוגלה למחנה עבודה ומתן אפשרות לעלייתו עם אשתו נטליה ותינוקם כדי להתאחד עם אביו ואחותו בישראל".

הח"כ לשעבר, אהרון אפרת, מעין־השופט, שאימץ את המשפחה, שוחח בטלפון עם אמה של נטליה במוסקבה. היא מסרה כי „אין שום ידיעה על מצבו של אלכסיי שהורע מאוד לאחרונה".

אהרון אפרת מסר לכתב עת"מ, כי מאז מעצרו וגירושו של אלכסיי למחנה העבודה באומסק הרחוקה, נשלל מנטליה מקום עבודתה. היא מתפרנסת ממתן שעורים בעברית ובאנגלית.

פגישות בקרמלין

מזכ"ל הקונגרס היהודי העולמי, ישראל זינגר, אישר כי במהלך החודש הקרוב הוא מתכוון לצאת יחד עם נשיא הקונגרס, אדגר ברונפמן, למוסקבה. „עלינו להיות ריאליסטים ולמצות את כל האפשרויות".

146 יצאו

146 יהודים יצאו בפברואר מבריה"מ לווינה, מהם הגיעו רק 29 לישראל — 80 אחוז נשרו בדרכם ארצה. נתון זה מעורר דאגה בקרב המטפלים בנושא יהודי בריה"מ.

פיטורין במקום הבראה

62 עובדי מב"ט בשדרות קיבלו מכתבי פיטורין למרות ההסכם להבראה שכלל פיטורי 150 איש ב־'85 ● המועצה המקומית: ניצול ציני

מאת רפאל גאון, כתבנו בדרום

רוגז רב שורר בקרב עובדי „מב"ט בניה" — מפעל לייצור מבנים טרומיים ובמועצת הפועלים בעקבות החלטת הנהלת המפעל לפטר 62 עובדים מתוך 79 שנשארו אחרי הפיטורין לפני שנה וחצי.

המפעל, שהוא חברה־בת של „רסקו" היה שייך לסוכנות היהודית עד 1981. זו מכרה אותו לקבוצת משקיעים ברשות יעקב מרידור אשר אחר־כך קנתה גם את „רסקו". בנובמבר 85 העמידה ההנהלה את העובדים בפני ברירה קשה: להסכים לפיטורי 150 מחבריהם במסגרת תוכנית הבראה או לסגור את המפעל.

העובדים החליטו לשתף פעולה עם ההנהלה להבראת המפעל והמפוטרים קיבלו פיצויים מוגדלים מעט. במכתבי הפיטורין שנשלחו ל־62 עובדים בדואר־רשום, נאמר כי הפיצויים יהיו בשיעור רגיל ותוקפם — מיד עם קבלת המכתב.

ראש המועצה המקומית, אמיר פרץ, הגיב בחומרה רבה על צעד ההנהלה. הוא הוסיף, כי לא יעלה על הדעת שמפעל המחזיק 100 דונם — יעסיק 17 איש. „ההנהלה ניצלה בציניות את נכונותם של העובדים לתת יד להבראה ולפיטורי 150 מחבריהם, וכעת, במקום הבראה, הם מקבלים מכתבי פיטורין", אמר.

יו"ר ועד העובדים החודשיים, דוד אוזלאי, סיפר כי בין המפוטרים יש העובדים במפעל מאז פתיחתו, לפני 27 שנה.

חברת „רסקו" קיבלה, כידוע, סיוע ממשלתי בסך 20 מיליון דולר, כדי להמשיך לתפקד ולמנוע פיטורי עובדים.

מאסר עולם למחבלים שרצחו את החייל שאלתיאל

מאסר עולם גזר אתמול בית־המשפט הצבאי בשכם על שני המחבלים שרצחו את החייל עקיבא שאלתיאל.

אב בית־הדין אמר, כי ראוי היה להטיל על המחבלים גזר־דין מוות, אולם כיוון שהתביעה ביקשה לגזור עליהם מאסר־עולם — נמנע ביה"ד מלגזור את עונש המיתה.

המחבלים הורשעו בחטיפת החייל ובחניקתו למוות לאחר שכרכו חבל לצווארו.

החייל המנוח יצא ב־6 באפריל 1985 מבסיס צבאי בו שירת, בדרכו לבית הוריו בראש־העין. המחבלים אספו אותו במכוניתם, ולאחר מכן הלמו בראשו במכשיר קהה וחנקו אותו למוות.

גופתו הכפותה נתגלתה יומיים לאחר היעלמו, באפיק נחל שילה.

לפני כ־9 חודשים חשפו כוחות הבטחון את החוליה שביצעה את הרצח. הנאשמים הודו בעובדות, אך כפרו בעבירת הרצח. הם טענו, כי אינם רוצחים וכי מדובר בהריגה של חייל ולא אזרח. הם גם הודו בהשתייכות לארגון עוין. בית־המשפט הרשיע את שני הנאשמים ברצח. משפטו של מחבל שלישי — נדחה. (עתים)

תעלומת תפוחי־האדמה המרעילים: סולנין עקב חשיפת־יתר לאור

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

הסולנין שהתגלה בתפוחי־האדמה הישראלים שנרכשו על־ידי סוחר גרמני במארסיי, נגרם מחשיפת־יתר לאור בעת שנארזו מחדש אצל יבואן צרפתי לפני העברתם לגרמניה. הסולנין שנוצר בתפוחי־האדמה הוא חומר הגורם לאוכלים את הירק כאבי־ראש ובחילות.

סימן ההיכר למציאת הסולנין בתפוחי אדמה הוא מעטה ירוק העוטף את קליפת התפוח.

דובר חברת „אגרסקו", חיים קלה, מסר אתמול כי נציג החברה בגרמניה, דוד גורן, נפגש אתמול עם אנשי משרד הפנים במינכן, הבודקים את הסיבות לחשיפת תפוחי־האדמה לאור. כתום הבדיקה והבירור תפורסם היום הודעה משותפת כדי למנוע חרושת השמועות שנפוצו בעקבות המקרה.

דובר „אגרסקו" דחה על הסף את השמועות בארץ, כאילו „גרמניה אסרה למכור תפוחי־אדמה מישראל המרוססים בחומר מסוכן לבריאות".

בעקבות השמועות שפורסמו בעיתונות הישראלית הציעו קוראים במכתבים למערכת „לשקול שיווק ירקות ופירות כשעל האריזה יודפס פירוט החומרים הכימיים שנוספו כתוצאה מטיפול בפרי".

נמשכים החיפושים אחר הנעדרת בת ה־20 מחצור

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

החיפושים אחר אסתר שרון בת 20 מחצור הגלילית, הנעדרת מביתה זה שבוע ימים, נמשכו אתמול.

אסתר שרון, הסובלת ממחלת הנפילה, לא התקשרה לביתה מאז היעלמה, למרות שהיא זקוקה לתרופות עקב מחלתה. בימים הראשונים לאחר היעדרה, חיפשו אחריה קבוצות גדולות של מתנדבים ואנשי משטרה. בימים האחרונים, עקב פניות באמצעי התקשורת מטעם המשטרה, התקבלו דיווחים על הימצאותה באזורים שונים, מן הדרום עד הצפון.

דוברת משטרת מרחב הגליל ציינה, כי למרות הפניות הרבות, מעדיפה המשטרה לחקור בכל מקרה כדי לגלות מה עלה בגורלה של הצעירה.

שלושה חיילי צד"ל נפצעו בשתי תקריות

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

שלושה חיילי צד"ל נפצעו אתמול בשתי תקריות בגיזרה המרכזית ברצועת הבטחון.

שתי התקריות אירעו באיזור קו הגבול. כמה פצצות־מרגמה נורו לעבר מוצב של צד"ל באיזור עיישייה. כתוצאה מכך, נפצעו שני חיילים שפונו לבית־החולים במארג'־עיון. כמעט באותה עת, ובגיזרה לא רחוקה, הותקף סיור רגלי של צד"ל באש מנשקקל שנורתה מן המארב. אחד מחיילי הסיור נפצע קשה. כוחות צד"ל פתחו בסריקות.

יום לפני־כן נפצעו שני חיילי־צד"ל המוצבים באיזור ג'זין שמחוץ לרצועת הבטחון, כאשר כמה פצצות־מרגמה נורו למוצבים של חיילי לחאד באיזור הכפר פאלוס.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 3.3.87

	היחידה	בנקנוטים: קניה	בנקנוטים: מכירה	העברות והמחאות: קניה	העברות והמחאות: מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1			1.6689	1.6897	1.6800
דולר אמריקני	1	1.57	1.64	1.6060	1.6260	1.6169
מרק גרמני	1	0.86	0.91	0.8803	0.8913	0.8852
לירה סטרלינג	1	2.46	2.57	2.4992	2.5304	2.5165
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2639	0.2672	0.2660
ין יפאני	100	1.03	1.08	1.0458	1.0588	1.0541
גילדר הולנדי	1	0.76	0.80	0.7794	0.7891	0.7838
פרנק שווייצרי	1	1.03	1.08	1.0452	1.0583	1.0529
כתר שבדי	1	0.24	0.26	0.2493	0.2524	0.2507
כתר נורווגי	1	0.23	0.24	0.2304	0.2333	0.2319
כתר דני	1	0.23	0.24	0.2333	0.2362	0.2349
מרק פיני	1	0.35	0.37	0.3551	0.3595	0.3580
דולר קנדי	1	1.18	1.24	1.2048	1.2199	1.2131
דולר אוסטרלי	1	1.05	1.13	1.0931	1.1067	1.1005
ראנד דר' אפריקני	1	0.53	0.78	0.7727	0.7824	0.7783
פרנק בלגי	10	0.41	0.44	0.4242	0.4295	0.4275
שילינג אוסטרי	10	1.23	1.29	1.2491	1.2646	1.2583
לירה איטלקית	1,000	1.21	1.29	1.2384	1.2538	1.2449

מאות כלי נשק וכמות עצומה של תחמושת נמצאו בביתו של גימלאי

מאת זהבה מרום, כתבת „על המשמר"

מחסן נשק שהכיל מאות כלי נשק וכמות עצומה של תחמושת נחשף אתמול בביתו של גימלאי „אגד" בן 65 בראשון־לציון.

אנשי המשטרה, שערכו אתמול חיפוש בדירתו של האיש ברחוב עין הקורא, נדהמו לגלות 150 מקלעים, אקדחים, רובים, פצצות טנקים, פצצות מרגמה, ארגזי תחמושת עם עשרות אלפי כדורים בקטורים שונים, רקטות וכן מקלעים כבדים, קסדות ולמעלה מאלף פריטים שונים. מחלק מהמוקשים עשה האספן בתי מנורה אמנותיים.

אנשי המשטרה הגיעו לדירה לבקשת משרד הפנים. לאחר שפקידי המשרד גילו שהאיש מחזיק 146 רשיונות להחזקת כלי נשק שונים. כן התברר, ש־46 מכלי הנשק שהחזיק ברשיון נמכרו לאחרים שלא כחוק.

בנותיו של הגימלאי, שהגיעו לדירה במהלך החיפוש, נדהמו אף הן לגלות את אוצרות אביהן וטענו, כי לא ידעו שיש לו תחביב כזה, מפני שהחדר היה נעול תמיד.

בעל מחסן הנשק אמר, כי התכוון לתרום את האוסף שלו למוזיאון צה"ל.

כלי הנשק הועברו במשאית למשטרת ראשון־לציון והאיש נעצר לחקירה.

רופאים: המהנדס הנאשם בתקיפה מינית חולה נפש ואינו בר־עונשין

רון וינר, מהנדס האלקטרוניקה בן ה־33 מתל־אביב, הנאשם בתקיפה מינית של נשים, סובל ממחלה נפשית ואינו מסוגל לעמוד בדין — נקבע בחוות־דעת פסיכיאטרית שהוגשה אתמול לבית־המשפט המחוזי בתל־אביב.

התובעת, עו"ד דבורה חן, ביקשה מבית־המשפט להורות לו להוציא צו אישפוזו של וינר בבית־חולים לחולי נפש „אברבנאל".

הסניגור, עו"ד ניר גרשוני, התנגד להוצאת צו האישפוז. הוא טען, כי בעת שהיה וינר בהסתכלות בבית־החולים אברבנאל, הוא נלקח פעמיים לחקירה משטרתית ונוצר אצלו חשד, כי קיים קשר נגדו בין בית־החולים לבין המשטרה. כתוצאה מן החשד האמור, הפסיק רון וינר לשתף פעולה עם הרופאים בבית־החולים, טען הסניגור. הוא ביקש שמרשו יועבר לבית־החולים נהה, שם גם נמצא תיקו האישי.

השופט ציין בהחלטתו, כי „בפני חוות־דעת פסיכיאטרית ומסקנותיה ברורות ונמרצות: שבעת ביצוע המעשים המיוחסים לנאשם הוא סבל ממחלת נפש ובגינה אינו בר־עונשין ואינו מסוגל לעמוד לדין".

השופט החליט לדחות את מתן ההחלטה להעביר את הנאשם לבית־חולים אחר, מאחר ואושפז ב„אברבנאל" לפי צו הפסיכיאטר המחוזי.

מאסר על תנאי לקצין שהתעלל בסמל

קצין קרבי, שהואשם בכך שהנחית מהלומות אגרוף בפניו של סמל, הורשע אתמול בבית־הדין הצבאי המחוזי־צפון באשמת התעללות והתנהגות שאינה הולמת את דרגתו. הקצין זוכה מאשמת גרימת חבלה נפשית חמורה לסמל שלקה בנפשו. כיוון שלא הוכח קשר סיבתי בין מעשה התקיפה לנזק הנפשי שנגרם לסמל.

הקצין בדרגת סגן, שהשתחרר רק לפני כשבועיים מצה"ל, הובא לדין בפני הרכב בראשותו של סגן אלוף משה גינות ונידון לחודשיים מאסר על תנאי.

התביעה הצבאית טענה, כי בתחילת חודש ספטמבר אשתקד היכה הקצין במהלומות אגרוף סמל מפלוגתו ובעט בו בכל חלקי גופו ונגח בו בראשו. התביעה טענה, כי התוצאה מהחבלה החמורה שנגרמה לסמל הוא לקה במצב נפשי קשה שהצריך את אישפוזו וטיפולו ביחידה לבריאות הנפש. (עתים)

„העבודה" מנעה סילוק הנשים מהגוף הבוחר לרבנות בת"א

מאת ירדן זליג, כתב „על המשמר"

סיעת העבודה במועצת עיריית ת"א דחתה אתמול את הצעתו של ראש העיר שלמה להט להביא למציאת נוסחה שתאשר את בחירתו של גוף [illegible] רב ראשי אשכנזי לעיר [illegible] מקומן של נשים.

[illegible] מיוחדת שזומנה לשם [illegible] זה שבה סיעת העבודה [illegible] פה אחד, כי שלושת [illegible] הגוף שיבחר את הרב הראשי של העיר יהיו ח"כ רב בן מאיר [illegible] המועצה חביבה אבי גיא ולילי מנחם.

בכך שבה סיעת העבודה והביעה את התנגדותה להצעת נוסחה שביקש להט לגבש, לפיה יובאו לאיור מועצת העיר שני בלוקים, כשבאחד מהם תהיה נציגות לנשים, ואילו באחר יהיו חברים גברים בלבד.

בסיומה של ישיבת הסיעה אתמול ציינו חברי סיעת העבודה, כי הצעה ברוח זו של להט מהווה נסיון להכתיב לסיעה מי יהיו חבריה בגוף הבוחר.

כתבנו מזכיר, כי הנסיונות להביא לבחירתו של רב ראשי אשכנזי לעיר נקלעו למבוי סתום לאחר שבפגישות שקיים בשבוע שעבר ראש העיר שלמה להט עם הרבנים הראשיים הבהירו השניים, כי אם תהיינה נשים בגוף הבוחר, אף רב לא יהיה מוכן להציע את מועמדותו.

בשל המבוי הסתום אליו נקלעו המגעים בוטלה בשבוע שעבר ישיבת מועצת העיר שאמורה היתה לבחור את נציגיה של העירייה בגוף הבוחר וטרם נקבע מועד חדש לדיון.

הטור השבועי

[illegible] בקיצבת הביטוח הלאומי

[illegible] הפעילה של הסתדרות הגימלאים דנה בדרכים למניעת הפגיעות [illegible] בקיצבאות הביטוח הלאומי, ובהקטנת ההפרשות מצד [illegible] למוסד. משתתפי הדיון הביעו דאגתם שהפחתת ההפרשות של [illegible] ותשלומם המובטח ע"י האוצר יגביר את התלות של המוסד [illegible] בשר האוצר ויביא בסופו של דבר להקטנת הקיצבאות [illegible] כי תקציב המדינה לא יעמוד בעומס הנוסף. צויין [illegible] משמעותי בין שעורי קיצבאות הזיקנה ושמשלמים בפועל ולפי [illegible] 16% ליחיד ו־24% לזוג מן השכר הממוצע במשק) לבין חישובי [illegible] המרכזית לסטטיסטיקה על רמת השכר הממוצע. פעם זה גורם [illegible] הקיצבאות הפסד ניכר מידי חודש בחדשו. בתום הדיון הוחלט [illegible] את השבועות הקרובים לפעולות הסברה בקרב הציבור ובין [illegible] הכנסת. במקרה והאוצר לא ייסוג מעמדתו יאורגנו פעולות [illegible]

[illegible] המזכירות הפעילה מיום 26 בפברואר ש.ז. הועלה לדיון נושא [illegible] השחיקה בסך 26.7% שעליו החליטה ועדת הכספים. נציגי [illegible] התקציביים דיווחו על ישיבת ועדת המשנה של ועדת הכספים [illegible] נציגי האוצר ונציבות שרות המדינה. תכנית הפעולות של מטה [illegible] תופעל בתיאום עם הסתדרות עובדי המדינה והסתדרות [illegible] מיד עם סיום עבודתה של הוועדה לבדיקת השחיקה מיום 3.3.87 [illegible] של ראובן בן עמי מתכנסת יום חמישי 5.3.87 וועדת הפעולה שעל [illegible] הוועדה תקבע מועדים ואופי הפעולות במידה והחלטות יחייבו [illegible]

[illegible] לועידת וותיקי התנועה – [illegible] במפלגת העבודה שתתקיימנה ב־30־31 במרץ

[illegible] פעילות מוגברת. ועדות הבחירות ברחבי הארץ מקיימות [illegible] בית המדגישים את חיוניות השתתפות של גימלאי מפלגת [illegible] בבחירות הנ"ל.

[illegible] לפעילים במועדון השוטרת ברמת־גן

[illegible] דוד עזרא מנהל המחלקה לתרבות גימלאים התקיים ב־24 [illegible] ש.ז. חח' אוריאל אברהמוביץ יו"ר הסתדרות הגימלאים בישראל [illegible] המשתתפים ובהרצאה רחבה וממצה התיחס לבעיות והמאבקים [illegible] הסתדרות הגימלאים. חח' שמעון אביזמר הירצה על מורשת דוד [illegible] את הכנס סיכמה חח' אביבה זליכה. וכן הודתה למרצים.

[illegible] הוותיקים במועדון „מילוא"

[illegible] לבמן על בטיחות הוותיקים והאמצעים למניעת פריצות.

[illegible] וותיקי גימלאי מפ"ם

[illegible] לקראת כנס מועצת הארגון.

[illegible] „משען"

[illegible] במועדון גרודנאי ב־26 בפברואר ש.ז. בהשתתפות חברי הועד [illegible] החברים משה סמולר, וגבעתי אהרן. דנו במאבקי הסתדרות [illegible] להגנת זכויותיהם בסניפים.

[illegible] הארץ שבמכללה עסק בארץ הנגב לציון מלאות 40 שנה [illegible] תנקודות. (במוצאי יום הכיפורים תש"ז 6.10.46) לסיכום הנושא [illegible] החוג טיול לימודי בנגב המערבי. בטיול השתתפו 90 איש. [illegible] בסכר ובאגם „שיקמה" ע"י קיבוץ זיקים דרך יד מרדכי [illegible] בית הכנסת הוותיק במעון ובסיור נירים הישנה.

[illegible] הכרמל – חיפה

[illegible] מסיבה ב־24 בפברואר ש.ז. לציון 100 שנה להולדתו של [illegible] של זיית. השתתפו י. בלושטיין, כוכבת זיית – רייך. ע. פרידמן קרא [illegible] הסתדרות הגימלאים. הינחתה נעמי מרקל.

[illegible] הגימלאים מברך את הח' יהודית בן־נון יו"ר האחיות [illegible] לקבלתה את פרס האחים והאחיות המצטיינים. על [illegible] הסיעוד וההתנדבות למען הכלל.

לגדעון בר – קיבוץ דן

משתתפים בצערך העמוק

על מות

האם ז"ל

מוצרי תכן

העובדים וההנהלה

עובדי סניף „על־המשמר" חיפה

אבלים על מותו של

ישעיהו (משה) לרנר

לשעבר מנהל סניף „האריך"

ומשתתפים בצער המשפחה

לעירית ויאיר ולאפרה וניצה

אתכם באבלכם במות

האב–האח

אפריים שפירא

קיבוץ רמות מנשה

למרטה טבצ'ניק ולמשפחתה

אתכם באבלכם במות

האב

בניכר

בית שמרת

בפלילים

היִמאי האמריקני: היא זו שניסתה לאנוס אותי

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

„לא יעלה על הדעת שאנסה לבצע אונס בשעות היום בליבה של עיר. לא ניסיתי לאנוס את המלצרית. היא זו שהורידה את מכנסי והובילה אותי למטבח" — כך טען אתמול להגנתו הימאי האמריקני המואשם בנסיון אונס בעדותו בבית־המשפט המחוזי בחיפה.

הימאי האמריקני הודה כי נכנס לבאר וביקש ללגום כוס בירה והמלצרית כיבדה אותו במשקה. אולם הוא בטוח שהיא הכניסה משהו למשקה שלו.

לדבריו, נשקה אותו המלצרית, הובילה אותו למטבח והפשילה את מכנסיו. הוא ביקש ממנה שתפסיק משום שחבריו עומדים להגיע למקום ומשלא הפסיקה דחף אותה והפילה.

התובעת עו"ד עדנה כהניא אמרה, כי האשם לא טען את טענותיו אלה וכל מטרתו היא להציל את עורו.

סניגורו של החשוד, עו"ד ירון ברדיין, אמר, כי המלצרית טמנה לימאי מלכודת על מנת לסחוט ממנו כספים.

הכרעת הדין תינתן בימים הקרובים.

נחשפה כנופייה החשודה בגניבת צאן ובקר בעמק

מאת שלמה גלזר, כתב „על המשמר"

כנופייה שעסקה בגניבת ראשי צאן ובקר בעמק חשפה לאחר חקירה מאומצת ונעצרו שבעה חשודים מטבריה ומושבים בגליל.

החקירה בפרשה זו החלה לפני מספר חודשים, לאחר שמשקים רבים באיזור העמקים התלוננו על גניבת צאן ובקר בהיקף נרחב, אולם היא נתקלה בקשיים בשל שיטות עבודה של הכנופייה.

שלשום פשטו שוטרי המדור המרכזי במרחב העמקים ושוטרי פלוגות מג"ב מגזרת הירדן על ארבע מכלאות ותפסו 150 ראשי בקר גנובים ו־175 ראשי צאן.

החקירה נמצאת בראשיתה ומסתעפת לכיוונים שונים.

הרואין ברבבות דולרים נתפס בקריית־שמונה

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

שלושה חשודים בסחר בסמים נעצרו אתמול במיבצע מיוחד של היחידה המרכזית במשטרת מרחב הגליל כשברשותם 372 גרם הרואין, כמות ששווייה רבבות דולרים.

בלשי היחידה עצרו אתמול בקריית־שמונה מכונית מסוג „ב.מ.וו." בה נסעו שני תושבי יפו ותושב עכו, המהווים עדים משטרתיים זה זמן רב כחשודים בסחר בסמים. במהלך החיפוש במכונית נמצאו מתחת לכסא האחורי 372 גרם הרואין.

5 עובדי המינהל האזרחי בחברון חשודים בשוחד

חוקרי היחידה הארצית לחקירת פשעים במשטרת ישראל עצרו שלשום בלילה 5 תושבי איזור חברון, החשודים בעבירות שוחד במינהל האזרחי.

3 מהעצורים נימנים עם עובדי לשכת התיכנון, האפוטרופוס והארכיאולוגיה הנפתית במינהל האזרחי. עצור נוסף הינו מהנדס פרטי והחמישי הוא מודד פרטי.

המשטרה חושדת, כי החמישה קיבלו שוחד תמורת אישור תוכניות בנייה וכן קיים חשד, כי הם היו שותפים סמויים במשרדי מהנדסים ומודדים פרטיים באיזור ואישרו בתוקף תפקידם תוכניות שהוגשו ע"י משרדים אלו. החקירה מתנהלת מזה כחודשיים ועד כה בצורה סמויה. עם מעצרם של חמשת החשודים נפתח השלב הגלוי בחקירה וצפויים מעצרים נוספים. (עתים)

לאפרה ולכל משפחת שפירא

אתכם באבלכם על מות

האח

חבר העובדים

ארד בע"מ דליה, רמות מנשה

עם המשפחה, קיבוץ מרחביה והתנועה

אנו אבלים על מות

מאיר יערי ז"ל

איש החזון והמעש, ההוגה והלוחם,

מענקי הציונות הסוציאליסטית

וההגשמה הציונית

קיבוץ המעפיל